

San Juan Jesús cheja pa'ia cho'osi'ere kuaamu

Dios pa'iche kuaakuji Jesucristo cunaamupi cajemu

1 ¹ Chuta'a cunaamuna'me cheja cho'omarumu Jesucristo Dios pa'iche kuaaju paniasomu. Diona'me paniasomu repau. Diao'mu repau. ² Reparumu Diona'me paniasomu repau. ³ Diopi repauji ja'me cho'oa'ku chini chũ'uuna peore cho'oasomu repau ũcuuuna'me. Repauji ja'me cho'omaneru peora'amũ jã'a. ⁴ Repau Jesucristo mai rekoñoã pa'iche re'oja'chere isiku'mu. Jã'ajekuna Miañeja'ñe Pa'ikuji rani mai rekoñoã Dios pa'iche masire'oche cho'okaiuna Repau pa'iche'te masiju re'oja'che pa'ire'omu maire. ⁵ Repau Miañeja'ñe Pa'iku icheja mai pa'icheja chijachejaja'che cu'ache pa'ina pa'ichejana rani re'oja'che cho'osi'kuamũ. Jã'aja'ñe pa'ikuni pã repauni cuheju repau re'oja'che cho'oche ũseñu chiime. Jã'ata'ni ũsecu'amũ.

⁶ Pãiu'te chẽa raoasomu Dios. Repau mamia'me Juan. ⁷ Miañeja'ñe Pa'iku Jesucristo pa'iche'te kuaa'ku chini chẽa raoasomu Dios repau'te, pãipi ũcuauko repau kũache'te asa chẽa Jesucristoni cuasaa'ju chini. ⁸ Miañeja'ñe Pa'ikuma'mũ Juan. Repau Miañeja'ñe Pa'iku pa'iche'te kuaakaũ chini raocojñosi'kuasomu repau Juan. ⁹ Na'a pa'isirumu Miañeja'ñe Pa'iku rianiasomu, pãipi Dios pa'iche'te masiju re'oja'che pa'imasia'ju chini.

¹⁰ Repau Jesucristo chejare pãina'me pa'isi'kuamũ. Diopi chũ'uuna peore cho'oku'teta'ni repau pa'iche vesusinaa'me repana. ¹¹ Repau cho'osichejana raisi'kureta'ni repau majapã Israelpãi pojomanesinaa'me repau'te. ¹² Chekunare repau'te cuasaju pojonareta'ni, “Dios chĩia'me ina”, chiniasomu repau. ¹³ Repau'te cuasana pa'iche'te maipi ija'che cuasato cu'amũ: “Pã ũcuauko Dios chĩichi'aa'me”, chini cuasato cu'amũ. ũcuachi'a, “Ũmuuna'me romiochi'a chijũ chĩiva'nare paa Dios chĩia'me ina”, chini cuasato cu'amũ. ũcuachi'a, “Pãiu chĩi paaneeku chĩiva'nare paa Dios chĩia'me ina”, chini cuasato cu'amũ. Peore jã'aja'ñe cuasache cu'amũ. Jã'ata'ni, “Repanapi Dioni cuasajuna Repauji chẽa paatota'ni Repau chĩia'me jã'ana”, chini cuasato re'omu. Jã'aja'ñeta'ni ũcuarepaa'me.

14 Jesús Dios pa'iche Kujaju pãoji jñaona maija'iu pãiu ainee jmamakarũ maina'me pa'isi'kua'mũ repaũ. Pãire oiũ re'oja'che cho'okaisi'kua'mũ repaũ. Ũcuachi'a Dios pa'iche ũcuarepare kuasi'kua'mũ. Puka'kupi, repaũ'te ũcuate'eũ'te rũa Masiũ'te jo'kaũna rũa Masiũ pa'iuña ñasinaa'me chũkũna.

15 Repaũ Juan Pãi Okoro'vesi'ku Jesure ña ẽjachũ'opi ija'che i'kaasomũ: “Aperũmũ ikũ pa'ijache ija'che kuasi'kua'mũ chũ'u: ‘Pãiu, cho'je Raijau chũ'ure na'a rũa masiũ'mũ, chũ'u chuta'a peorũmũ pa'ikũjekũ', chiisi'kua'mũ chũ'u”, chiniasomũ repaũ Juan Pãi Okoro'vesi'ku.

16 Repaũ Jesús maire rũa oikũjekũ si'arũmũ rũa re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ. 17 Dios Repaũ chũ'uñe'te tocha jo'kaa'kũ chini Moiseni chũ'uasomũ. Jesucristo'teta'ni pãire oiũ re'oja'che cho'okaiũ Repaũ pa'iche'te ũcuarepare kuaa'kũ chini chũ'u raosomũ Repaũ Dios. 18 Diore ñoma'kũjekũna ñamanaa'me pãi. Mamakũta'ni ũcuate'eũ'ji Puka'kũre si'arũmũ kueñe ja'me pa'ikũji Puka'kũ pa'iche kuasi'kua'mũ maire.

Juan Pãi Okoro'vekũ Jesucristo pa'iche'te kuamũ

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

19 Ũcuarũmũ Jerusalén vũ'ejoopo cana judiõpã chũ'ũna Juan pa'ichejana sani, “¿Keeja'iu'ũ mũ'u?”, chiapũ chini phairipãina'me Leví jojosinare Dios vũ'e cho'oche cho'okainani saosome. 20 Saorena sani repaũ pa'iche'te sẽejũna rũhiñe kuaasomũ Juan repanare.

—Pãi ũcuaukore chũ'ua'kũ chini Dios Raoja'mũ chiisi'kuma'mũ chũ'u —chiniasomũ repaũ.

21 Chikũna jo'e sẽniasome repana.

—Jã'a pa'ito, ¿keeja'iu'ũ mũ'u? ¿Aperũmũ pa'isi'kũ, Elíaa'u? ¿Dios chũ'o kuakũ'u? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Elíama'mũ chũ'u —chiniasomũ repaũ.

Chikũna jo'e sẽniasome repana.

—Jã'a pa'ito, ¿chũkũna cha'acojñokũ'u mũ'u? ¿Dios chũ'o kuakaijaua'u? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Mũsanũkona cha'acojñokũma'mũ chũ'u —chiniasomũ repaũ.

22 Chikũna jo'e i'kaasome repana.

—Jã'a pa'ito, ¿keeja'iu'ũ mũ'u? Kujã'ũ chũkũna'te. Mũ'u kuasi'ere chũkũna'te raosinare sa kuache pa'imũ. Mũ'u cho'oche, ¿ũquea'che? —chiniasome repana repaũ'te.

23 Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Pãi peochẽjare rani pa'iu pãipi raito ẽjachũ'opi ija'che i'kakũ chũ'vamũ chũ'u: “Maire Paakũni cha'ajũ mũsanũkona rekoñoã ma'a rũhiñe pa'ima'a care'vacheja'che, re'ojarekoñoã care'vaju pa'ijũ'u.” “Jã'aja'ñe

i'kaja'mu repau", chiiu aperumu Isafas, Dios chu'o kuasi'ku tocha jo'kaasomu, chu'u i'kajachere kuara chini —chiniasomu repau Juan.

24-25 Ūcuarumu Juanre sēniasaa'ju chini fariseopāi saosina repau'te jo'e i'kaasome.

—“Pāi ūcuanuko chū'ua'ku chini Dios Ruoja'mu chiisi'kuma'mu chu'u. Elíama'mu chu'u. Dios chu'o kuakaikuma'mu chu'u. Mūsanukona cha'acojñokuma'mu chu'u”, chiikuta'ni, ¿je'se pa'iuna pāi okoro'veku mu'u? —chiniasome repana.

26 Chitena i'kaasomu repau.

—Pāi okoro'veku'mu chu'u. Cheku mūsanukonani ja'me pa'imū. Jā'ata'ni repau'te pojoma'me mūsanukona. 27“Chu'ure cho'je raija'mu”, chiisi'kure mūsanukonare ja'me pa'iku'te na'a rua masikujekuna repau'te cuasa, vajuchuku pa'imū chu'u —chiniasomu repau Juan Pāi Okoro'veku.

28 Jordán chiacha chekukā'ko ūsuu mūikā'ko cacheja Betania chejana Juan Pāi Okoro'veku pa'ichejana jā'aja'ñe cho'oasome repana.

Jesús pāi ūcuanuko cu'ache cho'oche'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu

29 Jo'e apeñatato Jesupi repau pa'ichejana saiuna ña i'kaasomu Juan.

—Ñajū'u jā'ure Dios Raosi'kure. Pāi ūcuanuko cu'ache cho'oche'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu repau. 30 Aperumu repau pa'ijache ija'che kuasi'kua'mu chu'u: “Chu'u cho'je Raijauta'ni chu'u chuta'a peorumu pa'ikujeku chu'ure na'a rua masiku'mu”, chiisi'kua'mu chu'u. 31 Aperumuna repau pa'iche vesukuta'ni rani pāire okoro'vemu chu'u, Israelpāipi ūcuanuko repau pa'iche'te masia'ju chini —chiniasomu repau Juan.

32 Ūcuarumu Juan ija'che kuasomu:

—Dios Rekocho ūkupoja'iu sūnamūpi ñou caje ikuni canukauna ñasi'kua'mu chu'u. 33 Jā'aja'ñe repau pa'iche chuta'a ñamarumu vesusi'kua'mu chu'u. Chu'upi pāire okoro'vea'ku chini chu'ure Raosi'ku Dios aperumu ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure: “Na'a pa'isirumu chu'u Rekochoji caje pāiuni canukache ñaja'mu mu'u. Ūcuarekocho'te pāire īsija'mu repau, repau'te cuasanani ja'me paau chini”, chiisi'kua'mu Dios chu'ure. 34 Dios kuasi'e Repau Rekocho cajeche ñasi'kua'mu chu'u. Ñasi'kujeku, “Dios Mama'ku'mu iku”, chiiu kuamu chu'u —chiniasomu repau Juan.

Jesús chareparo jñaasinani kuamu

35-36 Jo'e chekumucuse Juan repau neena te'eka'chapanana'me ūcuachejare paniasome. Jesupi ūcuachejapi caraiuna ña i'kaasomu repau.

—Ñajū'u jā'ure, Dios Raosi'kure. Pāi ūcuanuko repana cu'ache cho'oche'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu jā'u —chiniasomu repau.

37 Chikuna asa repau neena te'eka'chapana Jesure tuhaasome. 38 Tuhauna Jesús churi ña i'kaasomu repanare.

—¿Ëque tuhache musanukona chũ'ure? —chiniasomũ repaũ.

Chikũna i'kaasome repana.

—Masiũ, ¿keecheja cavũ'ere pa'iu ku'iku mũ'u? —chiniasome repana.

³⁹Chitena Jesús i'kaasomũ.

—Raijũ'u. Sani ñaũ —chiniasomũ repaũ. (Reparũmu na'ito chekũru-mũ cuatro pa'icosomũ.)

Chikũna repaũ pa'ivũ'e tuha ña ũcuavũ'ere pa'ijũ na'iasome repana.

⁴⁰Repana te'eka'chapana Juanpi i'kaũna asa tuhasina te'eũ Andrea'mũ, Simón Pedro cho'jeũ.

⁴¹Ûcuarũmu Andrés na'mi sani repaũ majaa'chũni Simonre ku'e jĩaa i'kaasomũ.

—Cristo'te tijñasinaa'me chũkũna —chiniasomũ repaũ. (“Cristo” chini “Pãĩ ũcuanukore chũ'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mũ” chiimũ griego chũ'o.)

⁴²I'ka pi'ni majaa'chũre Simonre Jesús pa'ichejana saasomũ repaũ. Saũna ña Jesús repaũ'te Simonre ija'che i'kaasomũ:

—Mũ'u mamia'me Simón. Juan mamakũ'mũ mũ'u. Jo'e chekere mami ve'oja'mũ chũ'u mũ'ure Cefa'te —chiniasomũ repaũ Jesús. (“Cefas” chini “Pedro” chiimũ griego chũ'o.)

Felipena'me Natanaelre soimũ Jesús

⁴³Jo'e apeñatato repaũ Jesús Galilea chejana sasa chiniasomũ. Chuta'a saima'ñe pa'iu Felipe'te tijña i'kaasomũ.

—Chũ'uni ja'me ku'iu chũ'u chũ'ũñe'te cho'okũ pa'ijũ'u —chiniasomũ.

⁴⁴Repaũ Felipe Betsaida vũ'ejoopo cakũasomũ. Andrea'me Pedro ũcuachi'a ũcuate'ejoopo canaasome. ⁴⁵Ûcuarũmu Felipe Natanaelre ku'e jĩaa i'kaasomũ.

—Dios Raoja'mũ chiisi'kũni tijñacuhasinãa'me chũkũna. Moisés aperũ-mũ Dios chũ'usi'e tocha jo'kasiphũro repaũ pa'ijachere kuamũ, Dios chũ'o kũasina ũcuachi'a. Churata'ni ũcuarepaũni ñame mai. Jesua'mũ repaũ. Nazaret vũ'ejoopo cakũa'mũ. José mamakũasomũ —chiniasomũ repaũ.

⁴⁶Chikũna Natanael i'kaasomũ.

—Nazaret vũ'ejoopo cana te'eujẽ'e re'okujẽ'e peocosome —chiniasomũ.

Chikũna Felipe i'kaasomũ.

—Rani ña masijũ'u repaũ'te —chiniasomũ repaũ.

⁴⁷“Jau”, chini Jesús pa'ichejana Natanaelpi tĩ'akũna ña i'kaasomũ Jesús.

—Ñajũ'u. Israelrepaũji jmamakarujẽ'e jorema'kũpi raimũ jã'u —chiniasomũ repaũ.

⁴⁸Chikũna Natanael ija'che sēniasaasomũ repaũ'te:

—¿Je'se pa'iana chũ'u pa'iche masiku mũ'u? —chiniasomũ.

Chikũna Jesús i'kaasomũ.

—Felipe mũ'ure chuta'a soimarũmu higoñũ vũ'evũ pa'ikũni ñasi'kua'-mũ chũ'u mũ'ure —chiniasomũ repaũ.

⁴⁹Chikuna Natanael i'kaasomu repau'te.

—Masiu, Dios Mamaku'mu mu'u. Israelpai chũ'uku'mu —chinasomu repau.

⁵⁰Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Chu'upi repacheja pa'imanesi'kupi mu'uni, “Higoñu vu'evu pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u mu'ure”, chikuna asa, “Dios Mamaku'mu mu'u”, chini cuasamu mu'u chu'ure. Jã'ajekuna chu'upi chekere na'a vesache'te cho'okuna ñaja'mu mu'u —chinasomu repau.

⁵¹Chini jo'e i'kaasomu Jesús.

—Chu'ure päire ja'me paau chini Dios Raosi'kure sunaumu'ari vatauna chu'u nukachejana ángeles Diore ja'me pa'ínapi mu'ni caje jo'e mu'ni cajeju cho'onani ñajanaa'me musanukona. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu Jesús repanare.

Galilea cheja Caná vu'ejoopo caku romio'te vejarumu cho'osi'ere kuamu

2 ¹Ka'chaumucujña pa'isirumu'na Galilea cheja cajoopo Caná vu'e-joopona päiñji romioni vejakuna fiesta cho'osinaa'me päi. Jesús puka'ko repanare ja'me pa'isi'koa'mo. ²Sotena chukuna Jesús neena repauna'me saisinaa'me. ³Fiesta cho'orumuna pisi uche conopi si'asõuna Jesús puka'ko repau'te ija'che i'kasi'koa'mo:

—Pisi uche cono si'asõmu —chiisi'koa'mo repao.

⁴Chikona Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ja'ko, ¿je'se pa'iu'na chu'uni kuako mu'u? Chu'u masiche cho'o ñorumu chuta'a tĩ'ama'mu —chiisi'kua'mu repau.

⁵Chikuna pisi uche cono ukuanare i'kasi'koa'mo repao.

—Chu'u neeku chũ'uñe peore cho'ojũ'u —chiisi'koa'mo repao.

⁶Repana nukacheja kueñere churupña catapi cho'osipña seireparpña pa'isi'kua'mu. (Judíopai cu'a tunorumu ūcuapñaqueepi oko jũjña masi choasinaa'me. Te'erpu cincuenta litros chekuru'mu setenta litrojatu'ka oko ro've paaasome repana.) ⁷Reparumu Jesús pisi uche cono ukuanare ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ipu'ña oko ro've timujũ'u —chiisi'kua'mu repau. Chikuna reparpña oko ro've timusinaa'me repana. ⁸Reparumu Jesús repanare jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chura jmara'karu ea sa fiesta chũ'ukuni ūkuajũ'u —chiisi'kua'mu repau repanare.

Chikuna repau chũ'usi'e cho'osinaa'me repana. ⁹⁻¹⁰Sa ñsirena fiesta chũ'ukujji charo ūku ñasi'kua'mu okopi pisi uche cono carũhisi'e. Jã'ata'ni repau repana ea rasicheja vesusi'kua'mu. Repau'te cho'оче cho'okainata'ni masisinaa'me easinajeju. Ūku pi'ni fiesta chũ'uku romi vejasi'kure soni i'kasi'kua'mu.

(Jn 2.6)

—Pāi chekuna fiesta cho'oni pīsi ũche cono na'a rŭa re'oja'chere charo ũkuanaa'me. Repana soicojñosina rŭa ũkusirŭmuna pīsi ũche cono na'a jmamakarŭ re'oja'chere ũkuame. Mu'uta'ni cho'jepi pīsi ũche cono rŭa re'oja'chere ũkuamu mu'u soisinare —chiisi'kŭa'mu repaŭ.

¹¹Charo Galilea cheja cajoopo Caná vŭ'ejoopona Diochi'a cho'omasiche'te cho'osi'kŭa'mu Jesús, repaŭ aperŭmu cho'omanesi'e. Repaŭ masiche'te pāire cho'o ñoŭna chŭkuna repaŭ neena na'a rŭa cuasasinaa'me repaŭ'te.

¹²Jā'a cho'o pi'nisirŭmu Capernaum vŭ'ejoopona saisi'kŭa'mu repaŭ Jesús, pŭka'kona'me cho'jechiina'me chŭkuna repaŭ neena. Sani tī'a jmamakarŭ pa'isinaa'me chŭkuna.

Dios vŭ'ena kaka pōse ísinare Jesús eto saosi'ere kŭamu

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Pascua, judíopāi fiestarŭmu tī'api'rakuna Jesús Jerusalén vŭ'ejoopona maisi'kŭa'mu. ¹⁴Mani Dios vŭ'e kaka ñato pāi jo'chava'nare vacana'me

ovejana'me ũkupova'nare ĩsijũ pa'isinaa'me. Ũcuachi'a chekũna so'ña raisinani kuri tĩikurire sa'ñekaijũ ñu'isinaa'me na'a rũa jñaañũ chini. 15 Jã'aja'ñe cho'ojuña ña Jesús pĩsipi ẽjame vãto pi'ni peochejñana suĩ-suekũ etosi'kua'mũ repañare pãina'me ovejana'me vaca. Ũcuachi'a kuri sa'ñena nee kurire're kũni to'jñosõ mesako'ña sia po'ne ũhasi'kua'mũ repaũ.

16 Jã'aja'ñe cho'o pi'ni ũkupova'nare ĩsinare ija'che i'kasi'kua'mũ repaũ:
—Mũsanũkona neemajñaruã etuajũ'ũ. Põse ĩsivũ'e cho'ocheja'che cho'omanejũ'ũ chũ'ũ Ja'kũ vũ'e —chiisi'kua'mũ repaũ.

17 Jã'aja'ñe i'kaũna asa chũkũna repaũ neena Dios chũ'o tocha jo'ka-si'ere cuasasinaa'me. Ija'che kũamũ repaũ:

Mũ'ũ vũ'e kuiraneekũjekũna cu'ache ti'jñeja'mũ chũ'ũre, chiimũ repa tocha jo'kasi'e.

18 Ũcuarũmũ Jesús cho'osi'ere ña judĩopãi chũ'ũna ija'che sēesinaa'me repaũ'te:

—¿Neepe chũ'ũ raorena Dios vũ'e pa'isinare etou mũ'ũ? Dios Raosi'kũ pani Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojũ'ũ chũkũna'te —chiisinaa'me repaña repaũ'te.

19 Chitena Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Ivũ'ere mũsanũkonapi ñañosõru choteumucujña jo'e cho'o pi'nija'mũ chũ'ũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

20 Chikũna judĩopãi i'kasinaa'me repaũ'te.

—Cuarenta y seirepaũsurũmũ cho'oju paniasome pãi ivũ'e pi'niñetu'ka. Jã'arepakeerũmũ cho'osivũ'e, ¿je'se cho'okũ choteumucujñachi'a cho'o-ja'ũ mũ'ũ? —chiisinaa'me repaña repaũ'te.

21 Jã'ata'ni Dios vũ'e cho'oche'te i'kamanesi'kua'mũ Jesús. Repaũ ca'nivũ'te i'kasi'kua'mũ repaũ. 22 Na'a pa'isirũmũ repaũ Jesús jũni vajũ-raisirũmũ repaũ i'kasi'ere jo'e cuasasinaa'me chũkũna repaũ neena. Cuasajũ, “Dios chũ'o tocha jo'kasi'ena'me Jesús i'kasi'e ũcuarepaa'me”, chiisinaa'me chũkũna.

Pãi ũcuauũko cuasache masimũ Jesús

23 Pascuarũmũjekũna Jesús Jerusalén vũ'ejoopo'te pa'iu Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñokũna ña pãi jainũko cuasaasome repaũ'te, “Dios Raosi'kua'mũ ikũ”, chini. 24 Jã'ata'ni pãi ũcuauũko cuasache masikũjekũ sē'sevũchi'a cuasana i'kache jachaasomũ repaũ. 25 Pãi cuasache kũanare ku'ema'kua'mũ repaũ, pãi ũcuauũko cuasache masikũjekũ.

Jesuna'me Nicodemo cutuche'me

3 1 Reparũmũ Nicodemo paniasomũ fariseopãiu. Judĩopãi te'enare chũ'ũkũ paniasomũ repaũ. 2 Jesuni ñara chini ñamipi mũũ i'kaasomũ repaũ Nicodemo.

—Masiu, Diopi mu'ure raocosomu pãire che'choa'ku chini. Diopi mu'ure cho'okaima'to Repauchi'a cho'omasiche cho'omanera'amu mu'uch. Masime chukuna jã'a —chiniasomu repau.

³Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Pãipi chiiva'uch jãaacojñoñeja'ñe jo'e mama jãaacojñomaneni Dios neena pa'icua'mu repanare. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu repau.

⁴Chikuna Nicodemo i'kaasomu repau'te.

—Pãiu ai, ¿je'se jo'e mama jãaacojñoja'uch? Puka'ko cutaro kaka jo'e mama etacu'amu maire ainare —chiniasomu.

⁵Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Pãi ūcuanukore romipi jãaame. Jã'ata'ni Dios Rekochoji pãi rekoñoãre care'vakaima'to Repau neena pa'icua'mu repanare. Ūcuarepaa'me jã'a. ⁶Pãi romi jãaasinajeju pãia'me mai. Dios Rekochoji pãi rekoñoã care'vacojñosina Repau Rekochoji repanani ja'me pa'iu'na pa'iche re'oja'chere mama pa'ime repa. ⁷Chu'uch musanukonare, “Chiiva'uch jãaacojñoñeja'ñe jo'e mama jãaacojñojũ'uch”, chiisi'e asa tiiñe cuasamanejũ'uch. ⁸Musanukona tutache asanata'ni tutu raichejajẽ'e vesuju tutu saichejajẽ'e vesume. Ūcuaja'che Dios Rekocho cho'oche vesume pãi. Pãi rekoñoã care'vakani ja'me pa'imu Reparekocho, re'oja'che paaru chini —chiniasomu repau.

⁹Chikuna Nicodemo i'kaasomu.

—Mu'uch i'kache asavesumu chu'uch —chiniasomu repau.

¹⁰Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Mu'uch judiopãi che'chokuta'ni, ¿je'se pa'iu'na rua masiuta'ni chu'uch i'kache asavesuku? ¹¹Mu'ure chu'o ūcuarepare ija'che i'kamu chu'uch: Chu'uch masiche'te i'kaku'mu chu'uch. Ūcuachi'a chu'uch ñasi'ere kuaku'mu chu'uch. Jã'ata'ni asa jachame musanukona. ¹²Chu'ure icheja cheja pa'iche kuaku'teta'ni asa jachame musanukona. Jã'ajekuna chu'upi Dios pa'ichejaqueere kuato na'a rua jachajanaa'me musanukona.

¹³Dios pa'icheja muni cajesinajẽ'e peome. Jã'ajekuna repacheja pa'iche masina peome. Pãire ja'me paau chini Dios Raosi'kujeku te'eu masimu chu'uch, ūcuacheja cajesi'kujeku. Jã'ajekuna repacheja pa'iche kuamu chu'uch. ¹⁴Ūcuachi'a iere kuara: Aperumu Moisés repau pãi peocheja pa'irumu cunari añajava'ure cho'o vāsochona quẽo suo nukocheja'che kurususẽ-verona jẽ'jo nukojanaa'me pãi chu'ure Dios Raosi'kure. Chu'ure jã'aja'ñe vanisõjañe ñsemanejamũ Dios, ¹⁵pãipi chu'ure cuasanapi Repau pa'ichejare sani paaru chini —chiniasomu repau Jesús.

Pãi ūcuanukore oiku'mu Dios

¹⁶Ūcuarumu Jesús repau'te jo'e ija'che i'kaasomu:

—Dios pãi ūcuanukore rua oikujeku chu'ure Repau Mamaku'te ūcuate'enu chejana raosi'kuamũ, pãipi chu'uni cuasaju vati toa uuma'ñe Repau

pa'ichejare ai sani paapu chini. ¹⁷Pãire, “Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'ijũ'u”, chiau chini raomanesi'kua'mu Dios chu'ure Repau Mamaku'te. Pãire vati toa uuche'te usea'ku chini raosi'kua'mu Dios chu'ure.

¹⁸Pãi chu'ure Dios Mamaku'te cuasana repaña cu'ache cho'osi'e ro'imanejanaa'me. Jã'ata'ni chu'ure cuasamana repaña cu'ache cho'osi'e ro'ijanaa'me, Dios Mamaku'te ũcuate'euni cuasamanajeju. ¹⁹Chu'u miañeja'ñe re'oja'che pa'iku pãipi Dios pa'iche masia'ju chini chejana raisi'kua'mu chu'u. Jã'ata'ni pãi chijachejaja'che pa'iche'te cu'are na'a rua chijũ miañeja'ñe re'oja'che pa'iche cuheju cuasama'me chu'ure. Jã'ajekuna chu'ure cuasama'ñe ro'i ro'ijanaa'me repaña. ²⁰Cu'ache pa'ina ũcuanuko chu'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te raima'me repaña cu'ache cho'oju pa'iche'te kuaku chini. ²¹Dios chu'o jachamanata'ni cuhema'ñe jovome chu'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te, re'oja'che pa'ijuna pãipi ña, “Diopi cho'okaiuna Repau chũ'ũñe cho'onaa'me ina”, chiapu chini —chiniasomu repau.

Juan Pãi Okoro'veku Jesús pa'iche'te jo'e i'kamũ

²²I'ka pi'nisirumu chũkuna repau neena Jesuna'me Judea chejare sani jmamakarũ pa'isinaa'me. ũcuachejare pa'iju pãire okoro'vesinaa'me chũkuna. ²³Reparumu Juan Salim cheja kueñe cachejare Enón chejare pa'iu pãire okore ro'veku paniasomu, chĩichiañaã rua pa'ichejajekuna. Pãi si'arumu sani okoro'vecojñoasome repau'te. ²⁴Jã'aja'ñe cho'oku paniasomu Juan pãi chẽavu'e repau'te chuta'a cuaomarumu.

²⁵Reparumu Juan neenapi judiõpãiu'ni cu'a tũnoñe'te cutuju ke'reasome. ²⁶Jã'aja'ñe cho'ocuha repañe paakuni Juanni i'kañu chini saniasome repaña. —Masiu, mu'u Jordán chiacha ũsuu muikã'ko pa'irumu mu'ure ja'me pa'isi'ku, mu'u ña i'kasi'ku Jesupi pãire okoro'vekuna pãi jainuko jovojuasome repau'te —chiniasome repaña.

²⁷Chitena Juan i'kaasomu.

—Pãi ũcuanuko repaña cho'omasiche Dios jo'kasi'ea'me. Jo'kama'to cho'ovesura'ame repaña. ²⁸Ija'che i'kasi'kua'mu chu'u aperumu: “Dios chu'ure pãire ũcuanukore chũ'ua'ku chini raomanesi'kua'mu. Repau Raojau rajachere kuaa'ku chini raosi'kua'mu Dios chu'ure”, chiiche asasinaa'me musanukona. ²⁹Ija'chea'me: Pãiu romio'te vejani paamu. Paaku repaoni pojoku i'kato repau'te ja'me pa'iku repau vejarumu cho'okaisi'kupĩ kueñere nukaku asani rua pojosõmu. ũcuaja'che pãipi Jesuni cuhema'ñe asa jovojuña rua pojosõmu chu'u. ³⁰Jesuni pãi na'a jainuko jovoajũ chiimu chu'u. Chu'ureta'ni na'a te'eva'na jovoajũ chiimu chu'u —chiniasomu repau Juan Pãi Okoro'veku.

Cũnaumu cajesi'ku pa'iche'te kuamu

³¹⁻³²ũcuarumu Juan jo'e i'kaasomu.

—Сънаѣтѣ cajesi'kũ Dios Mamakũ pãĩ ũcuanũkore na'a rũa masikũ'mũ. Pãĩ icheja cheja jãaacojĩnosinajejũ cheja pa'ichechi'a masijũ i'kame. Сънаѣтѣ cajesi'kũta'ni pãĩ ũcuanũkore na'a rũa masiũjekũ сънаѣтѣ repaũ pa'iu ñasi'ena'me asasi'e kũamũ. Jã'ata'ni pãĩ jainũko jachame repaũ kũache. ³³Repaũ kũache jachamanata'ni, “Repaũ pa'iche'te Dios kũasi'e ũcuarepa'a'me”, chiijũ cuasame. ³⁴Repaũ Jesús Dios Raosi'kũjekũ Dios chũ'ore kũamũ. Dios Repaũ Mamakũ'te Jesure Repaũ Rekocho'te ũsema'ñe ĩsisi'kũa'mũ, ũcuaũni si'arũmũ ja'me pa'iu peore re'oja'che cho'okaũ chini. ³⁵Mai Ja'kũ Dios Repaũ Mamakũ'te chiimũ. Peore paakũ chũ'ua'kũ chini ũcuaũni jo'kaasomũ Repaũ. ³⁶Dios Mamakũ'te cuasana repaũna jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. Dios Mamakũ'te cuasamanata'ni Repaũ pa'icheja saima'ñe Diopi chũ'ũũna si'arũmũ uuju pa'ijanaa'me repaũna —chiniasomũ Juan Pãĩ Okoro'vekũ.

Samaria cakona'me Jesús cutusi'ere kũamũ

4 ¹⁻³ ũcuarũmũ ija'che cutuasome pãĩ: “Pãĩ jainũko repaũ neena paũũ chini Juanre jovo okoro'vecojĩnome. Jã'ata'ni Jesuni na'a jainũko pãĩ jovo okoro'vecojĩnome, repaũ neena paũũ chini”, chiniasome. Pãĩ okoro'vemane-si'kũa'mũ Jesús. Chũkũna repaũ neenata'ni pãĩ okoro'vesinaa'me. ũcuarũmũ repaũ Jesús, “Pãĩpi rũa cutujũna asa fariseopãĩ chũ'ũ cho'ochē masime”, chini Judea cheja pa'ikũji, “Galilea chejana co'ĩũ”, chiisi'kũa'mũ chũkũna'te.

⁴ Samaria chejari caraiche pa'isi'kũa'mũ chũkũna'te. ⁵ Saijũ Samaria cheja cajoopo Sicar vũ'ejoopona tĩ'asinaa'me chũkũna. Apeřũmũ Jacob repaũ mamakũ'te Josere repajoopo kueñe cachejare cheja jo'kaasomũ. ⁶ ũcuachejare oko eacoje pa'imũ, “Jacob ũhisicojea'me”, chiicojĩocoje. ũcuarũmũ Jesús ku'iu ca'nasõ repacoje rũ'tũvana pũsi'kũa'mũ. Nũkarepaũ pa'icosomũ reparũmũ. ⁷⁻⁸ Chũkũna repaũ neena ãure kooũũ chini vũ'ejoopona saisinaa'me. Chũkũna saisirũmũ Samariapãio okore eara chini oko eacojena rani tĩ'aona Jesús ija'che i'kaasomũ repao'te:

—Oko ũkuajũ'ũ chũ'ũre —chiniasomũ repaũ.

⁹ Chikũna i'kaasomo repao.

—¿Je'se pa'iuũna mũ'ũ chũ'ũre Samariapãioni judĩopãĩũji okore sēekũ? Tĩĩñe cho'omũ mũ'ũ —chiniasomo repao. (Judĩopãipi Samariapãire cutucuheme. Jã'ajekũna repaũ i'kache'te asa jãano jã'aja'ñe i'kaasomo repao.)

¹⁰ Chikona i'kaasomũ repaũ.

—Dios ĩsira chiichena'me chũ'ũ mũ'ũre oko sēesi'kũ pa'iche masini sēera'amo mũ'ũ chũ'ũre. Sēeto mũ'ũ rekocho ũku vaju'che'te oko ũkuara'amũ chũ'ũ mũ'ũre —chiniasomũ repaũ.

¹¹ Chikũna i'kaasomo repao.

—Rũa rũimũ icoje. ¿Ũquepi eaja'ũ mũ'ũ? ¿Jeechejare chũ'ũ rekocho ũku vaju'che oko eaja'ũ mũ'ũ? ¹² Mai airãĩũ Jacobpi jo'kaasomũ icoje

maire oko ũkure'оче pa'icoje. Repa'na'me repa' mamachĩina'me repa' jo'chava'na ũkuasome icoje pa'iche oko. ¿Icoje pa'iche oko na'a raa re'oja'chere ũkuaja'ч му'ч чм'чре? ¿Repa'ute na'a raa masiku му'ч? —chiniasomo repao.

13 Chikona i'kaasomu repa'.

—Icoje pa'iche oko ũkusinare jo'e okouaja'mu repanare. 14 Jã'ata'ni чм'ч ũkuache'te oko ũkunare jo'e okouamaneja'mu. Чм'ч ũkuache'te oko ũkuna oko puniu si'ama'ñe oko raicheja'che repana rekoñoã si'aru-mu re'oja'che pa'ijanaa'me —chiniasomu repa'.

15 Chikona i'kaasomo repao.

—Му'ч i'kache'te oko ũkuajũ'ч чм'чре, jo'e чм'чни okouamanea'ku, icoje rani jo'e oko eache peoa'ku чм'чре —chiniasomo repao.

16 Chikona i'kaasomu repa'.

—Му'чре soijani ichejana rajũ'ч —chiniasomu repa' repao'te.

17-18 Chikona i'kaasomo repao.

—Ўму peoko'mo чм'ч —chiniasomo.

Chikona i'kaasomu repa'.

—Cincorepanare umrãi veja panicuhasi'koa'mo му'ч. Chura chekure му'чjuma'kuni pa'imo му'ч. Jã'ajekuna, “Ўму peoko'mo чм'ч”, chini чм'о ũcuarepare i'kasi'koa'mo му'ч —chiniasomu repa'.

19-20 I'kaana asa i'kaasomo repao.

—Dios чм'о kũakũcosomu му'ч. Чм'кuna aipã pa'isina ikũtina mũni Dioni pojoñu chini ro're ñuniasome. Mũsanũkona judiõpãita'ni ija'che i'kanaa'me: “Jerusalén vã'ejoopona sani Diore pojoche pa'imũ maire”, chiinaa'me mũsanũkona —chiniasomo repao.

21 Chikona i'kaasomu repa'.

—Чм'ч i'kache jachama'ñe cuasajũ'ч му'ч. Na'a pa'isirumu pã ũcuana-ko Pũka'kure Diore pojoñu chiina ikũti mũimanejanaa'me. Ŭcuachi'a Jerusalén vã'ejoopo saimanejanaa'me repana. 22 Mũsanũkona Samariapãi mũsanũkona pojoku pa'iche vesume. Чм'кuna judiõpãita'ni чм'кuna pojoku pa'iche masime, vati toa uuche Ŭsekaikũji Dios Raosi'kupi judiõpãiujekuna. 23 Pãi Dios чм'о jachama'ñe repana rekoñoã Repa'ute masirepa pojorumu tĩ'aja'mu. Chura reparumu tĩ'acuhumu. Jã'aja'ñe cho'ojũ paaru pãi chiimu Repa' Dios. 24 Dios ca'nivjẽ'e peokũjekũ ñoma'kua'mu. Pãipi Repa' чм'ore jachama'ñe rekoñoãpi Repa'ni masi cuasajũ pojoa'jũ chiimu Dios —chiniasomu Jesús.

25 Chikona i'kaasomo repao.

—Iere masiko'mo чм'ч: Mesías, pã ũcuanaũkore чм'ча'ku chini Dios Raojau raija'mu. Rani maire peore che'choja'mu —chiniasomo repao. (“Mesías” chini “Cristo” chiimu griego чм'о.)

26 Chikona i'kaasomu repa'.

—Chu'u mu'ure i'kaku ũcuau'mu —chinasomu repau repaote.

27 Ũcuarumu chukuna repau neena t'ia Jesupi romiona'me cutukuna ña ñanosinaa'me. Jā'ata'ni, “¿Je'se pa'ia ikore i'kaku mu'u? ¿Ûquere musanukona cutuche?”, chiimanesinaa'me chukuna. 28 Ũcuarumu repao oko eapu ũcuachejana jo'ka v'ejoopona sani pāire ija'che i'kaasomo:

29—Chu'u pa'io cho'osi'e ñamanesi'kuta'ni peore masiku kuasi'kure ñajañu. Dios Raosi'kucosomu repau —chinasomo repao repanare.

30 Chikona asa v'ejoopo eta chukuna pa'ichejana raisinaa'me repana. 31 Repana chuta'a t'iamarumu chukuna Jesús neena rua i'kasinaa'me repaute.

—Masu, ãu ãijũ'u —chiisinaa'me chukuna. 32 Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Āu paamu chu'u, musanukona vesuche'te —chiisi'kua'mu.

33 Chikuna sāiñechi'a cutusinaa'me chukuna repau neena.

—¿Chekunapi ãu ra ãure ikure? —chiisinaa'me chukuna.

34 Chukuna cutuche masiku i'kasi'kua'mu repau.

—Āu chu'u paache'me ie: Chu'u ãu ãiñe chiicheja'che chu'ure Raosi'ku chũ'u jo'kasi'e cho'o pi'nira chiimu chu'u. 35 Musanukona ija'che i'kanaa'me: “Ũcuaka'chapapāimia pani tware'omu trigo”, chiinaa'me. Ija'che kuamu chu'u musanukonare: Jā'anare pāi, chu'ure rainare ñajũ'u. Trigo re'ocheja'che pa'imu repana rekoñõ. Irumu chu'u chu'o asa chēare'omu repanare. 36 Chekũrumu pāiũji Dios chu'o chu'vakuna asanata'ni jachame pāi. Na'a pa'isirumu chekũpi ũcuana chu'vakuna Dioni cuasaju jūnisōsirumu Dios pa'ichejare sani pa'ijanaa'me. Jā'aja'ñe cho'oru pojosōjanaa'me repanare chu'vasina charo chu'vasi'kuna'me cho'je chu'vasi'ku. 37 Aperumu pāi ija'che i'kaasome: “Pāiu trigo tāuna ainee rua pa'ia chekũpi tũakaimu”, chiniasome repana. Ũcuarepaa'me jā'a. 38 Jā'aja'ñe pa'imu Dios chu'o chu'vache. Ija'chea'me: Musanukonare saomu chu'u, Dios chu'ore chu'vajuna pāipi asa chēa Repauni cuasaja'ni chini. Dios chu'o asa chēamanesinani chu'vajanaa'me musanukona. Repanare aperumu chu'vasina chu'vasi'ejachere ũcuare jo'e musanukonapi chu'vajuna asa chēa Diore cuasajanaa'me repana churata'ni, chiimu chu'u —chiisi'kua'mu Jesús.

39 Ũcuarumu repajoopo cana rua jainuko, repaaji, “Chu'u pa'io cho'osi'e ñamanesi'kuta'ni peore masiku kuasi'kua'mu”, chikona asa Jesure cuasaju jovosinaa'me, “Dios Raosi'kua'mu repau”, chini. 40 Jā'ajekuna Samariapāi Jesuni t'ia i'kasinaa'me, repaaji saima'ñe repanana'me paau chini. I'karena ka'chaumucujña repanare ja'me pa'isi'kua'mu repau, chukunana'me. 41 Ũcuaji Jesupi i'kauna asa na'a jainuko pāi cuasaju jovosinaa'me repaute. 42 Ũcuarumu romio'te i'kasinaa'me repana.

—Chura mu'u kuasi'echi'a asa cuasama'me chukuna. Ũcuau i'kache asasinajeju cuasame chukuna repaute. “Dios Raosi'kua'mu iku. Maire

si'achejña pa'inare vati toa uuche Ûsekũ'mũ", chini masijũ cuasame chũkũna repaũ'te —chiisinaa'me repaña.

**Pãi chũ'ũkũ'te cho'ochẽ cho'okaikũ
mamakũ'te Jesús vasosi'ere kũamũ**

⁴³Ka'chaumucujña pa'isirũmũna Jesús Samaria cheja pa'isi'kũpi eta jo'e kuniasomũ Galilea chejana sasa chini. ⁴⁴Repaũ Jesús si'arũmũ ija'che i'kasi'kũa'mũ: “Dios chũ'o kũana aineesijooopã cana pãi repaña kũache Dios chũ'o asa jachame”, chiisi'kũa'mũ. ⁴⁵Jã'ata'ni Galilea cheja sani apeti'asirũmũ repacheja cana ña pojoasome repaũ'te, pascuarũmũna Jerusálẽn vũ'ejoopona sani repaũ rũa masi cho'ochẽ peore ñasinajejũ.

⁴⁶Ûcuarũmũ Jesús repaũ okopi pĩsi uche cono carũñosijooopã jo'e co'iasomũ, Galilea cheja cajoopã Caná vũ'ejoopona. Ûcuarũmũ chekũjooopã Capernaum vũ'ejoopã cakũ, pãi chũ'ũkũ'te cho'ochẽ cho'okaikũ mamakũ ravũ jũ'iva'ũ paniasomũ. ⁴⁷Judea chejapi Galilea chejana Jesús raisi'e asaasomũ repaũ. Asa, repaũ mamakũji jũnisõpi'rakũna Jesús pa'ichejana sani rũa i'kaasomũ repaũ, Jesupi repaũ vũ'ena sani mamakũni vasokaãũ chini. ⁴⁸Sẽeũna Jesús i'kaasomũ.

—Diochi'a cho'omasiche'te chũ'ũ cho'o ñoma'to cuasamanera'ame mũsanũkõna chũ'ũre —chiniasomũ repaũ.

⁴⁹Chikũna i'kaasomũ repaũ.

—Chũ'ũre paakũ, pesa saũu. Chũ'ũ chĩi jũnisõcuhaja'mũ —chiniasomũ repaũ.

⁵⁰Chikũna i'kaasomũ repaũ.

—Mũ'ũ vũ'ena co'ijũ'ũ. Mũ'ũ chĩi vajũcuhasi'kũa'mũ —chiniasomũ repaũ.

Jesús i'kasi'e jachama'ñe cuasa repaũ vũ'ena co'iasomũ repaũ. ⁵¹Co'ĩũna repaũ'te cho'ochẽ cho'okaina eta tijña kũasome repaũ'te.

—Mũ'ũ chĩi vajũcuhasi'kũa'mũ —chiniasome repaña.

⁵²Jã'aja'ñe kũarena, “¿Keerũmũna repava'ũ vajũũ?” chiniiasomũ repaũ. Chikũna i'kaasome repaña.

—Neato una pa'ito cha'voche chũrusi'kũa'mũ repaũ —chiniasome repaña.

⁵³Chitena asa Ûcuajarũmũna Jesús, “Mũ'ũ chĩi vajũcuhasi'kũa'mũ”, chiisi'ere cuasaasomũ repaũ. Ûcuarũmũ Jesuni cuasakũ jovoasomũ repaũ majapãina'me repaũ'te cho'ochẽ cho'okaina.

⁵⁴Jã'ana'me te'eka'chapañoã cho'o ñocuhamũ Jesús Diochi'a cho'omasiche, repaũ Judea chejapi Galilea cheja saisirũmũ.

Betzata cakũre cu'acũ'a paakũ'te Jesús vasosi'ere kũamũ

5 ¹Na'a pa'isirũmũ judiõpãipi Jerusálẽn vũ'ejoopona fiesta cho'ojũna Ûcuajooopona jo'e maniasomũ Jesús. ²Repaajoopã kakasa'aro “Ovejasa'aro” chiicojñosa'aro kueñere okoruruvũ pa'isi'kũa'mũ. Reparuruvũ

mami hebreo chũ'o "Betzata" chiimũ. Reparuruvũ ru'tuva'te vu'ñaruã cincorepavũ'ñaruã jeomavũ'ñaruã pa'imũ. ³⁻⁴Angel cunaumũ pa'ikũji te'eñoã ũcuaruruvũna caje chũ'ukũna fa'aasomũ oko reparuruvũ pa'iche. Fa'akũna ravũ jũ'ikũ charo vani kakasi'kũpi vajuasomũ. Jã'ajekũna pãĩ jũ'ina jainũko ũcuavũ'ñaruãre cha'aju ũhisinaa'me, na'ava'na ro'ovav'nana'me nũka ku'imava'na. ⁵Te'eu repanare ja'me ũhikũ treinta y ochorepaũsurũmũ jũ'iva'ũ paniasomũ. ⁶Ūcuarũmũ Jesús repaũ'te ña, repaũ jeerũmũ jũ'ĩne'te masikũ ija'che i'kaasomũ repaũ'te:

—¿Vajũra chiikũ mũ'ũ? —chinasomũ.

⁷Chikũna i'kaasomũ jũ'ikũ.

—Repa oko fa'arũmũ casokũjẽ'e peomũ chũ'ure. Jã'ajekũna repa oko fa'akũna vani kaka vajũra chiikũ'teta'ni chekũnapi si'arũmũ charo vani kakame —chinasomũ repaũ.

⁸Chikũna Jesús i'kaasomũ repaũ'te.

—Vũni mũ'ũ kãikãa mini saijũ'ũ —chinasomũ repaũ.

⁹Jesupi i'kaũna teana vajũ vũni repaũ kãikãa mini saniasomũ repaũ. Pũaumucuse paniasomũ repaũ vajušiumucuse. ¹⁰Repaũ kãikãa mini kuãa saiũna ña judiõpãĩ chũ'ũna i'kaasome.

—Pũaumucusea'me iumucuse. Mũ'ũ kãikãare mini saiũ cu'ache cho'o'mũ mũ'ũ. Mai aipãĩ chũ'ũ jo'kasi'e pũaumucuse jã'aja'ñe cho'oche ũsemũ —chinasome repaũ.

¹¹Chitena i'kaasomũ repaũ.

—Chũ'ure vasosi'kũ, "Mũ'ũ kãikãa mini saijũ'ũ", chiisi'kũa'mũ chũ'ure —chinasomũ repaũ.

¹²Chikũna i'kaasome repaũ.

—Mũ'ure, "Mũ'ũ kãikãa mini saijũ'ũ", chiisi'kũ, ¿kaũa'ũ? —chiniasome repaũ.

¹³Sẽeto repaũ'te vasosi'kũre vesuasomũ repaũ, pãipi jairepanũko pa'ijũna Jesupi ñoma'ñe sanisõũna. ¹⁴Na'a pa'isirũmũ Jesús Dios vu'ere pa'iu repaũ vasosi'kũre jo'e tijũna i'kaasomũ.

—Chura vajũmũ mũ'ũ. Cu'ache cho'oche ũhasõjũ'ũ, mũ'ũni na'a rũa cu'ache ti'jũnẽmanea'kũ —chinasomũ repaũ.

¹⁵Chikũna sani judiõpãĩ chũ'ũnare kũaasomũ repaũ, "Jesupi chũ'ure vasosi'kũa'mũ", chiimũ. ¹⁶Jesupi pũaumucusena jũ'ikũni vasõũna judiõpãĩ chũ'ũna repaũ'te cu'ache i'kajũ vanisõũni chiniasome. ¹⁷Repaũ'te cu'ache i'kajũna ija'che i'kaasomũ repaũ:

—Chũ'ũ Ja'kũ si'arũmũ pãĩ re'oja'che cho'okaiũ pa'ikũ'mũ. Jã'ajekũna chũ'ũ ũcuaja'che pãĩ re'oja'che cho'okaikũ'mũ —chinasomũ.

¹⁸Jesupi pũaumucusena pãiu'te vasosi'kũpi, "Dios chũ'ũ Ja'kũa'mũ", chikũna asa, "Dios pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ, chini cuasacosomũ ikũ", chini pe'rujũ repaũ'te na'a rũa vanisõũni chiniasome repaũ.

Dios Repau Mamakũ'te Repau masiche'te jo'kamũ cho'oa'kũ chini

19 Reparũmũ Jesús i'kaasomũ repanare.

—Chũ'ũ Dios Mamakũ chũ'ũchi'a te'eũ cuasakũ cho'oma'mũ. Chũ'ũ Ja'kũ cho'oche'te ñakũ ũcuare cho'okũ'mũ chũ'ũ. Chũ'ũ Ja'kũ cho'ocheja'che cho'okũ'mũ chũ'ũ Repau Mamakũ. Ũcuarepaa'me jã'a. 20 Ja'kũ chũ'ũre rũa chiimũ. Repau cho'oche peore ñomũ chũ'ũre. Na'a rũa masiche ñoja'mũ Repau chũ'ũre. Ñoũna chũ'ũpi ũcuare cho'okũna ña jãanojanaa'me mũsanũkona. 21 Ja'kũ jũnisõsinare vasokũ'mũ vajũa'jũ chini. Chũ'ũ Repau Mamakũ ũcuaja'che chũ'ũre ũanare vasokũ'mũ. 22-23 Chũ'ũ Ja'kũ, “Mũsanũkonare pãĩ cu'ache cho'osi'e ro'iche pa'imũ”, chiimaneja'mũ. Chũ'ũpi jã'aja'ñe cho'oa'kũ chini jo'kasi'kũa'mũ Ja'kũ chũ'ũre, pãĩpi Repau'te cuasa, vajũchũcheja'che chũ'ũni ña, vajũchũa'jũ chini. Chũ'ũre Dios Mamakũ'te ña, vajũchũmana chũ'ũre Raosi'kũre Ja'kũre ũcuaja'che cuasa, vajũchũma'me.

24 Pãĩ ũcuauana chũ'ũ i'kache asa jachama'ñe Dios chũ'ũre Raosi'kũre cuasani, pa'iche re'oja'chere pa'ijũ repaña jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejana ai sani si'arũmũ pa'ijanaa'me. Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomũ repanare. Vati toa saira'asinaa'me repaña Diore cuasamana pani. Diore cuasanajejũ re'ojachejana saijanaa'me repaña Dios pa'ichejana. Ũcuarepaa'me jã'a. 25 Pãĩ Diore cuasamana jũnisõsinaja'ñe pa'ime. Jã'ata'ni chũ'ũpi Dios Mamakũji chũ'ũvakũna asa pãĩ ũcuauana cuasani jũni vajũraaisina pa'icheja'che, pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Na'a pa'isirũmũ ti'jñeja'mũ chũ'ũ i'kasi'e. Chura tijñacuhamũ repa. Ũcuarepaa'me jã'a. 26 Ja'kũchi'a pa'iche re'oja'chere ñsikũ'mũ. Jã'aja'ñe cho'oche Ja'kũ chũ'ũni Repau Mamakũni jo'kasi'kũa'mũ ũcuaja'che ñsia'kũ chini. 27 Chũ'ũre Dios Raosi'kũjekũna cu'ache cho'onare pãĩ, “Mũsanũkona cu'ache cho'osi'e ro'i ro'iche pa'imũ”, chiichena'me cu'ache cho'oche ũhasinare, “Ro'iche peomũ mũsanũkonare”, chiiche jo'kasi'kũa'mũ Ja'kũ chũ'ũre. 28-29 Chũ'ũ i'kache asa, kũkũmanejũ'ũ mũsanũkona. Na'a pa'isirũmũ pãĩ jũ'isina ũcuauũko chũ'ũpi soito asa vajũraijanaa'me. Re'oja'che pa'isina vajũrani Diona'me si'arũmũ pa'ijũ pa'ijanaa'me. Cu'ache pa'isinata'ni vajũrani uujũ pa'ijanaa'me —chiniasomũ repau.

“Chũ'ũ pa'iche'te kũame”, chiimũ Jesús

30 Ũcuarũmũ Jesús jo'e ija'chere i'kaasomũ:

—Chũ'ũchi'a te'eũ cuasakũ cho'oma'mũ chũ'ũ. Pãĩ cho'oche ñani chũ'ũ cuasache i'kama'kũa'mũ. Chũ'ũ Ja'kũpi chũ'ũkũna asakũ ũcuare i'kakũ'mũ. Chũ'ũ chiichechi'a i'kama'kũjekũ ũcuarepa i'kakũ'mũ chũ'ũ. Pãĩ repaña cu'ache cho'osi'e ro'ichi'a ro'iche chũ'ũmũ chũ'ũ. Chũ'ũre Raosi'kũ Ja'kũ chiichechi'a i'kakũ'mũ chũ'ũ. 31 Chũ'ũ pa'iche'te chũ'ũpi meñe kũato pãĩpi

asa, “Joreu'mu mu'u”, chiira'acosome. ³²Jā'ata'ni chekupi chu'u pa'iche'te kuumu. Repau kuche ũcuarepaa'me. Jā'are masimu chu'u. ³³Musanukonapi chekunare Juan pa'ichejana saosome, chu'u pa'iche'te sēniasaal'ju chini. Sēeto chu'o ũcuarepare kuasi'kuu'mu Juan. ³⁴“Dios Raosi'kuu'mu mu'u”, chiinare ku'ema'mu chu'u. Jā'ata'ni, chu'u pa'iche'te Juan kuasi'ere cuasajū'u musanukona, chiimu chu'u, musanukonapi asa chēa chu'uni cuasaju vati toana sani uumanea'ju chini. ³⁵Ɔopu rua miañeja'ne re'oja'che che'chosi'kuu'mu Juan. Repau apeche'chorumuchi'a asa pojosinaa'me musanukona. ³⁶Juanpi kuauna chu'u pa'iche masime pāi. Rua re'oja'imū jā'a. Jā'ata'ni pāipi chu'ure Ja'ku raosi'ere masia'ju chini na'a ña masire'ochē cho'omu chu'u ie: Chu'upi cho'o pi'nia'ku chini Ja'ku chū'u jo'kasi'ere cho'okuna ña chu'ure Ja'ku raosi'e masijanaa'me pāi. ³⁷Pāipi chu'u pa'iche'te tocha jo'kaa'ju chini chū'usi'kuu'mu Ja'ku, chu'ure Raosi'ku. Repau i'kachejē'e asamanaa'me musanukona. ũcuachi'a Repau'terejē'e ñamanaa'me. ³⁸Chu'u Repau Raosi'ku kuche asa jachanafejū Dios chu'o asa chēama'me musanukona. ³⁹Ija'che cuasame musanukona: “Dios chu'o tocha jo'kasi'ere che'cheni Dios pa'icheja saiche masijanaa'me mai”, chini cuasaju rua che'cheme musanukona. Repa tocha jo'kasi'e chu'u pa'iche'te kuumu. ⁴⁰Jā'ata'ni musanukona chu'ure cuheme. Chu'uni cuasaju jovoni pa'iche re'oja'chere pa'ijū jūnisōsirumu Dios pa'ichejana saira'ame musanukona.

⁴¹Pāi chu'u cho'ochē cuasa ña, “Peore masiku'mu Jesús”, chiina peoto karama'mu chu'ure. ⁴²Musanukona pa'iche masimu chu'u. Diore chiima'me musanukona. ⁴³Ja'kupi raouna chejare caje pa'ia che'chokū'teta'ni jachame musanukona chu'ure. Chekupi Dios raocojñomanesi'kupi rani repau cuasache'te che'chotota'ni asa jachamana'ame musanukona. ⁴⁴“Dios ũcuate'eñi ña pojoa'ku, re'oja'che cho'oñu mai”, chiima'me musanukona. Pāichi'a ña pojoa'ju chini, “Re'oja'che cho'oñu”, chiinaa'me musanukona. Jā'aja'ñe cuasanafejū musanukona chu'ure cuasamanaa'me. ⁴⁵Ija'che cuasame musanukona: “Mai Moisés chū'u jo'kasi'ere cho'oni jūnisōsirumu Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me”, chiime musanukona. Jā'ata'ni repau Moisés musanukonare, “Cu'ache pa'isinaa'me ina”, chija'mu chu'u Ja'kure. Jā'ajekuna chu'u jā'aja'ñe i'kamaneja'mu. ⁴⁶Chu'u pa'ijache Moisés aperumu tocha jo'kasi'kuu'mu. Repau tocha jo'kasi'e jachama'ñe cuasani chu'u i'kache ũcuaja'che jachama'ñe cuasara'ame musanukona. ⁴⁷Repau tocha jo'kasi'e jachanafejū chu'u i'kache jachame musanukona —chiniasomū Jesús repanare.

Pāi cinco milrepanare Jesús āu āusi'ere kuumu

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 ¹Na'a pa'isirumu Jesús Galilea chiara chekukā'kona jē'esi'kuu'mu. Repara chiara mami cheke Tiberiaa'me. ²Jesupi Diochi'a cho'oma-

siche'te jū'inani vasokuna pāi jainuko tuhasinaa'me repau'te. ³Ūcuarumu chukuna Jesús neena ūcuana'me aikūtina muni pūusinaa'me. ⁴Repaurumu judiōpāi fiesta pascuarumu tī'apirasi'kua'mu. ⁵Pāipi jairepanuko repauni rajuna ña Felipe ija'che i'kasi'kua'mu repau Jesús:

—¿Jeechejana āu koojanaa'ñe mai inare ūcuankore āujañe? —chiisi'kua'mu repau.

⁶Jesús repau cho'ojache masakuta'ni Felipe i'kache'te asara chini sēsi'kua'mu. ⁷Sēkuna Felipe i'kasi'kua'mu.

—Maipi kurire're denariore're doscientorepare'repi pāre koo āuto ūcuankore tī'amanera'amu āu inare —chiisi'kua'mu.

⁸Ūcuarumu cheku Jesús neeku, Simón Pedro cho'jeu Andrés ija'che i'kasi'kua'mu:

⁹—Icheja chīiva'v pāpuā cebadaji cho'osipuā cincorepauā chiacha va'ika'chava'nare paava'v palimv. Jā'ata'ni inani pāire āuñu chini chīiva'v paache'te maipi kooto tī'ama'mu. Jairepanukoa'me ina —chiisi'kua'mu repau.

¹⁰Chikuna i'kasi'kua'mu Jesús.

—Inare pāi ūcuankore chū'ujū'v pūua'ju —chiisi'kua'mu chukuna'te repau neenare.

Chikuna chū'urena pūusinaa'me repana pāi. Pāi cinco milrepana na'a jainuko pa'icosome, mupāichi'a kuēkueto. Repacheja rua patu pa'isi'kua'mu. ¹¹Pūusirumu repau Jesús chīiva'v paache pā sēni koo cājiku Diore, “Re'orepamu”, chiisi'kua'mu. Chini chukunani repau neenani isina repanare pāi ūcuankore āusinaa'me chukuna. Va'iva'nare sēni koo ūcuaja'che cho'osi'kua'mu repau. Repanare āiwachetu'ka āisinaa'me repana. ¹²Pāi ūcuankore āni chajirena i'kasi'kua'mu Jesús chukuna'te.

—Cajejaisimajñaruā siajū'v, jmamakarujē'e cho'osōmanea'ku —chiisi'kua'mu repau.

¹³Chikuna cebada pā pāi āijuna cajejaisi'e docerepaju'ña sia timusinaa'me chukuna. ¹⁴Diuchi'a cho'omasiche'te Jesupi cho'ouna ña ija'che i'kasinaa'me repana pāi:

—“Diopi Repau chu'o Kuajare raoja'mu”, chiiju cha'anaa'me mai. Ūcuancosomu iku —chiisinaa'me repana.

¹⁵Repanani chū'ua'ku chini repau'te chēa sañu chiijuna masakū cuhekū aikūtina jo'e te'eu mūisi'kua'mu repau Jesús.

Jesús oko sē'sevuji nuka ku'isi'ere kuamu

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶⁻¹⁷Na'isōsirumu chukuna Jesús neena chiarana caje choovana tuhisinaa'me, Capernaum vū'ejoopona jēñu chini. Chijanisōcuhasi'eta'ni repau Jesús aikūti mūisi'ku chuta'a cajemanesi'kua'mu. ¹⁸Ūcuarumu jē'ejuna

churata'ni rúa tutakú rúa fa'asi'kua'mú chiara. ¹⁹Cinco kilómetros chekurumú seis kilómetros jê'enapi Jesure chiara sê'sevúji nuka ku'ia choovú kueñe tí'akuni ña rúa kúkúsdosinaa'me chukuna. ²⁰Vajuchujuna i'kasi'kua'mú repau.

—Vajuchumanejũ'ú chũ'ure. Jesua'mú chũ'ú —chiisi'kua'mú repau chukuna'te.

²¹Chikuna asa, “Ûcuau'mú”, chini masijú pojojú choovú tuhiche ñsemanesinaa'me chukuna repau'te. Repau tuhisirumú chukuna saichejana teana tí'asinaa'me.

Pái Jesuni ku'eme

²²Jo'e apeñatato repana pái chiara jê'ema'ñe canukasina ija'che cuasaasome: “Neato icheja ju'isi'vú choovú ùcuate'evú'te Jesús neena chiara chekuká'kona jênisôsinaa'me. Jesuta'ni ja'me tuni jê'emanesi'kua'mú”, chini cuasaasome repana. ²³Ûcuarumú pái choovúápi Tiberias vú'ejoopo raisina rani tí'a júoasome. Jesús pá cájikú Diore, “Re'orepamú”, chini áukuna áisicheja kueñe paniasomú. ²⁴Repacheja Jesupi peokuna chukuna repau neenajê'le peojuna choovúápi jo'e tuni Capernaum vú'ejoopona jêñasome repana repauni ku'eñu chini.

Pa'iche re'oja'chere ísiku'mú Jesús páipi re'oja'che paapú chini

²⁵Repana pái chiara chekuká'ko jêni tí'a Jesure ku'e jña sêesinaa'me.

—Masíu, mú'ú, ¿jeerumú icheja jêkú? —chiisinaa'me repana.

²⁶Chitena i'kasi'kua'mú repau.

—Chũ'upi Diochi'a te'eú cho'omasiche'te cho'okuna ña, “Dios Raosi'kua'mú mú'ú”, chiima'me musanukona chũ'ure. Rupú chũ'ú áuñe pá chajiche áisinajejú ku'eme musanukona chũ'ure. Ûcuarepaa'me já'a. ²⁷Musanukona áu koochechi'a cuasamanejũ'ú. Repa áu si'asôja'mú. Chũ'ú Dios Raosi'kú ísicheta'ni si'ama'ñea'me. Já'are cuasajũ'ú. Chũ'ú ísiche'te kooni Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me musanukona. Já'are chũ'upi ísia'kú chini chũ'ú Ja'kú Dios chũ'uni chiiú jo'kasi'kua'mú —chiisi'kua'mú repau.

²⁸Chikuna sêesinaa'me repana.

—¿Je'se cho'ojanaa'ñe chukuna, Dios chũ'úñe'te cho'oñu chini? —chiisinaa'me repana.

²⁹Chitena i'kasi'kua'mú repau.

—Iea'me Dios chũ'úñe: Repau Raosi'kuni cuasajũ'ú —chiisi'kua'mú repau.

³⁰Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Mũ'upi Diochi'a te'eú cho'omasiche'te cho'o ñoru, “Dios Raosi'kua'mú mú'ú”, chiijanaa'me chukuna. ¿Ûquere cho'o ñoja'ú mú'ú? ³¹Mai aipái pái peocheja pa'irumú manacaã áñasome. Dios chũ'o tocha jo'kasi'e ija'che kúamú:

Dios repanapi āapū chini āu cūnaumūpi īsisi'kua'mū,
chiimū repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me repana.

³²Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mū:

—Moisema'mū cūnaumūpi āu īsisi'kū. Chū'ū Ja'kua'mū cūnaumūpi
āurepa īsiku. Ūcuarepaa'me jā'a. ³³Āu Dios īsisi'e cūnaumū casosi'ea'me.
Pāipi repa āu āni pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Ūcuaja'che cūnaumūpi
Dios Raosi'kure chū'ūni cuasa vajūjū pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me
pāi —chiisi'kua'mū repa.

³⁴Chikūna i'kasinaa'me repana.

—Chūkūna'te Paakū, ūcuare āu si'arūmū īsiku pa'ijū'ū chūkūna'te
—chiisinaa'me repana.

³⁵Chitena i'kasi'kua'mū repa.

—Āu āni re'oja'che pa'icheja'che chū'ūpi jo'kaūna chū'ūre cuasana
jūnisōsirūmū Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'ijū pa'ijanaa'me. Pāi
āu āisinare jo'e āucuhaja'mū repanare. Ūcuachi'a pāi oko ūkusinare
jo'e okouaja'mū. Na'a pa'isirūmū jo'e āuna'me oko chiijanaa'me repana.
Jā'ata'ni chū'ū īsiche koosina chū'ūre cuasana karamaūna jo'e chiima'ñe
si'arūmū re'oja'che pa'ijanaa'me. ³⁶Mūsanukonare ija'che i'kasi'kua'mū
chū'ū: “Chū'ū cho'oche ñanata'ni cuasama'me mūsanukona chū'ūre”,
chiisi'kua'mū chū'ū. ³⁷⁻³⁸Cūnaumūpi chū'ū chiichechi'a cho'ora chini
cajemanesi'kua'mū chū'ū. Chū'ūre Raosi'kū Dios chū'ūñe'te cho'ora
chini cajesi'kua'mū. Jā'ajekūna chū'ū Ja'kūpi cho'okaiūna pāi chū'ūre
jovojanaa'me. Chū'ūre jovonare te'eu'terejē'e cuhemanaja'mū chū'ū.
³⁹Chū'ūre Raosi'kū Ja'kū ija'che chū'ūmū chū'ūre: “Mū'ūre cuasajū jovo-
sinapi jūnisōsinare na'a pa'isirūmū pāi ūcuanūko cho'osi'e chū'ū ro'iche
chū'ūmucusena vasoju'ū repanare, te'eu'jē'e cho'osōmānea'jū”, chiimū
Dios chū'ūre. Jā'aja'ñere chiimū Repa. ⁴⁰Ūcuachi'a chū'ū Ja'kū ija'chere
chiimū: Chū'ūre Repa Mamakūni cuasajū chū'ū pa'iche'te ña chēa pa'i-
che re'oja'chere pa'ijū Repa pa'icheja ai sani paapū chiimū. Chū'ūpi
pāi ūcuanūko cho'oche Dios ro'iche chū'ūmucusena chū'ūna chū'ūre
cuasasinapi jū'isina jo'e vajūraijanaa'me —chiisi'kua'mū repa Jesús.

⁴¹⁻⁴²“Āu cūnaumū casosi'ēja'che pa'ikū'mū chū'ū cūnaumū cajesi'kū-
jekū”, chikūna judiōpāi asa pe'rujū ija'che sāiñechi'a i'kaasome:

—Īkū José mamakūma'kū? Ī Jesuma'kū? Ikū pūka'kūpāi masime mai.
Jā'ata'ni, ĳje'se ikū cuasakū, “Cūnaumūpi cajesi'kua'mū chū'ū”, chiikū?
—chinasome repana.

⁴³Jā'aja'ñe i'karena i'kasi'kua'mū repa.

—Chū'ūni pe'rujū sāiñechi'a cu'ache cutumairo pa'ijū'ū chū'ūre.
⁴⁴Chū'ūre Raosi'kū Ja'kū cho'okaima'to pāi te'eu'jē'e jovomanera'ame
chū'ūre. Chū'ūpi chejana jo'e caje chū'ūre jovosina jū'isinare vasoja'mū
chū'ū. ⁴⁵Dios chū'o kūasina tocha jo'kasi'e ija'che kūamū:

Pāi ũcuanũkore che'choja'mũ Dios, chiiimũ. Chũ'u Ja'ku chũ'o asa chẽana chũ'ũni cuasajũ jovome.

46 Pāi te'eujẽ'e chũ'u Ja'kũre ñama'me. Chũ'ũchi'a Repaũ pa'icheja cajesi'kũjekũ ñakũ'mũ Repaũ'te. 47 Chũ'ũre cuasana pa'iche re'oja'chere pa'ijũ jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a. 48 Āu āni re'oja'che pa'icheja'che chũ'ũpi re'oja'chere jo'kaũna chũ'ũre cuasana re'oja'che pa'ijanaa'me. 49 Mai aipāi pāi peocheja pa'irũmũ mana-caã āisinata'ni jũnisõasome. 50 Jã'ata'ni iere āu cũnaũmũ casosi'ere āina rekoñoã jũnisõmanejanaa'me. Ija'chea'me: 51 Āu cũnaũmũ casosi'ēja'che pa'ikũ'mũ chũ'u cũnaũmũ cajesi'kũjekũ. Chũ'u ca'nivũ vanisõñe ũsema'mũ chũ'u, mũsanũkona cu'ache cho'oche'te jũni ro'ikasa chini. Chũ'u ĩsiche āu chũ'u ca'nivũ'me. Repa āu āina jũnisõma'ñe si'arũmũ pa'ijanaa'me —chiisi'kũa'mũ repaũ Jesús.

52 Jã'aja'ñe i'kaũna asa judiõpāi sãĩñechi'a ija'che i'kasinaa'me:

—¿Je'se ikũ maire repaũ ca'nivũ āũja'ũ? —chiisinaa'me.

53 Chitena i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Mũsanũkonapi chũ'u Dios Raosi'kũ ca'nivũ'te āimaneni chũ'u chiejẽ'e ũkumaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a. 54 Pāi chũ'u ca'nivũ āijũ chũ'u chiejẽ'e ũkuna re'oja'che pa'ijanaa'me. Jã'aja'ñe pa'ijũ jũ'isina pāi ũcuanũko cho'osi'e Ja'ku ro'iche chũ'ũmucusera chũ'ũpi chũ'ũna repaũ ca'nivũã vajũrani Repaũ pa'ichejana sani pa'ijanaa'me repaũ. 55 Chũ'u ca'nivũ āu rũa āire'ocheja'che pa'imũ. Ũcuachi'a chũ'u chie oko rũa ũkure'ocheja'che pa'imũ. 56 Pāi chũ'u ca'nivũ āijũ chũ'u chiejẽ'e ũkuna chũ'ũna'me si'arũmũ pa'inaa'me. Chũ'u ũcuachi'a repaũ rekoñoãre si'arũmũ ja'me pa'ikũ'mũ. 57 Chũ'ũre Raosi'kũ Ja'ku jũnisõma'ñe Si'arũmũ Pa'ikũji cho'okaiũna ai pa'ikũ'mũ chũ'u. Ũcuaja'che chũ'ũpi cho'okaiũna chũ'u ca'nivũ āina ai pa'ijanaa'me. 58 Mai aipāi āisicaãre manacaãre i'kamamũ chũ'u. Repacaã āisina ũcuanũko ai pa'ima'ñe jũnisõasome. Āu chura cũnaũmũ casosi'ere i'kamũ chũ'u. Repa āu chura cũnaũmũ casosi'e āina Dios pa'ichejana sani jo'e jũnisõma'ñe pa'ijanaa'me —chiisi'kũa'mũ repaũ.

59 Jã'aja'ñe che'chosi'kũa'mũ Jesús, Capernaum vũ'ejoopo pa'ivũ'e judiõpāi chi'ivũ'e pa'irũmũ.

Diore si'arũmũ ja'me pa'ijachere kũamũ

60 Repaũ che'choche'te asa repaũ'te chiiijũ ja'me ku'ina jainũko ija'che i'kasinaa'me:

—Repaũ che'choche rũa asavesamũ. Te'eujẽ'e asa chẽamanejacosome mai —chiisinaa'me repaũ.

61 Repaũ jachajũ ke'reche'te masikũ i'kasi'kũa'mũ Jesús.

—¿Chũ'u che'chosi'ere asa pe'ruche mũsanũkona? 62 Chekũrũmũ chũ'ũpi Dios Raosi'kũ chũ'u pa'isichejana jo'e mũnisõũna ñani, ¿je'se

cuasajanaa'ñe mʉsanʉkona? ⁶³Dios Rekochochi'a mama pa'iche isiku'mʉ. Repaʉ Rekochoji cho'okaima'to asa chēa re'oja'che pa'ivesʉme pāi. Mʉsanʉkonapi asa chēa chʉ'ʉni cuasaju jovo pa'iche mamare paapʉ chini, “Chʉ'ʉ ca'nivʉ āijū'ʉ”, chiisi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. ⁶⁴Jā'ata'ni mʉsanʉkona chuta'ta te'ena chʉ'ʉre cuasama'me —chiisi'kʉa'mʉ Jesús. Apereparʉmʉpi repaʉ'te cuasamanejanana'me repaʉ'te cu'ache cho'ojanare jo'kajare masiasomʉ Jesús.

⁶⁵Ūcuarʉmʉ Jesús jo'e i'kasi'kʉa'mʉ.

—Mʉsanʉkona te'ena chʉ'ʉre cuasamarʉna, ija'che che'chosi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ: “Ja'kʉ cho'okaima'to pāi te'eʉjē'e cuasaju jovomanera'ame chʉ'ʉre”, chiisi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

⁶⁶Jā'aja'ñe i'kasirʉmʉpi repaʉ'te ja'me ku'isina jainʉko jokasō jo'e ja'me ku'imatesinaa'me repaʉ'te. ⁶⁷Jo'kasōrena Jesús chʉkʉna'te repaʉ neena docerepanare ija'che sēesi'kʉa'mʉ:

—¿Mʉsanʉkona ūcuaja'che chʉ'ʉre jo'kasōñu chiiche? —chiisi'kʉa'mʉ.

⁶⁸Chikʉna Simón Pedro i'kasi'kʉa'mʉ.

—Chʉkʉna'te Paaku, mʉ'ʉ che'chocheja'che che'choku'te chekʉre ku'eni jñamanera'ame chʉkʉna. Mʉ'ʉchi'aa'mʉ pa'iche re'oja'chena'me Diore si'arʉmʉ ja'me pa'ijache che'choku. ⁶⁹Mʉ'ʉ che'choche jachama'me chʉkʉna. Mʉ'ʉ pa'iche masime chʉkʉna. Dios Si'arʉmʉ Pa'iku Mamaku'mʉ mʉ'ʉ; Repaʉ Raosi'kʉa'mʉ —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

⁷⁰Chikʉna Jesús chʉkʉna'te i'kasi'kʉa'mʉ.

—Mʉsanʉkonare docerepanare chēasi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Jā'ata'ni te'eʉ vati ai chʉ'ʉñe cho'okʉ'mʉ —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

⁷¹Jā'aja'ñe i'kaku repaʉ'te cu'ache cho'ojanare jo'kajau Judas pa'iche'te kuasi'kʉa'mʉ repaʉ Jesús. Jesús neena docerepanare ja'me pa'isi'kʉa'mʉ repaʉ Judas, Simón Iscariote mamaku.

Jesús cho'jechīi repaʉ'te cuasasi'ere kuamʉ

7 ¹Jā'a cho'o pi'nisirʉmʉ repaʉ Jesús Galilea chejare pa'ia vʉ'ñajoopōa peore ku'isi'kʉa'mʉ. Judea chejata'ni saicuheasomʉ repaʉ, judiōpāi chʉ'ʉnapi repaʉni vanisōñu chiijʉna. ²⁻³Ūcuarʉmʉ judiōpāi vʉ'ñarʉā cho'o pa'irʉmʉpi fiesta tī'api'rakʉna Jesús cho'jechīi i'kasinaa'me repaʉ'te.

—Icheja pa'imanejū'ʉ mʉ'ʉ. Judea chejana sani mʉ'ʉ cho'oche'te cho'o-jū'ʉ, repacheja pa'inapi mʉ'ʉre chiinapi ñaa'jʉ. ⁴Chekʉna pāi repana pa'iche pāi jainʉko masia'jʉ china repana cho'oche rope'e cho'oma'me. Pāi chenevʉāna cho'ome repana, pāipi ñaa'jʉ chini. Jā'ajekʉna mʉ'ʉ masiche pāi ūcuankore cho'o ñojū'ʉ, ña masia'jʉ —chiisinaa'me repana. ⁵Repaʉ cho'jechīijē'e, “Dios raosi'kʉama'mʉ iku”, chiiju jachaju cuasamane sinaa'me repaʉ'te.

⁶⁻⁷Ūcuarʉmʉ Jesús ija'che i'kasi'kʉa'mʉ repanare:

—Pāi mʉsanʉkonare cuhema'me. Jā'ajekʉna ũcuʉarʉmʉjē'e saire'o-mʉ mʉsanʉkonare. Chʉ'ʉreta'ni pāi cuheme, repa cho'ochete nʉkʉ, “Cu'ache cho'ome mʉsanʉkona”, chiiʉ chʉ'vakʉjekʉna. Jā'ajekʉna chʉ'ʉre fiesta saicu'amʉ chura. ⁸ Chʉ'ʉre saire'orʉmʉ chuta'a tī'amaʉna saima'mʉ chʉ'ʉ. Mʉsanʉkonachi'a saijjē'ʉ —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

⁹ Jā'aja'ñe i'ka pi'nisirʉmʉ saima'ñe canʉka Galilea chejare pa'isi'kʉa'mʉ repaʉ Jesús.

Fiestarʉmʉna Jesús sani cho'osi'ere kʉamʉ

¹⁰ Repaʉ cho'jechii sanisõsirʉmʉna Jesús chekʉnare kʉama'ñe rope'e te'eʉ fiesta saniasomʉ. ¹¹ ũcuʉarʉmʉ judiõpāi chʉ'ʉna fiesta cho'ochaja Jesuni ku'eʉ pāi ũcuʉʉkore sēniasome.

—¿Jeechejare Jesús pa'ikʉ? —chiniasome repaʉ.

¹² Reparʉmʉ pāi jainʉko Jesús pa'iche sãĩñechi'a cutuasome. Te'ena, “Re'okʉ'mʉ repaʉ”, chiniasome. Chekʉnata'ni, “Re'oma'mʉ repaʉ. Jorekʉ pāi cu'ache che'chokʉ'mʉ”, chiniasome.

¹³ Jā'ata'ni judiõpāi chʉ'ʉnani vajʉchʉjʉ repaʉ pa'iche rope'e cutuasome repaʉ pāi, “Chekʉnapi asajʉ”, chini.

¹⁴ Repa fiesta joorepapo cho'ocuharʉmʉna Dios vʉ'ena Jesús kaka che'chosikʉa'mʉ. ¹⁵ Che'chokʉna judiõpāi chʉ'ʉna asa jñano i'kasinaa'me.

—Ikʉ utija'o che'chemanesi'kʉata'ni, ¿je'se pa'iaʉna jā'arepa rʉa masikʉ? —chiisinaa'me.

¹⁶ Chitena Jesús i'kasi'kʉa'mʉ.

—Chʉ'ʉ cuasache'te che'choma'mʉ chʉ'ʉ. Chʉ'ʉre Raosi'kʉ kʉache'te che'chomʉ. ¹⁷ Dios chʉ'ʉñe cho'oñu chiina chʉ'ʉ che'choche asa chējanaa'me. Asa chēa, “Repaʉ cuasache che'chomʉ ikʉ”, chiimanejanaa'me repaʉ. “Diopi kʉakʉna che'chomʉ ikʉ”, chini masijanaa'me. ¹⁸ Pāiʉ ũcuʉakʉ repaʉ cuasachechi'a che'choni, pāipi, “Rʉa masikʉ'mʉ mʉ'ʉ”, chiapʉ chini che'chomʉ. Jā'ata'ni pāiʉ repaʉ'te raosi'kʉ kʉachechi'a che'choni, chekʉnapi, “Mʉ'ʉre raosi'kʉ rʉa masikʉ'mʉ”, chiapʉ chini che'chomʉ. Jā'aja'ñe pa'ikʉ jorema'ñe chʉ'o ũcuarepare che'chomʉ.

¹⁹ Dios chʉ'ʉñe Moisés tocha jo'kaasomʉ mʉsanʉkonare. Jā'ata'ni repa te'eʉjē'e cho'omanaa'me mʉsanʉkona. ¿Je'se pa'iaʉna mʉsanʉkona, Diopi chʉ'ʉna Moisés tocha jo'kasi'e cho'omanata'ni chʉ'ʉre, “Ūcuare cho'oma'mʉ”, chini vanisõñu chiiche? —chiisi'kʉa'mʉ repaʉ.

²⁰ Chikʉna i'kasinaa'me repaʉ.

—Vatire paakʉjekʉ jā'aja'ñe i'kacosomʉ mʉ'ʉ. Mʉ'ʉre vanisõñu chiina peome —chiisinaa'me repaʉ.

²¹ Chitena Jesús i'kasi'kʉa'mʉ.

—Pʉaʉmucusena chʉ'ʉpi pāiʉni vasõna ũcuʉʉko ña jñanosinaa'me mʉsanʉkona. ²² Moisés chuta'a peorʉmʉ mʉsanʉkona aipāi cho'osi'e

jĩkochã'tirũ chũto tũache Moisepi chũ'u jo'kaũna cho'oũu chini chekũrũmũ mũsanũkona pũaumucuseta'ni chĩiva'u jĩkochã'tirũ caca'nirũ chũto tũame. ²³Moisés chũ'u jo'kasi'ere jachacuhejũ chekũrũmũ mũsanũkona pũaumucuseta'ni chĩiva'u jĩkochã'tirũ chũto tũame. Jã'aja'ñe cho'onata'ni chũ'ũre pe'rume mũsanũkona, chũ'ũpi pũaumucusena pãĩũni vasouna. ²⁴Mũsanũkona chũ'u cho'oche'te ña masi cuasama'ñe teana, “Cu'ache cho'omũ ikũ”, chiime. Jã'aja'ñe cho'omanejũ'u mũsanũkona. Chũ'u cho'oche ña peore masi cuasa pi'ni rũhiñe cuasajũ i'kajũ'u chũ'ũre —chiisi'kua'mũ repaũ Jesús.

Jesús repaũ raisichejare kuamu

²⁵Reparũmũ Jerusalén vũ'ejoopo cana te'ena ija'che sãĩñechi'a sēniasome: —¿Pãĩ vanisoũu chini ku'ecojñokũ'u ikũ? ²⁶Pãĩ ũcuanũko asajũ'te i'kamũ ikũ. Jã'ata'ni maire chũ'ũna te'euje'e ũsema'me ikũre. ¿“Dios Raosi'kua'mũ ikũ”, chiijũ cuasache repaña? ²⁷Dios Raojũ ratu repaũ raisichejata'ni te'euje'e masimanejanaa'me. Ikũ Jesús raisicheja masime mai. Jã'ajekũna tĩũcosomũ ikũ —chiniasome repaña.

²⁸Repaña i'kache'te asa Jesús Dios vũ'ere pa'iu che'chokũ ũjachũ'opi ija'che i'kasi'kua'mũ:

—¿Mũsanũkona chũ'u pa'iche masiche? ¿Chũ'u raisicheja ũcuachi'a masiche? Chũ'u te'eu cuasaku raisi'kua'mũ. Chekũpi Jorema'kũpi raouna raisi'kua'mũ chũ'u. Repaũ pa'iche vesũme mũsanũkona. ²⁹Chũ'ũta'ni Repaũ pa'icheja raisi'kũjekũ Repaũ pa'iche masimũ. ũcuajũ raosi'kua'mũ chũ'ũre —chiisi'kua'mũ Jesús.

³⁰Jã'aja'ñe i'kakũna asanata'ni repaũ'te chẽañũ chiina te'euje'e chẽamanesinaa'me repaũ'te, Dios chiisirũmũpi chuta'a tĩ'amaũna. ³¹Chekũnata'ni jainũko repaũni cuasajũ ija'che i'kasinaa'me:

—Ikũ cho'omasicheja'che cho'omasina peome. Chekũrũmũ ikũ Dios Raosi'kũcosomũ —chiisinaa'me repaña.

Fariseopãipi Jesuni chẽaa'jũ chini pãĩ chẽanare saosi'ere kuamu

³²Pãipi Jesús pa'iche'te cutujũna asa judío phairipãĩ chũ'ũnana'me fariseopãĩ Jesuni chẽaa'jũ chini Dios vũ'e pẽ'jekainani pãĩ chẽanani saosome. ³³Saorena sani i'kajũna Jesús ija'che i'kasi'kua'mũ repañare:

—Jmamakaru mũsanũkonare ja'me pa'ija'mũ chũ'u. Pani pi'ni chũ'ũre Raosi'kũ pa'ichejana co'ija'mũ chũ'u. ³⁴Chũ'ũre mũsanũkona ku'ejanaa'me. Jã'ata'ni chũ'u saisichejare mũsanũkonani saicu'akũna chũ'ũre jñaaanejanaa'me mũsanũkona —chiisi'kua'mũ repaũ.

³⁵Chikũna repaña judiõpãĩ sãĩñechi'a i'kasinaa'me.

—¿Keechejana sakũna ikũre mai jñaaanejanaa'ñe? ¿Aperũmũ judiõpãĩ jainũko saisichejñana griegopãĩ pa'ichejñana sani griegopãire che'choja'u

ikü? ³⁶Ikü maire, “Chü'u saisicheja müsankonani saicu'akuna ku'e-nata'ni chü'ure jñaamanejanaa'me müsankona”, chiisi'kua'mü. ¿Je'se chiikü jä'a? —chiisinaa'me repana.

**Chiañaã mevoñeja'ñe Jesure cuasana rekoñoã
si'arümü re'oja'che pa'iche'te kuamü**

³⁷Repa fiesta cuhacho cho'oumucusena na'a rüa fiesta cho'orümüna Jesús vüni nukakü ujachü'opi i'kasi'kua'mü.

—Päi ücuauana okuato chü'üni rani ükujü'u. ³⁸Dios chü'o tocha jo'kasi'e chü'ure cuasana pa'iche ija'che kuamü:

Chiañaã si'arümü mevoñeja'ñe repana rekoñoã si'arümü re'oja'che pa'ijanaa'me,
chiimü repa tocha jo'kasi'e —chiisi'kua'mü Jesús.

³⁹Repau Jesús jä'aja'ñe i'kakü repau'te cuasanare Dios Rekocho raija-chere i'kaasomü. Reparümü Jesupi chuta'a sünaümüna müimaüna Dios Rekocho päi ja'me Pa'ijarekocho chuta'a raimaneasomü.

Päi Jesús pa'iche i'kanata'ni ücuate'e i'kamanesi'ere kuamü

⁴⁰Jesús i'kasi'ere asa päi te'ena ija'che i'kasinaa'me:
—“Chü'u chü'o kuajure raoja'mü chü'u”, chiniasomü Dios. Ücuauco-somü ikü —chiisinaa'me repana.

⁴¹Cheküna ija'che i'kasinaa'me:
—Dios Raosi'kua'mü ikü. Cristoa'mü —chiisinaa'me.
Chekunata'ni ija'che i'kasinaa'me:
—Dios Raojau Galilea chejapi raimaasomü. ⁴²Dios chü'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamü:

Aperümü pa'isi'kü David ainesijooop Belén vü'ejoopoji raija'mü
Dios Raojau.

Mai aipäiü David Jojocojñosi'kü pa'ija'mü repau Dios Raojau,
chiimü repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me repana.

⁴³Jesús pa'iche rüa cutusinaa'me repana päi. Jä'ata'ni ücuate'e cutu-manesinaa'me repana. ⁴⁴Repana te'ena repau'te chëañu chiisinaa'me. Jä'ata'ni te'ejê'e chëamanesinaa'me repau'te.

Judíopäi chü'una Jesús i'kasi'e jachasi'ere kuamü

⁴⁵Ücuarümü judío phairipäi chü'unana'me fariseopäi repana pa'iche-jana päi chëanapi co'irena i'kaasome repanare.

—¿Je'se pa'üna müsankona Jesure chëa ramanere? —chiniasome repana.

⁴⁶Chitena repana päi chëana i'kaasome.
—Repau masi i'kacheja'che i'kanare te'eu'terejê'e asamanaa'me chü-küna —chiniasome repana.

47 Chitena repana fariseopāi i'kaasome.

—¿Musanukona ũcuachi'a repaũ jorechũ'o asa chẽare? 48 Maire chũ'una te'euǵjẽ'e cuasama'me repaũ'te. Ũcuachi'a chũkuna fariseopāi te'euǵjẽ'e cuasama'me repaũ'te. 49 Diopi chũ'ukuna Moisés tocha jo'kasi'e vesunachi'a Jesús i'kache asa chẽame. Jã'ajekuna Dios repanare cu'ache cho'oja'mũ —chinasome repana.

50 Reparũmũ Nicodemo fariseopāiũ Jesuni ñara chini aperũmũ ñamipi saisi'kũ i'kaasomũ chekũnare fariseopāi.

51 —Mai aipāi tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kũamũ:

Chekũnapi, “Cu'ache cho'osi'kũa'mũ ikũ”, chiijũna asani teana, “Jã'a pa'ito cu'ache cho'ocojũo'ja'mũ mũ'ũ”, chiimanejũ'ũ mũsanukona. Charo repaũni sãniasajũ'ũ, repaũ cho'osi'ere masirepa asaũu chini. Sẽejũna repana i'kasi'e ũcuarepa pa'ito, “Cu'ache cho'ocojũo'ja'mũ mũ'ũ”, chiito re'omũ.

Jã'aja'ñe chiimũ repa tocha jo'kasi'e —chinasomũ repaũ.

52 Chikuna i'kaasome repana.

—¿Mũ'ũ ũcuaja'che Galilea cheja raisi'kũa'ũ? Dios chũ'o tocha jo'kasi'ere ña masijũ'ũ. Jmamakarũjẽ'e, “Dios chũ'o kũajau Galilea chejapi raija'mũ”, chiima'mũ repa —chinasome repana.

53 Ũcuarũmũ repana pāi fiesta cho'o pi'nisirũmũ te'enachi'a repana vũ'ñana col'isinaa'me.

Romio cu'ache pa'iko cho'osi'ere kũamũ

8 1 Jesuta'ni Olivo aikũtina mũisi'kũa'mũ. 2 Jo'e apeñatatonca caje Dios vũ'ena kakasi'kũa'mũ repaũ. Kakauna pāipi repaũni jainũko chi'irena pũũ ñu'iu che'chosikũa'mũ repaũ repanare.

3 Ũcuarũmũ judiõpāi che'chona fariseopāina'me romio'te ũjũma'kũre kãisi'koni chẽa rasinaa'me. Ra repao'te pāi chenevũna nũko 4 Jesuni i'kasinaa'me repana.

—Masiũ, ikore chekũna'me kãiona ñaasome pāi. 5 Diopi chũ'ukuna Moisés tocha jo'kasiphũro ija'che kũamũ:

Romio'te mũmũ pa'ikoji chekũna'me kãito catapi su'a vẽasõjũ'ũ, chiimũ. Mũ'ũjẽ'e, ¿je'se chiikũ? —chiisinaa'me repana.

6 Repaũji tĩĩnere i'kauna chẽañu chini jã'aja'ñe i'kasinaa'me repana repaũ'te. Repana i'kache sãĩne i'kama'ñe pũũ ñu'iu mũoñõji chejana tochakũ pa'isi'kũa'mũ repaũ Jesús. 7 Repanapi cuharepama'ñe sẽejũna vũni nũkakũ i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Mũsanukonapi te'eu cu'achejẽ'e peokũ pani catapũ mini charo su'a-jũ'ũ ikore —chiisi'kũa'mũ repaũ.

8 Chini jo'e pũũ ñu'iu chejana tochasi'kũa'mũ repaũ. 9 Repaũji jã'aja'ñe i'kauna asa ũcuanyũko te'enachi'a sanisõsinaa'me repana. Ainapi charo

saisinaa'me. Sanisõrena repau Jesús repaona'me te'eka'chapana canu-kasinaa'me. ¹⁰ Ũcuarumu Jesús vuni i'kasi'kua'mu repaote.

—Mu'ure i'kasina, ¿keechejare pa'iche? ¿Te'eujê'e, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijû'u”, chiimanere repana mu'ure? —chiisi'kua'mu repau.

¹¹ Chikuna repao i'kasi'koa'mo.

—Te'eujê'e jâ'aja'ne i'kamanesinaa'me chu'ure —chiisi'koa'mo.

Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u ũcuaja'che, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijû'u”, chiima'mu mu'ure. Chura sani mu'u cu'ache cho'ochê ũhasõ jo'e cho'omanejû'u —chiisi'kua'mu Jesús repaote.

Pãire Miañeja'ne Pa'iku'mu Jesús

¹² Ũcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu repanare Dios vû'e pa'inare.

—Pãi chu'ure cuasaju jovosina chu'upi pa'iche re'oja'chere ïsiuna cu'ache pa'ima'ne miacheja pa'inaja'ne repana rekoñoã re'oja'che pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

¹³ Chikuna fariseopãi i'kasinaa'me repaote.

—Mu'u pa'iche'te meñe kuaku joremu mu'u —chiisinaa'me repana.

¹⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u raisichejajê'e vesuju chu'u saijachejajê'e vesume musanukona. Chu'uta'ni masimu. Jâ'ajekuna chu'u pa'iche'te chu'u meñe kuasi'e ũcuarepaa'me. ¹⁵ Musanukonata'ni chekuna i'kacheja'che chu'u pa'iche'te vesuju, “Cu'ache cho'omu iku”, chiime. Chu'uta'ni pãire jâ'aja'ne i'kara chini raisi'kuma'mu. ¹⁶ Chekumumu chu'upi musanukona pa'iche'te ña i'kani ũcuarepa i'kara'amu. Chu'u te'eu cuasache'te i'kama'mu chu'u. Ja'ku chu'ure Raosi'ku kuachena'me chu'u cuasache i'kakumumu chu'u. ¹⁷ Mai aipãi tocha jo'kasi'e ija'che kuamumu:

Pãi te'eka'chapanapi cheku pa'iche'te ña ũcuate'e kuato jachamanejû'u repana kuache,

chiimu. ¹⁸ Chu'u pa'iche'te meñe kuamu chu'u. Chu'ure Raosi'ku Ja'ku ũcuaja'che chu'u pa'iche kuamu —chiisi'kua'mu repau.

¹⁹ Chikuna sêesinaa'me repana repaote.

—Muja'ku, ¿keechejare pa'iku? —chiisinaa'me repana.

Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u pa'iche vesume musanukona. Chu'u Ja'ku pa'iche ũcuaja'che vesume. Chu'u pa'iche masini Ja'ku pa'iche ũcuaja'che masira'ame musanukona —chiisi'kua'mu repau repanare.

²⁰ Dios vû'ere pa'iu che'choku jâ'aja'ne i'kasi'kua'mu Jesús, Dioni ïsijû kuri mañavûã cachejare nukaku. Repaote chêare'orumu Dios chiisirumu'pi chuta'a tî'amauna te'eujê'e chêamanesinaa'me repaote.

“Chu'u saicheja saicu'amü müsanukonare”, chiimü Jesús

21 Ûcuarümü Jesús jo'e i'kasi'kua'mü repanare.

—Sanisõja'mü chu'u. Chu'u saisirümü ku'ejanaa'me müsanukona chu'ure. Jã'ata'ni jãaamarü rekoñoõ cu'ache tünocojñomanapi jünisõjanaa'me müsanukona. Chu'u saicheja saicu'amü müsanukonare —chiisi'kua'mü repau.

22 Chikuna i'kasinaa'me repaña judiõpã chũ'una.

—¿Je'se pa'iana, “Chu'u saicheja saicu'amü müsanukonare”, chiiku iku? ¿Repauji meñe vanisõja'u? —chiisinaa'me repaña.

23 Chitena i'kasi'kua'mü repau.

—Cheja canaa'me müsanukona. Chu'uta'ni cunaümü cakua'mü. Pãi cuasachechi'a cuasanaa'me müsanukona. Chu'uta'ni Dios cuasacheja'che cuasaku'mü. 24 Jã'ajekuna pãi cuasachechi'a cuasanajejuna, “Rekoñoõ cu'ache tünocojñomanapi jünisõjanaa'me müsanukona”, chiisi'kua'mü. Chu'u pa'iche'te müsanukonare chu'u kuasi'ere asa chẽamaneni cu'ache tünocojñomanapi jünisõjanaa'me müsanukona —chiisi'kua'mü repau repanare.

25 Chikuna repau'te séesinaa'me repaña.

—¿Jeeja'iu'u mü'u? —chiisinaa'me repaña.

Chitena i'kasi'kua'mü repau.

—Chu'u apeche'chorümüri vña chu'u pa'iche kuaku pa'imü chu'u müsanukonare. 26 Chuta'a chu'o rña i'kache paamü chu'u. Müsanukona cho'ojü pa'iche'te ñaku i'kani, “Cu'ache cho'ome ina”, chiira'amü chu'u. Ñakuta'ni i'kama'mü chu'u. Chu'ure Raosi'küpi chu'o ñcuarepare si'arümü i'kakuna asaku ñcuare pãire kuamü chu'u —chiisi'kua'mü repau.

27 Repau Jesús Puka'kü Dios pa'iche'te kuasi'kua'mü. Jã'ata'ni asavesusinaa'me repaña. 28 Asavesujuna ija'che i'kasi'kua'mü repau:

—Müsanukonapi chu'uni Dios Raosi'küni kurususẽ'verona jẽ'jo nukoni chu'u pa'iche masijü ija'che i'kajanaa'me: “Dios Raosi'kua'mü iku. Repau cuasachechi'a i'kamanesi'kua'mü. Repau Puka'kü che'chochechi'a i'kasi'kua'mü iku”, chiijü masijanaa'me müsanukona. 29 Chu'ure Raosi'kü chu'una'me pa'imü. Repau chiiche'te chu'uri si'arümü cho'okuna jma-makarujẽ'e jo'kama'kua'mü Repau chu'ure —chiisi'kua'mü Jesús.

30 Repauji jã'aja'ñe i'kauna reparümü pãi jainuko, “Dios Raosi'kua'mü iku”, chiijü cuasaju jovosinaa'me repau'te.

Diore cuasana pa'ichena'me cu'ache pa'ina pa'iche'te kuamü

31 Ûcuarümü Jesús repau'te cuasanare judiõpã ija'che i'kasi'kua'mü:

—Müsanukonapi chu'u chũ'ũñe'te jo'kasõma'ñe si'arümü cho'ojü pani chu'u neerepana pa'ijanaa'me. 32 Chu'u kuache'te chu'o ñcuarepare asa chẽa masijuna pãi chẽa paacojñonaja'ñe cu'ache pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mü chu'u müsanukonare —chiisi'kua'mü repau.

³³Chikuna i'kasinaa'me repaña.

—Aperumu pa'isi'ku Abraham jijosinaa'me chukuna. Jā'ajekuna jmakarujē'e chekuna chēa paacojñomanaa'me chukuna. Jā'ata'ni ija'che i'kasi'kua'mu mu'u chukuna'te: “Musanukonare pāi chēa paacojñonaja'ñe pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mu chu'u”, chiisi'kua'mu mu'u. ¿Je'se pa'iuna jā'aja'ñe i'kau? —chiisinaa'me repaña repaña'te.

³⁴Chitena i'kasi'kua'mu repaña.

—Cu'ache cho'ona ũcuanuko cu'api chēa paakuna cho'ochete rupu cho'okaaru chini chēa paacojñonaja'ñe pa'ime. ũcuarepaa'me jā'a. ³⁵Pāiu repaña chēa paaku'te majarpāiuma'kujekuna ai paama'mu. Repaña mamaku'teta'ni majarpāiujekuna ai paamu. ³⁶Chu'upi Dios Mamakujī musanukonare pāi chēa paacojñonaja'ñe pa'inani etocheja'che re'oja'che cho'okatu chēacojño etasina pa'icheja'che ũcuarepa re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona. ³⁷Abraham jojocojñosinaa'me musanukona. Masimu chu'u jā'a. Repaña jojocojñosinata'ni chu'u che'choche'te jachaju vanisōñu chiime musanukona chu'ure. ³⁸Chu'u Ja'kuna'me pa'iu ñasi'ere kuumu chu'u. Musanukonata'ni mūja'kurepau i'kache'te cho'ome —chiisi'kua'mu repaña.

³⁹Chikuna i'kasinaa'me repaña.

—Abraham jojocojñosinaa'me chukuna —chiisinaa'me repaña.

Chitena i'kasi'kua'mu repaña.

—Musanukonapi Abraham cho'osi'ēja'che re'oja'che cho'oni repaña jojorepasina pa'ira'ame. ⁴⁰Diopi chu'o ũcuarepare kuakuna asa kuaku'te vanisōñu chiime musanukona chu'ure. Jmakarujē'e musanukona cho'ochēja'che cu'ache cho'omanesi'kua'mu Abraham. ⁴¹Mūja'kurepau cho'ochēja'che cho'ome musanukona —chiisi'kua'mu repaña.

Chikuna i'kasinaa'me repaña.

—Cheku chiima'me chukuna. Chukuna Ja'kurepau te'eu'mu Diochi'a —chiisinaa'me repaña.

⁴²Chitena i'kasi'kua'mu repaña.

—Diopi raouna ichejare rani pa'imū chu'u. Dios musanukona Ja'kurepau pa'ito chu'ure Repaña raosi'kure chiira'ame musanukona. Chu'uchi'a te'eu cuasa cajesi'kuma'mu chu'u. Diopi raosi'kua'mu chu'ure. ⁴³¿Je'se pa'iuna chu'u i'kache asavesuche musanukona? Chu'u i'kache'te asacuhejuna asoma'mu musanukonare. ⁴⁴Mūja'kua'mu jā'u vati ai. Repaña neenajeyu repaña chiichechi'a cho'oñu chiime musanukona. Mamarumupi vna pāi vaiku'mu repaña. Chu'o ũcuarepa cuhekujeku si'arumu joreku'mu repaña. Jore aia'mu repaña. Jore aijeku joreni repaña cho'ochete cho'omu. Repaña pa'iche'me jā'a. Jā'ajekuna pāi ũcuanuko jorena puka'kua'mu repaña. ⁴⁵Chu'ureta'ni chu'o ũcuarepare i'kakuna jachame musanukona. ⁴⁶Musanukonapi te'eu chu'u cu'ache cho'ochete ñasi'ku pani kuajū'u. Chu'o ũcuarepare i'kakū'mu chu'u. ¿Je'se pa'iuna musanukona chu'u i'kache

cuasamañe? 47Dios neena Repaũ chũ'o asa chẽame. Mũsanũkonata'ni Dios neemanajeju Repaũ chũ'o asacuheme —chiisi'kua'mũ repaũ.

Abraham chuta'a peorũmũ pa'ikũ'mũ Cristo

48Ūcuarũmũ judío aina i'kasinaa'me repaũ'te Jesure.

—“Samariapãijekũ vature paamũ mũ'ũ”, chiiju chũ'o ũcuarepare i'kame chũkũna —chiisinaa'me repana.

49Chitena Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Vatijẽ'e peomũ chũ'ũ. Chũ'ũ Ja'kũre cuasakũjekũ Repaũ'te re'oja'che i'kakũ'mũ chũ'ũ. Mũsanũkonata'ni chũ'ũni ña kũkũmarũ cu'ache i'kame. 50“Pãi, ña kũkũjũ'ũ chũ'ũre”, chiima'mũ chũ'ũ. Ja'kũta'ni, “Pãi ña kũkũajũ mũ'ũre”, chini raosi'kua'mũ chũ'ũre. Chũ'ũre ña kũkũmana Ūcuajũ ro'iche chũ'ũna cu'ache cho'ocojũjõjanaa'me repana. 51Chũ'ũ i'kache jachamañe cho'ona cho'osõmanejanaa'me. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mũ repaũ.

52Chikũna i'kasinaa'me repana.

—Aperũmũ pa'isi'kũ Abraham jũnisõasomũ, Dios chũ'o kũasina ũcuaja'che. Mũ'ũta'ni, “Chũ'ũ i'kache jachamañe cho'ona cho'osõmanejanaa'me”, chiimũ. Vature paakũjekũ jã'aja'ñe i'kamũ mũ'ũ. Chura masime chũkũna. 53“¿Mai aipãiu'te Abrahamre na'a rũa masimũ chũ'ũ”, chiikũ mũ'ũ? Repaũ Abraham jũnisõasomũ, Dios chũ'o kũasina ũcuaja'che. “Repanare na'a rũa masikũ'mũ chũ'ũ”, chiimũ cuasacosomũ mũ'ũ —chiisinaa'me repana.

54Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Chũ'ũpi meñe, “Rũa masiũ'mũ chũ'ũ”, chiito jachara'ame pãi chũ'ũre. Chũ'ũ Ja'kũta'ni, “Chũ'ũ chiĩ rũa masiũ'mũ”, chiikũ'mũ chũ'ũre. Repaũ i'kache asacuhenata'ni, “Dios chũkũna'te paakũ'mũ”, chiime mũsanũkona. 55“Dios chũkũna'te paakũ'mũ”, chiinata'ni Repaũ pa'iche vesũnaa'me mũsanũkona. Chũ'ũta'ni Repaũ pa'iche masikũ'mũ. Chũ'ũpi, “Dios pa'iche vesũkũ'mũ chũ'ũ”, chini jorer'aamũ mũsanũkona jorecheja'che. Repaũ pa'iche masikũjekũ Repaũ chũ'ũñe cho'okũ'mũ chũ'ũ. 56Mai aipãiu Abraham chũ'ũ icheja cheja rajachere masikũ pojosi'kua'mũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

57Chikũna i'kasinaa'me repana.

—¿Je'se pa'ũna chuta'a cincuentarepaũsurũmũjẽ'e peokũta'ni, “Abrahamre ñasi'kua'mũ chũ'ũ”, chiikũ mũ'ũ? —chiisinaa'me repana.

58Chitena i'kasi'kua'mũ repaũ.

—Repaũ Abraham chuta'a peorũmũ pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mũ.

59Jã'aja'ñe i'kaũna asa pe'ruju catare siasinaa'me repana, Jesuni su'a vẽasõũ chini. Jã'aja'ñe cho'ojũna Dios vũ'e pa'isi'kũ kati eta pãi kuanũpũ chenevũji ñoma'ñe sanisõsi'kua'mũ repaũ Jesús.

(Jn 9.6)

Na'ava'u aineesi'kure Jesús vasosi'ere kuamu

9 ¹Ūcuarumu repau Jesús ku'iu pāiu'te na'ava'u aineesi'kuni ñasi-
kua'mu. ²Ñauna chūkuna repau neena i'kasinaa'me repau'te.

—Masiu, ¿je'se pa'iuua iva'u na'ava'u jñaacojñou? ¿Repau rekocho cu'a-
che paache ro'ire na'ava'u jñaacojñou? Jā'apāani, ¿puka'kupāi cu'ache
pa'iche ro'ire na'ava'u jñaacojñou? —chiisinaa'me chūkuna.

³Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repau cu'ache paache ro'ima'mu jā'a. Ūcuachi'a puka'kupāi cu'ache
cho'оче ro'ima'mu. Rupū Diopi vasouna pāipi ña, “Dios peore masi-
ku'mu”, chijū masia'ju chini na'ava'u aineesi'kua'mu iku. ⁴Pāi repa-
na cho'оче umucusena cho'ore'omū. Ñamita'ni cho'ocu'amū. Ūcuaja'che
chū'are Raosi'ku Dios chū'u jo'kasi'ere maipi churana cho'oma'to cu'amū.
Na'a pa'isirumu cho'ocu'aja'mu. ⁵Chejare chuta'a pa'iu pāire Miañeja'ñe
Pa'iku'mu chū'u —chiisi'kua'mu repau.

⁶Jā'aja'ñe i'ka pi'ni chejana coo tutu cha'o chacho mini na'ava'u ña-
kocaāna suirisi'kua'mu repau. ⁷Cho'o pi'ni repau'te i'kasi'kua'mu repau.

—Okoruruvu Siloé chiicojñoruruvuna sani mu'ch chia choasõjũ'u cha'o —chiisi'kua'mu repau. (“Siloé” chini “Saosi'e” chiimũ.)

I'kauna sani choasõ rakuna ñakocaã ñosi'kua'mu repau'te. ⁸Ñakocaãre ñakuna repau'te kueñe pa'inana'me repauji kuri si'arumũ sēeu ñu'iana ñasina i'kasinaa'me.

—¿Na'ava'ujeku aperumũ ichejare ñu'iu kuri sēesi'kuma'ku repa iku? —chiisinaa'me repana.

⁹Chitena chekuna i'kasinaa'me.

—Ūcuau'mu iku —chiisinaa'me.

Chekuna ija'che i'kasinaa'me:

—Tĩtata'ni rupũ ūcuauja'iu'mu iku —chiisinaa'me.

Ūcuarumũ ūcuauji i'kasi'kua'mu.

—Ūcuau'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

¹⁰Chikuna sēesinaa'me repana.

—¿Je'se pa'iana na'ava'ch pa'isi'kuta'ni chura ñaku mu'ch? —chiisinaa'me repana.

¹¹Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Pāiu Jesús ve'ekũji coo tutu cha'o chacho mini chu'u ñakocaãna suiri ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure: “Okoruruvu Siloé chiiruruvuna sani mu'ch chia cha'ore choasõjũ'u”, chiisi'kua'mu. Chikuna sani choa pi'niuna ñakocaã ñosi'kua'mu chu'ure —chiisi'kua'mu repau.

¹²Chikuna sēesinaa'me repana.

—¿Jeechejare pa'iku repau, mu'ch i'kaku? —chiisinaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Vesumũ chu'u —chiisi'kua'mu repau na'ava'ch pa'isi'ku.

Fariseopāi na'ava'ch pa'isi'kure repau'te vasosi'ere sēesi'ere kuumũ

¹³⁻¹⁴Jesús cha'opi chacho mini na'ava'ure vasoumucuse p̄naumucuse pa'isi'kua'mu. Jā'ajekuna pāi na'ava'ch pa'isi'kure fariseopāi pa'ivũ'ena muvasome. ¹⁵Muvarena repana fariseopāi na'ava'ch pa'isi'kure chekuna sēesi'ejache sēniasome.

—¿Je'se cho'o ñakocaã ñaku mu'ch? —chiniasome.

Chitena i'kaasomũ repau.

—Chu'u ñakocaãna cha'opi chacho suiriuna okopi choasõjani ñamũ chu'u chura —chiniasomũ repau.

¹⁶Chikuna fariseopāi te'ena ija'che i'kaasome:

—Mu'ure p̄naumucusena vasosi'ku Dios raomanesi'kucosomũ. Dios Rao-si'ku pani p̄naumucuse jā'aja'ñe cho'omanera'amũ repau —chiniasome.

Chekunata'ni ija'che i'kaasome:

—Ikure vasosi'ku cu'ache pa'iku pani Diochila te'eu cho'omasiche cho'omanera'amũ —chiniasome. Ūcuate'e cuasamaneasome repana.

17 Jā'ajekuna na'ava'u pa'isi'kure jo'e sēniasome repa.

—Mu'ure vasosi'ku pa'iche, ¿je'se chiiku mu'u? —chiniasome repa.
Chitena i'kaasomu repa.

—“Dios chu'o kaku'mu”, chiimu chu'u —chiniasomu repa.

18 Ūcuarumu judío aina repa'te vasosi'ere jachaju, “Na'ava'u pa'isi'kuma'mu iku”, chiiju jachaasome. Jachaju repa puka'kupai soni rao
19 sēniasome repa.

—¿Iku musanukona chiia'u? Iva'u musanukona, “¿Chiirumuna teana na'ava'u aineesi'ku”, chiicojnova'ua'u? Jā'a pa'ito, ¿je'se cho'o chura ñakocaã ñaku iku? —chiniasome repa.

20 Chitena puka'kupai i'kaasome repa.

—Chukuna chiia'mu iku. Teana na'ava'u aineesi'kua'mu iku. 21 Jā'ata'ni repa ñakocaã cho'o ña'ne vesume chukuna. Repa'te vasosi'kure ūcuaja'che vesume chukuna. Sēniasajū'u repa'ni kuaa'ku. Aia'mu repa —chiniasome repa.

22 Fariseopāire vajuchuju jā'aja'ne i'kaasome repa puka'kupai. Ape-rumu judiopai chū'una, “ Jesús Dios Raocojnosi'kua'mu’, chiinare mai judiopai chi'iv'e kakache āseñu”, chiniasome. 23 Jā'aja'ne chiisi'ejekuna, “Aia'mu repa. Repa'ni sēniasajū'u”, chiniasome repa.

24 Ūcuarumu repa judío aina na'ava'u pa'isi'kure jo'e soni i'kaasome.

—Dios ñaku'te chu'o ūcuarepare i'kajū'u. “Mu'ure vasomu chu'u”, chiisi'ku cu'aku'mu —chiniasome repa.

25 Chitena i'kaasomu repa.

—Chekuru mu cu'ache cho'oku'mu repa. Chekuru mu paku'mu. Vesumu chu'u. Ieta'ni masimu: Ape-rumu na'ava'u pa'isi'ku chura ñamu chu'u —chiniasomu repa.

26 Chikuna jo'e sēniasome repa repa'te.

—¿Je'se cho'ou repa? ¿Je'se cho'ouna ñakocaã ñou mu'ure? —chiniasome repa.

27 Chitena i'kaasomu repa.

—Repa cho'osi'e kuacuhasi'kua'mu chu'u. Jā'ata'ni jachame musanukona. ¿Je'se pa'ina jo'e, “Kujū'u”, chiiche musanukona chu'ure? ¿Musanukona ūcuachi'a repa'ni jovoñu chiiche? —chiniasomu repa repa.

28 Chikuna asa pe'ruju repa'te ija'che i'kaasome repa:

—Mu'u repa chū'ne cho'oku'mu. Chukunata'ni Moisés chū'u jo'ka-si'e cho'onaa'me. 29 Dios Moiseri i'kasi'e masinaa'me chukuna. Mu'ure vasosi'kure raosi'kureta'ni vesume chukuna —chiniasome repa.

30 Chitena i'kaasomu repa.

—¿Repa'te raosi'kure vesuche musanukona? iJeeru tii'nea'ne jā'a! Chu'ure vasosi'kua'mu repa. 31 Cu'ache pa'ina sēne cho'okaima'mu

Dios. Jā'are masime mai. Repau'te Diore pojojū Repau chū'ũñe cho'ona sēēñeta'ni cho'okaikū'mu Repau. ³² Te'e'u'terejē'e na'ava'u aineesi'kure vasoasomu chiicojñoku'te asamanaa'me mai. ³³ Repauji Dios raomanesi'ku pani Diochi'a te'e'u cho'omasiche cho'omanera'amū —chiniasomu repau.

³⁴ Chikuna i'kaasome repana.

—¿Chīirumuna teana cu'ache ainesiva'upi che'chora chiiku mu'u chukuna'te? Rua tīñea'me jā'a —chiniasome repana. Chini repau'te ve'sena etoasome repana.

Diore cuasamana na'ava'na pa'icheja'che pa'iche'te kuamu

³⁵ Ūcuarumu Jesús na'ava'u pa'isi'kure etosi'e asasi'kua'mu. Asasi'ku-jeku repau'te ku'e jñaa ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—¿Dios Raosi'kure cuasaku mu'u? —chiisi'kua'mu repau ūcuauji.

³⁶ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—¿Kaua'u repau? Kuajū'u chū'ure; repauni cuasara —chiisi'kua'mu repau.

³⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu repau'te.

—Ñacuhamu mu'u repau'te. Ūcuau'mu chū'u, mu'ure i'kaku —chiisi'kua'mu repau.

³⁸ Chikuna asa Jesure ti'jñeñe ro're puu ñu'iu i'kasi'kua'mu repau.

—Pāi Ūcuanukore Paaku, cuasamu chū'u mu'ure —chiu repau'te pojosi'kua'mu repau.

³⁹ Ūcuarumu Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ichejare chejare caje pa'iu che'chomu chū'u, cu'ache pa'inajeju, “Na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me chukuna”, chiinapi asa chēa chū'uni cuasaju ñakocaā ñana pa'icheja'che re'oja'che paapu chini. Jā'ata'ni chekunare, “Dios chū'o masinajeju re'oja'che pa'inaa'me chukuna”, chiinani, “Dios chū'o masinata'ni chū'uni cuheju na'ava'na pa'icheja'che pa'ime musanukona”, chisa chini cajesi'kua'mu chū'u —chiisi'kua'mu.

⁴⁰ Repau i'kasi'ere asa fariseopāi te'ena repau'te ja'me pa'ina sēsinaa'me.

—¿Mu'u cuasato chukuna na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'ñe? —chiisinaa'me repana.

⁴¹ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Musanukonapi Dios chū'ore vesuju na'ava'na pa'icheja'che pani chū'ure cuheche ro'iche peora'amū musanukonare. Jā'ata'ni, “Dios chū'o masime chukuna”, chiinapi chū'uni cuhejuna ro'iche pa'imū musanukonare —chiisi'kua'mu repau Jesús.

Oveja kuiraku pa'iche'te kuamu

10 ¹ Ūcuarumu Jesús repanani chū'vaku ija'che i'kasi'kua'mu: —Pāiu ñaauji ovejava'na pa'iso'korona rani jatisa'aro kakama'ñe tiichejapi kakamu. ² Repava'nare kuirakuta'ni jatisa'aroji kakamu.

³Repava'nare kuirakũji ũcuaso'korona kakara chiito repasa'aro pẽ'je-kaikũji jatisa'aro vatakaimũ. Vataũna kaka repava'na mamire ve'okũ soito ũcuankũko repava'na mami asamasime repana. Soiaũna tuha ja'me etame repaũ'te. ⁴Repava'nare ũcuankũkore etua charo saiũ soiaũna asamasija tuha repaũ kulichejĩna ja'me kulime repava'na. ⁵Tĩĩpi repanare soito asavesũju tuhama'ñe vũ'vũsõme tĩĩjekũna. Ũcuarepaame jã'a —chiisi'kua'mũ repaũ.

⁶Repanani chũ'vakũ jã'aja'ñe i'kasi'kua'mũ Jesús. Jã'ata'ni repaũ i'ka-che asavesũsinaa'me repana.

Ovejava'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ Jesús

⁷Ũcuarũmũ Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—Repana pa'iso'korona ovejava'na kakasa'aroja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Ũcuarepaame jã'a. ⁸Chũ'ũ chuta'a raimarũmũ pãĩ jainũko te'enachi'a rani, “Dios raosi'kua'mũ chũ'ũ”, chijũ joreju che'chosinaa'me. Ñaana cho'ocheja'che cho'osinaa'me repana. Repana che'choche chũ'ũ neena jachasinaa'me. ⁹Ovejava'na pa'iso'koro kakasa'aroja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna ovejava'napi repana pa'iso'korona kakacheja'che pãĩpi chũ'ũni cuasani chũ'ũpi chẽa paakũ kuirakũna rũa pojojũ re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁰Ñaaũji rani ovejava'nare ñaasõmũ. Chekũrũmũ repava'nare vani si'asõmũ. Jã'aja'ñe cho'ora chini'te raimũ ñaau. Repaũ cho'ocheja'che cho'ome joreju che'chona. Chũ'ũta'ni pa'iche re'oja'chere ĩsira chini raisi'kua'mũ, pãĩpi karama'ñe re'oja'che paapũ chini. ¹¹Ovejava'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Chekũrũmũ ovejava'nare paakũ re'okũjekũ, chaipi ovejava'nani ãnisõra chini raiũna ñani, “Chũ'ũpi iva'nare cu'ache cho'oche'te ũseto chai chũ'ũni ãnisõja'mũ”, chiikũta'ni ũcua ũsemũ repaũ. ¹²Chekũrũmũ kurire koora chini tĩĩpi kuirakaimũ repava'nare. Kuirakũna chekũrũmũ chaipi repava'nani ãnisõra chini raiũna ñani repava'nare jo'ka vũ'vũsõmũ repaũ, repanare paakũma'kũjekũ. Jo'ka vũ'vũsõũna chaipi rani te'eva'ũre chẽaũna chekũna te'enachi'a vũ'vũsõme. ¹³Kurire koora chini kuirakũjekũ repava'nare oima'ñe jo'ka vũ'vũsõmũ repaũ, chaipi rakũna.

¹⁴Ovejava'nare re'oja'che paakũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Chũ'ũ neenare masimũ chũ'ũ. Chũ'ũre ũcuaja'che masime repana. ¹⁵Chũ'ũ Ja'kũ masimũ chũ'ũre. Chũ'ũ ũcuaja'che Repaũ'te masimũ. Chũ'ũ neenani cu'ache cho'oche'te ũsera chini chuenisõñe cuhema'ñe jũ'ija'mũ chũ'ũ. ¹⁶Chekũnare ũcuachi'a judío peonare paamũ chũ'ũ. Repanani soiaũna asa jachama'ñe rani chũ'ũni jovo judío pãina'me ũcuate'ekuanupũja'che pa'ijũna te'eu paakũ kuiraja'mũ chũ'ũ repanare ũcuankũkore.

¹⁷Pãĩ cu'ache cho'oche'te ro'ikasa chini chuenisõñe'te cuhemaũna Ja'kũ chũ'ũre rũa chiimũ. Jo'e vajũrasa chini cuhema'ñe chuenisõja'mũ

chũ'u. ¹⁸ Chũ'upi cuheto te'eujẽ'e vanisõmanejanaa'me chũ'ure. Jã'ata'ni chũ'u ca'nivũ ãsema'ñe ãsija'mũ chũ'u, pãipi vanisõa'ju chini. Chũ'u ca'nivũ ãsire'omũ. Ûcuachi'a chũ'upi jũnisõ vajũrasa chiito vajũraire'omũ chũ'ure. Jã'aja'ñe cho'oa'kũ chini chũ'u jo'kasi'kũa'mũ Ja'kũ chũ'ure —chiisi'kũa'mũ repaũ.

¹⁹ Jã'aja'ñe i'kaũna asa ãcuate'e cuasamaꝛũ sãĩñechi'a ke'resinaa'me repana judío aina. ²⁰ Jainũko ija'che i'kasinaa'me:

—Vatire paakũjekũ vẽ'veũmũ ikũ. Ikũ i'kache asamaneũ mai —chiisinaa'me.

²¹ Chekũnata'ni ija'che i'kasinaa'me:

—Vati paana jã'aja'ñe i'kamanaa'me. Ûcuachi'a vati na'ava'nare vaso-manaa'me —chiisinaa'me repana.

Judío aina Jesure cuheche'te kũamu

²² Ûcuarũmũ judiõpãĩ Jerusalén vũ'ejoopona Dios vũ'e aperũmũ judío peonani tũa care'vasi'ere cuasaju fiesta cho'osinaa'me. Okorũmũ pa'isi'kũa'mũ repaũmũ. ²³⁻²⁴ Ûcuarũmũ Jesupi Dios vũ'e ve'se cakachapa'te Portal de Salomón chiikachapa'te nũka ku'ũna ña judío ainapi rani rũhiso'koro nũkaju ija'che i'kasinaa'me repaũ'te:

—Mũ'upi asavesache kũakũna vesũme chũkũna mũ'u pa'iche. Dios Rao-si'kũ Cristo pani teana rũhiñe kũajũ'u chũkũna'te —chiisinaa'me repana.

²⁵ Chitena i'kasi'kũa'mũ repaũ.

—Ûcuare kũasi'kũa'mũ chũ'u. Jã'ata'ni jachame mũsanũkona. Ja'kũpi chũ'u raõna rani Repaũchi'a te'eũ cho'omasiche cho'o ñomũ chũ'u, pãipi chũ'u pa'iche'te masia'ju chini. ²⁶ Mũsanũkona chũ'u neenamanajeju jachaju cuasama'me chũ'ure. ²⁷ Chũ'u neena chũ'u i'kache asamasiju jovo ja'me ku'iju chũ'u chũ'ũñe cho'ome. Repanare masimũ chũ'u. ²⁸ Chũ'upi repanani cho'okaiũna re'oja'che pa'iju jũnisõsirũmũ vati toa saima'ñe Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me repana. Te'eujẽ'e tũamanejanaa'me repanare chũ'u neenare. ²⁹ Ja'kũpi pãĩ ãcuaukore na'a rũa Masikũji chũ'ũni jo'kaũna te'eũ'terejẽ'e tũacu'amũ repanare. ³⁰ Chũ'ũna'me Ja'kũ ãcuate'eujã'che pa'inaa'me chũkũna —chiisi'kũa'mũ repaũ Jesús.

³¹ Jã'aja'ñe i'kaũna asa pe'ruju jo'e cata siasinaa'me repana judío aina repaũni su'a vẽasõũ chini. ³² Jã'aja'ñe cho'oũ chiijuũna Jesús i'kasi'kũa'mũ repanare.

—Ja'kũpi chũ'ũni cho'okaiũna Repaũchi'a cho'omasiche mũsanũkona ñaju'te cho'оче re'oja'chere rũa cho'osi'kũa'mũ chũ'u. Chũ'u cho'osi'e, ¿jeere mũsanũkona cuheju chũ'ure catapi su'a vẽasõũ chiiche? —chii-si'kũa'mũ repaũ.

³³ Chikũna jo'e i'kasinaa'me repana.

—Mũ'u re'oja'che cho'osi'ere cuheju catapi su'a vẽasõũ chiima'me chũkũna. Mũ'upi, “Chũ'ũna'me Ja'kũ ãcuate'eujã'che pa'inaa'me chũkũna”,

chikuna cuheju catapi su'a vēasōñu chiime chukuna mu'ure, Dios cuheche'te i'kauna. Dioma'mu mu'ua. Rupū pāi'u'mu —chiisinaa'me repaña.

³⁴Chitena i'kasi'kua'mu repaña.

—Mai aipāi tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kuamū:

Diova'naa'me musanukona,

chiiche tocha jo'kaasome repaña. ³⁵Repaña tocha jo'kasi'e, “Diova'naa'me musanukona”, chini Dios chu'o asa chēana pa'iche'te i'kamū. “Dios chu'o jorechu'oa'me”, chiicu'amū. ³⁶Jā'ata'ni chu'upi, “Dios chīia'mu chu'ua”, chiina asa, “Dios asacuheche'te i'kamū mu'ua”, chiime musanukona chu'ure, Repaña Chēa Raosi'kunī. ¿Je'se pa'iuna musanukona jā'aja'ñe i'kache? ³⁷Chu'ua Ja'ku chiiche'te cho'oma'to jachare'omu chu'ure. ³⁸Chu'ua i'kache jachanata'ni chu'ua Ja'ku chiiche Repañchi'a cho'omasiche'te chu'upi cho'o ñokuna jachamanejū'ua musanukona. Jachama'ñe ija'che cuasajū'ua: “Diona'me ūcuate'euja'che pa'iku'mu iku”, chini cuasa masijū'ua —chiisi'kua'mu repaña.

³⁹Chikuna jo'e chēañu chiinaretani jo'ka sanisōsi'kua'mu repaña.

⁴⁰Eta Jordán chiacha chekukā'kona aperumū Juan pāi okoro'vesichejana ūsuu muikā'kona jēni canuka pa'isi'kua'mu repaña, chukuna repaña neenana'me. ⁴¹Ūcuachejare pa'ijuna pāi jainuko repañni ñañu chini rani te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Juan Diochi'a te'eu cho'omasiche cho'omanesi'kua'mu. Jā'ata'ni iku Jesús pa'iche repaña kuasi'e peore ūcuarepaa'me —chiisinaa'me repaña.

⁴²Ūcuachejana pāi jainuko repaña'te Jesure cuasaju jovosinaa'me.

Lázaro jūnisōsi'ere kuamū

11 ¹Ūcuarumū Betania vū'ejoopo cakū Lázaro ravuna jūniasomū. Repaña cho'jeromi ūcuajoopo'te paniasome Marīana'me Marta. ²Repao Marīa Jesús cū'ana okoma'ña ro repao rañapi tū'nesi'koa'mo. ³Majaa'chu Lázaroji jū'iuna cho'jeromi chekunani raoasome Jesuni, “Mu'ua chiicojñoku jū'imū”, chiapū chini.

⁴Sa kuarena asa i'kasi'kua'mu repaña.

—Jūnisōa'ku chini ravū jū'iñe cho'omaneasomū Dios Lázaro'te. Rupū Repaña cho'omasiche'te pāire cho'o ñora chini cho'oasomū. Jā'ajekuna jūnisōsi'kuta'ni vajurakuna ña, “Dios peore masakū'mu”, chiijanaa'me pāi. Ūcuachi'a, “Dios Mamakū rua masimū”, chiijanaa'me repaña —chiisi'kua'mu repaña.

⁵⁻⁶Repaña Jesús repañare Martana'me cho'jeona'me Lázaro'te rua chiikuta'ni, “Lázaro jū'imū”, chiito asa teana saimanesi'kua'mu. Saima'ñe te'eka'chapaumucujña ūcuachejare canuka pa'isi'kua'mu repaña. ⁷Ūcuarumū repaña chukuna'te repaña neenare i'kasi'kua'mu.

—Judea chejana jo'e sañu mai —chiisi'kua'mu.

⁸Chikuna i'kasinaa'me chukuna.

—Masiu, aperumu repacheja pa'ina judío aina catapi su'a véasõnu chiniasome mu'ure. ¿Ûcuachejana jo'e sasa chiiku mu'u? —chiisinaa'me chukuna.

⁹Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Te'eumucuse doce horas pa'imu. Pãiuji umucusena kuni tota tãima'ñe ku'imu miakuna. ¹⁰Pãiuji ñamipi kuni tota tãiu ku'imu miañeji karakuna —chiisi'kua'mu repau.

¹¹Ûcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Mai cuasacojñoku Lázaro kãnisõcuhasi'kua'mu. Jã'ajekuna saimu chu'u repauni vuora chini —chiisi'kua'mu.

¹²Chikuna jo'e i'kasinaa'me chukuna.

—Chukuna'te Paaku, Lázaroji jũ'iu kãnisõsi'ku pani vajaja'mu —chiisinaa'me chukuna.

¹³Repa Jesús, “Lázaro kãnisõsi'kua'mu”, chiu repau jũnisõsi'ere i'kasi'kua'mu. Repau i'kache'te asavesuju, “Lázaro rupã kãisi'ere i'kamã iku”, chini cuasasinaa'me chukuna. ¹⁴Jã'aja'ñe cuasajuna Jesús rũhiñe kuasi'kua'mu chukuna'te.

—Repa Lázaro jũnisõsi'kua'mu. ¹⁵Repana chu'ure soito teana saimanesi'kua'mu chu'u, musanukonapi chu'uni masi cuasaa'ju chini. Musanukona chu'ure masi cuasajachere cuasaku pojomu chu'u. Chura sani ñañu mai —chiisi'kua'mu repau.

¹⁶Ûcuarumu Tomás Gemelo chiicojñokuji i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Ikuni ja'me sañu mai. Sani pãipi repauni vaito ùcuawna'me chueni-sõnu mai —chiisi'kua'mu chukuna'te.

Jesús Lázaro'te jũnisõsiva'uni vasora chini saimu

¹⁷Chukuna sani ti'a ñato ùcuaka'chapaumucujña tãcojñosi'ku pa'isi'kua'mu repau Lázaro. ¹⁸Betania vu'ejoopo Jerusalén vu'ejoopo kueñere pa'imu. Chekurumu tres kilómetrosomu. ¹⁹Maríana'me Marta majaa'chupi jũnisõna otare oijuna churoñu chini saisina judío aina jainuko pa'isinaa'me reparumu. ²⁰Ûcuarumu Jesupi raiuna asa etasi'koa'mo Marta repauni tijña pojora chini. Maríata'ni etama'ñe vu'ere pa'isi'koa'mo. ²¹Eta tijña pojo pi'ni i'kasi'koa'mo repao.

—Pã Ûcuanukore Paaku, mu'upi ichejare pa'ito chu'u a'chu jũnisõmanera'asi'kua'mu. ²²Jã'ata'ni mu'u sēñe peore ïsija'mu Dios mu'ure. Masimo chu'u jã'a —chiisi'koa'mo repao.

²³Chikona Jesús i'kasi'kua'mu.

—Maa'chu vajurajja'mu —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna Marta i'kasi'koa'mo.

²⁴—Masimo chu'u jã'a. Pã ùcuanuko cho'osi'e Dios cuasa ro'iche chũ'umucusena vajurajja'mu repau —chiisi'koa'mo repao.

25 Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'ua'mu pāi jūnisōsinare vasoku. Ūcuachi'a pāi rekoñoāna re'oja'-chere pa'iche jo'kak'u'mu chu'u. Pāi chu'ure cuasanapi jūnisōsina chu'upi jo'e rani vasoana vajurani re'oja'che pa'ijanaa'me. 26 Chu'ure cuasana reparamu chuta'a vajuna ūcuachi'a Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. ¿Chu'u i'kache jachama'ne cuasako mu'u? —chiisi'kua'mu repau.

27 Chikuna i'kasi'koa'mo repao.

—Jūju, Cristo, Dios Raocojñosi'kua'mu mu'u. Dios aperamu, “Chejana chu'u neekure saoja'mu chu'u”, chiniasomu. Ūcuau'mu mu'u. Jā'aja'ne cuasamo chu'u —chiisi'koa'mo repao.

Lázaro'te tāsichejare Jesús ña oisi'ere kuamu

28 Jā'aja'ne i'ka pi'ni repao Marta vu'ena co'i cho'jeo'te María'te soni te'eo'te kuaasomo.

—Pāi che'choku ranicuhasi'kua'mu. Mu'uni soimu repau —chiniasomo repao.

29 Chikona repao María asa teana vuni etaasomo repauni tijñara chini. 30 Chukuna chuta'a repajoopo vu'ejoopo tī'amanesinaa'me. Marta chu-kuna'te tijñasichejare chuta'a ma'are pa'isinaa'me chukuna. 31 Maríapi vuni eta raiona ña judío aina repanapi otare oijuna churoñu chini raisina repavu'e ja'me chi'i pa'ina ja'me tuhasinaa'me repao'te, “Majaa'chure tāsichejare osa chini saicosomo”, chini.

32 Eta rani chukuna pa'icheja tī'a Jesús ti'jñeñena meñe sime ñu'io ija'che i'kasi'koa'mo repao:

—Pāi Ūcuanukore Paaku, mu'upi ichejare pa'ito chu'u a'chuvu'u jūni-sōmanera'asi'kua'mu —chiisi'koa'mo repao.

33 Judío ainapi repaona'me oiju raiche'te ña sumava'u pa'isi'kua'mu Jesús. 34 Repauni sumauna repanare sēesi'kua'mu repau.

—¿Jeechejana musanukona repava'ure tāre? —chiisi'kua'mu.

Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Pāi Ūcuanukore Paaku, rani ñajū'u —chiisinaa'me repa.

35 Jesús reparamu oisi'kua'mu. 36 Oina repa judío aina i'kasinaa'me.

—Ñajū'u; Lázaro'te rua chiicosomu iku —chiisinaa'me.

37 Chekuna te'ena ija'che i'kasinaa'me repau'te:

—Na'ava'ure vasoasomu iku. ¿Je'se pa'iuna Lázaro'te jū'iñe ūsekaimaneu? —chiisinaa'me repa.

Lázaro vajuraisi'ere kuamu

38 Reparamu Jesús jo'e cuasa oia na'a rua sumava'u Lázaro'te tāsicojena saisi'kua'mu. Aikūti caripana tētoche ūhisicoje pa'isi'kua'mu repacoje. Ūcuachi'a catapu ujarupi ta'piscoje pa'isi'kua'mu repacoje. 39 Sani tī'a i'kasi'kua'mu repau.

—Catapu'te kuñojũ'u —chiisi'kua'mu.

Jã'aja'ne i'kauna jünisõsiva'u cho'jeo Marta i'kasi'koa'mo.

—Pãi Ūcuanukore Paaku, repava'ure tãsi'e ũcuaka'chapaumucujñaame ie chura. Jã'ajekuna icoje vataru rua ũtosujacosomu —chiisi'koa'mo.

⁴⁰Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Mu'ure ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: “Chu'ure cuasani Dios peore Masiu cho'ochẽ ñaja'mo mu'u”, chiisi'kua'mu chu'u mu'ure —chiisi'kua'mu repau.

⁴¹Chikuna repau kuñosinaame repana. Kuñorena repau Jesús umure ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ja'ku, mu'upi chu'u sēẽne'te asakuna, “Re'orepamu”, chiimu chu'u mu'ure. ⁴²Chu'u sēẽne si'arumu asaku'mu mu'u. Masimu chu'u jã'a. Jã'ata'ni chura ujachu'opi i'kakũ sēemu chu'u mu'ure, inapi asa, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chini cuasaja'chũ chini —chiisi'kua'mu repau.

⁴³Jã'aja'ne i'ka pi'ni ujachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Lázaro, etajũ'u —chiisi'kua'mu.

⁴⁴Chikuna repau jünisõsiva'u vajurani etasi'kua'mu jũjñanaame cũ'ana'me chia reasõsi'ku. Etauna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repau'te reasikãña vanakajũ'u saau —chiisi'kua'mu repau.

Jesuni chēañu chini pãi te'ena cutusi'ere kuamu

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Jesupi jã'aja'ne cho'ouna judío aina jainuko María'te ñañu chini saisina repau vasosi'ere ña cuasa jovoasome Jesure. ⁴⁶Chekunata'ni sanĩ Jesús cho'osi'ere fariseopãire kuaasome. ⁴⁷Kuarena asa repana fariseopãina'me phairipãĩ chũ'una judiõpãĩ ũcuanukore chũ'unare soni chi'i i'kaasome.

—Repau Jesús Diochi'a cho'omasiche rua cho'okuasomu. ¿Je'se cho'ojanaa'ne mai? ⁴⁸Maipi ũsema'to pãipi ũcuanuko repauni cuasaja' repau chũ'ũne'te chijũ jovorena Romapãĩ chũ'unapi asani pe'ruju rani Dios v'ue ñañosõ maire ũcuaja'che jainukore vanisõjanaa'me —chiniasome repana.

⁴⁹Chitena Caifás repaũsurumu judío phairi ai i'kaasomu repanare ja'me pa'ikũji.

—Rua vesume musanukona. ⁵⁰Maipi repau cho'ochẽ'te ũsemapũ jainuko chuenisõto cu'amũ. “Cho'okuchi'a ũcuate'eu pãĩ ũcuanuko chuenisõma-neal'ju chini chuenisõkaito na'a re'omu maire”, chiimacosome musanukona —chiniasomu repau.

⁵¹Repauchi'a cuasache'te jã'aja'ne i'kamaneasomu repau. Repaũsurumu phairi aijekuna Diopi repau rekochoa kuauna judiõpãĩ cu'ache cho'ochẽ'te ro'ikasa chini Jesús chuenisõjañere i'kaasomu repau. ⁵²Judiõpãichi'a jũni ro'ikajachere i'kamaneasomu repau. Ūcuachi'a Dios Repau neenare si'achejñarua pa'inare ũcuate'ekuanupu jovojachere i'kaasomu repau. ⁵³Ūcuau mucusepi vna repana judiõpãĩ chũ'una Jesure vanisõjañere rua cutuju paniasome.

(Jn 11.44)

⁵⁴Jā'ajekuna repau Jesús reparumupi vua judiōpāi chū'una pa'ichejña ku'ima'ñe pa'iu Judea cheja pa'isi'kupi eta pāi peocheja kueñe cajoopo Efraín vū'ejoopona sani canuka pa'isi'kua'mu, chūkuna repau neenana'me.

⁵⁵Reparum̄ Jerusalén v̄'ejoopo judíopāi repa na fiestapi pascuarum̄upi tī'apirakuna repajoopo kueñe cana pāi jainuko ūcuajooona maniasome, aperum̄ chũ'u jo'kasi'ere cho'oju cu'are tũ'neñu chini. ⁵⁶Mani Dios v̄'ere kaka pa'ijũ Jesure ku'enajejũ ija'che cutuasome repa na sãĩñechi'a: —¿Je'se cuasache musanukona? ¿Icheja fiesta cho'ochejana rajja'u repaũ? ¿Pãaja'u? —chiniasome repa na pãi.

⁵⁷Phairipãi chũ'una fariseopãina'me ija'che i'kaasome: —Pãiu ūcuauakũji repaũ Jesús pa'ichejare masini rani kuajũ'u chũkuna'te. Repaũni chẽañu chiime chũkuna —chiniasome repa na.

Romio Jesús cũ'ana okoma'ña ro'vesi'ere kũamũ

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 ¹Repaũ Jesús seirepaumucujña pascuarum̄ tĩ'añe karatona Betania v̄'ejoopona saisi'kua'mũ, repaũji vasoña Lázaro vajũ-raisi'kũ pa'ijooona. ²Sakuna repajoopo cana, pãipi chili Jesuni pojoajũ chini ãure cho'osinaa'me. Chi'irena Martapi ãure ãukona Jesuna'me ñu'ijũ ãisinaa'me repa na. Lázaro ūcuaja'che ūcuauña'me ñu'iu ãisi'kua'mũ. ³Ūcuarum̄ repaũ María trescientos gramos pa'ira'ka okoma'ñara'ka nardochi'a cho'osira'kajekũ rua ro'isira'kapi Jesús cũ'ana ro've pi'ni repaũ rañapapi tũ'nesõkaisi'koa'mo. Ro'veona v̄'e peore ma'ñasusi'kua'mũ. ⁴Ūcuarum̄ Jesús neekũ Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'jũ chini jo'kajau i'kasi'kua'mũ.

⁵—¿Je'se pa'iuña repaũ trescientorepare're ïsisõjũ kuri denariore're koorũra'kare rupũ jañõõo? Ira'kare ïsisõ kuri koo chũova'na pa'iva'nani ïsirũja'chere rurepapũ cho'osõmũ —chiisi'kua'mũ repaũ.

⁶Chũova'na pa'iva'nare oiche'te i'kamanesi'kua'mũ repaũ. Rupũ ñaaujekũ jã'aja'ñe i'kasi'kua'mũ. Chũkuna Jesús neena chi'iche kuri paakau si'arum̄ te'ere'rechi'a siasõkaiũ pa'isi'kua'mũ repaũ Judas. ⁷Jã'aja'ñe i'kaũna Jesús i'kasi'kua'mũ.

—Iko cho'oche ñesemanajũ'u. Chũ'upi jũnisõũna chũ'ure tãumucuse chũ'u ca'nivũ'te ro'vejara'kare care'va paamo repaũ. ⁸Chũova'na pa'iva'na musanukonare si'arum̄ ja'me pa'ijava'naa'me. Jã'ajekuna repanare si'arum̄ re'oja'che cho'okaijũ pa'ire'oja'mũ musanukonare. Chũ'uta'ni musanukonare si'arum̄ ja'me pa'imaneja'mũ. Jã'ajekuna chũ'ure si'arum̄ jã'aja'ñe cho'okaicu'aja'mũ musanukonare —chiisi'kua'mũ repaũ.

Phairipãi Lázaro'te vanisõũ chiiche'te kũamũ

⁹Ūcuarum̄ judíopãi jainuko Jesús Betania v̄'ejoopo pa'iche'te asa saniasome repaũni ñañu chini. Ūcuachi'a jũnisõũna Jesús vasosi'kũni Lázaroni ñañu chiniasome repa na. ¹⁰⁻¹¹Jesús repaũ'te vasosi'ere asa judíopãi jainuko Jesure cuasajũ jovoasome. Jã'ajekuna phairipãi chũ'una,

“Mai che'choche pāi jainuko ūhasō Jesuni cuasajū jovome”, chini pe'rujū Lázaroni vanisōñu chiniasome, Jesure vanisōñu chiicheja'che.

Jerusalén vū'ejoopo Jesús sani tī'asi'ere kuamū

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

12 Ūcuarūmū judiōpāi repana fiestaji pascuarūmūpi tī'api'rakūna Jerusalén vū'ejoopona jainuko maniasome. Mani pa'ijū jo'e apeñatatonā Jesús rajache asaasome repana. 13 Asa pūti kare veri eta repauni tijña vjachū'opi ija'che i'kasinaa'me repana:

—Dios peore masikū'mū. Ikūre Israelpāire chū'ua'kū chini repaū Rao-si'kūre re'oja'che cho'okaau —chiisinaa'me repana.

14 Ūcuarūmū repaū Jesús burrova'ure jñaa tuhisi'kua'mū. Dios chū'o aperūmū tocha jo'kasi'e kuache cho'osi'kua'mū. Ija'che kuamū repa:

15 Ūcuauko vajūchūma'ñe pa'ijū'ū mūsanukona Jerusalén vū'e-joopo cana.

Mūsanukonare chū'ūku'te burrochīiva'ūni tuhiū raiūna ñajū'ū, chiimū repa tocha jo'kasi'e.

16 Reparūmū chūkūna Jesús neena, “Dios chū'o kuache'te cho'ome ina ikūre”, chiimanesinaa'me. Repaū Jesús jūni vajūrani cūnaumū mū-sirūmūta'ni repa tocha jo'kasi'ere asamasijū, “Repa tochasi'e kuache cho'osinaa'me pāi Jesure”, chiisinaa'me chūkūna.

17 Pāi Jesuni ja'me pa'ijū repaūji Lázaroni jūnisō tācojñosi'kūni soiūna vajūrani etaūna ñasina chekūnare kuajū pa'isinaa'me. 18 Diochi'a cho'o-masiche Jesús cho'uche kuajūna asanajejū etasinaa'me repana pāi repauni tijñañu chini. 19 Jā'aja'ñe cho'ojūna ña sāiñechi'a i'kasinaa'me fariseopāi.

—Rūa cu'amū ija'che pa'ito. Ñajū'ū. Pāi ūcuauko repaū'te jovome. Ūsecu'amū jā'aja'ñe cho'oto —chiisinaa'me repana.

Griegopāi Jesure ku'esi'ere kuamū

20 Fiestarūmūjekūna Dios cho'okaisi'ere cuasajū pojoñu chini Jerusa-lén vū'ejoopona sani pa'inare griegopāi sani ja'me pa'isinaa'me. 21 Pa'ijū Galilea cheja cajoopo Betsaida vū'ejoopo cakūre Felipe'te mūa rūa i'kaa-some repana griegopāi.

—Jesuni ñañu chiime chūkūna —chiniasome repana.

22 Chitena asa mūa Andreni kuaasomū repaū. Kūa ūcuau'na'me Jesuni kuañu chini mūaasomū repaū. 23 Kūarena asa Jesús i'kaasomū.

—Chū'ū Dios Raosi'kū pa'iche'te pāi jainuko masirūmū tī'acuhaja'mū. “Rūa masiū'mū ikū”, chiijanaa'me pāi chū'ure. 24 Ija'chea'me: Āura'karūā tāru charo joimū. Repacaāpi jonisōmaneni aineema'mū. Jonisōni ainee pi'ni repañū rūa kūija'mū. Ūcuarepa'a'me jā'a. 25 Ūcuaja'che pāiū ūcuauakūji repaū chiichechi'a cho'ora chiikū cu'ache pa'iu Dios pa'icheja saimaneja'mū.

(Jn 12.15)

Pāiñ Dios chũ'ũñe cho'ora chiikuta'ni re'oja'che pa'iu repañ jūnisōsirumũ Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'ija'mũ. ²⁶ Chũ'ũ chũ'ũñe cho'oñu chiinare, “Chũ'ũni jovojuũ'ũ”, chiimũ chũ'ũ. Chũ'ũre jovoni Dios pa'ichejare sani chũ'ũna'me pa'ijanaa'me repaña. Chũ'ũ chũ'ũñe cho'onare re'oja'che cho'okaija'mũ Dios, “Re'onaa'me ina”, chini —chiniasomũ repañ.

Jesús repañ chuenisōjañere kuamũ

²⁷ Ūcuarumũ Jesús ija'che i'kaasomũ:

—Chura raa sũma'mũ chũ'ũre. Ja'kũre, ¿je'se chiija'che chũ'ũ? “¿Chũ'ũre ti'ljñejañe cu'ache ũsekaijũ'ũ”, chiija'che chũ'ũ? Pāara. Jā'are cho'ocojñora chini cajesi'kũa'mũ chũ'ũ —chiniasomũ. ²⁸ Ūcuarumũ Pũka'kũre ija'che i'kasi'kũa'mũ repañ:

—Ja'kũ, mũ'ũ si'ache cho'omasiche'te cho'o ñora chini mũ'ũre uache cho'ojũ'ũ chũ'ũre —chiisi'kũa'mũ repañ.

Chikũna cũnaumũpi chũ'o i'kache asosi'kũa'mũ.

—Chũ'ũ masiche si'ache cho'o ñocuhasi'kũa'mũ chũ'ũ. Jo'e cho'o ñora —chiisi'kũa'mũ Dios.

²⁹ I'kaũna asa pāi te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Okocurucosomũ jā'a —chiisinaa'me.

Chekũnata'ni,

—Angelpi ikũni i'kacosomũ jā'a —chiisinaa'me.

³⁰ Chitena Jesús jo'e i'kasi'kũa'mũ.

—Chũ'ũpi asaa'kũ chini i'kasi'ema'mũ jā'a. Mũsanũkonapi asaa'ju chini i'kasi'ea'me. ³¹ Chũ'ũre cuasamanajeju cu'ache pa'inare cu'ache ti'ljñerumũ ti'acuhamũ. Ūcuachi'a cu'ache pa'iju chũ'ũre cuasamanare chũ'ũku'te vati aire ũserumũ ti'acuhamũ. ³² Chũ'ũre jē'jo nukosirumũ chũ'ũpi soiũna pāi si'achejña pa'ina chũ'ũni cuasaju jovojanaa'me —chiisi'kũa'mũ repañ.

³³ Repañ'te kurususē'verona jē'jo nuko vēasōjañere repañ jā'aja'ñe i'kakũ kũasi'kũa'mũ. ³⁴ Jā'aja'ñe i'kaũna asa i'kasinaa'me pāi.

—Mai aipāi tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kuamũ:

Cristo Dios Raosi'kũ jūnisōma'ñe ai pa'ija'mũ,

chiimũ. Jā'ata'ni mũ'ũ, ¿je'se pa'iuña, “Pāire ja'me paañ chini Dios Raosi'kũre jē'jo nukojanaa'me pāi”, chiikũ? Jā'a pa'ito, Cristo chiicojñokũ, čtĩũ'ũ? —chiisinaa'me repaña.

³⁵ Chitena Jesús i'kasi'kũa'mũ.

—Chũ'ũ icheja cheja pa'inare pāi Miañeja'ñe Pa'ikũ mũsanũkonare jma-makarũ ja'me pani sanisōja'mũ. Jā'ajekũna chuta'a miarumũna churana ku'ijũ'ũ mũsanũkona, ru'ru na'isōmaneñu chini. Ru'ru na'isōni ñamipi ku'iju ma'api ñomaũna cavesusōjanaa'me mũsanũkona. ³⁶ Chũ'ũre Miañeja'ñe Pa'ikũ'te chuta'a mũsanũkonare ja'me pa'irumũna cuasajũ'ũ chũ'ũ pa'icheja'che re'oja'che pañu chini —chiisi'kũa'mũ repañ.

Jā'aja'ñe i'ka pi'ni sani katisōsi'kua'mu repau Jesús.

Judíopāi Jesure cuasama'ñere kuamu

³⁷Repau ñajū'te Diochi'a cho'omasiche si'arumu cho'okū'teta'ni repau'te Jesure cuasamanesinaa'me repau pāi. ³⁸Dios chū'o kuakaisi'ku Isaiás tocha jo'kasi'e kuache cho'osinaa'me repau. Repau tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chū'ure Paaku, mai kuache jachaju cuasama'me pāi.

Mū'u masiche si'ache cho'o ñokū'teta'ni jachame pāi, chiimu. ³⁹Pāipi cuasavesujuna repau Isaiás cheke ija'che tocha jo'kaasomu:

⁴⁰Ñakocaā ñamava'naja'ñe paaru chini jo'kaasomu Dios.

Ūcuachi'a Repau chū'o asavesache cho'oasomu reparare.

Diopi jā'aja'ñe cho'ona, “Iku maire vasoja'mu”, chiimaru chū'ure raima'me repau,

chiim tocha jo'kaasomu. ⁴¹Diopi ñokuna Jesús Masiu pa'iche ñasi'kujeku repau pa'iche'te kuaku jā'aja'ñe tocha jo'kaasomu Isaiás maire.

⁴²Reparumu judíopāi jainuko Jesuni cuheju cuasamanesinaa'me. Chekunata'ni jachama'ñe cuasasinaa'me repau'te. Ūcuachi'a reparare chū'una te'ena cuasasinaa'me. Cuasanata'ni fariseopāire vajuchuju kuamanesinaa'me, “Kuarena fariseopāipi asa mai judíopāi chi'ivū'e kakache'te ūseju”, chini. ⁴³Ūcuachi'a reparare pāi pojoche'te na'a rua chijū kuamaneasome repau, “Kuato pojoja'mu Dios maire”, chiimaru.

Jesús i'kache jachasi'e ro'i ro'ijachere kuamu

⁴⁴Ūcuarumu Jesús ūjachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu:

—Pāi chū'ure cuasana chū'urechi'a cuasama'me. Chū'ure Raosi'kure Diore ūcuachi'a cuasame repau. ⁴⁵Chū'u pa'iche masina ūcuaja'che chū'ure Raosi'ku pa'iche masime. ⁴⁶Chū'u Miañeja'ñe Pa'iku chejana raisi'kua'mu, pāi chū'ure cuasanapi chijacheja pa'ina pa'icheja'che cu'ache pa'imanea'ju chini. ⁴⁷Chū'u i'kache asanata'ni jachaju cho'omanare, “Jachasi'e ro'iche pa'imū”, chisa chini cajesi'kuma'mu chū'u. Chū'ure cuasanani chēa paaku vati toa saiche'te ūsekasa chini cajesi'kua'mu chū'u. ⁴⁸Jā'ata'ni pāi chū'uni cuheju chū'u i'kache asana jachaju cho'omanesi'e ro'ijanaa'me Dios pāi ūcuanuko cho'osi'e ro'iche chū'umucuse. ⁴⁹Chū'uchi'a cuasache'te i'kama'mu chū'u. Ja'ku, chū'ure Raosi'ku kuache'te i'kamū chū'u. ⁵⁰Iere masimū chū'u: Ja'ku kuache'te chū'upi i'kakuna pāipi asa chēa cho'ona Repau pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. Jā'ajekuna Ja'ku chū'ure kuache'techi'a i'kakū'mu chū'u —chiisi'kua'mu repau.

Jesús repau neena cū'are choamu

13 ¹Reparumu pascuarumu tī'aumucuse pa'isi'kua'mu. Reparumu Jesús repau saijarumu tī'akuna masiasomu icheja cheja pa'iche

jo'ka Puka'ku pa'icheja saijachere. Chukuna'te repau neenare cheja pa'inare cuhama'ne si'arumu rua cuasaku pa'isi'kua'mu repau.

2-4 Simón Iscariote mamakuni Judare aperumu vati aipi repau reko-chona cu'ache chũ'hasomu, Jesure cu'ache cho'ojanani jo'kaa'ku chini. Repau Jesús Puka'ku Dios repau'te raosi'ena'me repau pa'icheja repau jo'e saijachena'me pãi ucuanukore chũ'ua'ku chini Puka'ku repau'te jo'kasi'e masiasomu. Jã'aja'ne masikujj chukuna repau neenana'me ãu ãiu ñu'isi'kupi vuni repau sê'sevu ju'ikãa tito repau jiisaivuna toalla kãapi quëosi'kua'mu repau. 5 Quëo pi'ni totore'avana oko ro chukuna repau neena cũ'are choa pi'ni ucua'kãapi jose tu'nesõkai'si'kua'mu repau.

6 Choaku saiũ Simón Pedro cũ'a choapi'rakuna ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Chũ'ure Paaku, ¿chũ'u cũ'are choaja'u mu'u? —chiisi'kua'mu.

7 Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chũ'u chura cho'оче vesumu mu'u. Na'a pa'isirumu masija'mu mu'u —chiisi'kua'mu repau.

8 Chikuna Pedro jo'e i'kasi'kua'mu repau'te.

—Chũ'u cũ'a choache ãsemu chũ'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Mu'u cũ'a choache ãseni chũ'u neeku pa'imaneja'mu mu'u —chiisi'kua'mu.

9 Jã'aja'ne i'kauna i'kasi'kua'mu repau.

—Jã'a pa'ito, Chũ'ure Paaku, chũ'ure cũ'ana'me jũjña sãjopu peore choajũ'u —chiisi'kua'mu.

10 Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Pãiu cucha pi'nisi'ku jo'e cuchache chiima'mu ucua're meno peoca'nivũ cuchasi'kujjeku. Cũ'achi'a choache chiimu cha'o cha'casicũ'ajekuna. Ucuaja'che musanukona rekoñoã cuchasinaja'ne cu'achejẽ'e peonaa'me. Jã'ata'ni musanukonare ja'me pa'iku te'eu repau rekocho ucua cu'ache cuasaku pa'imũ —chiisi'kua'mu repau.

11 Repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajau'ni masiku, “Musanukonare ja'me pa'iku te'eu repau rekocho ucua cu'ache cuasaku pa'imũ”, chiisi'kua'mu repau.

12 Chukuna cũ'a choa pi'ni repau sê'sevu ju'ikãa sacha jo'e puu ñu'iu i'kasi'kua'mu repau.

—¿Chũ'u musanukonare cho'osi'e masiche? 13 Chũ'ure musanukona, “Masiu, Chukuna'te Paaku”, chiinaa'me. Jã'aja'ne i'kaju ucua'repa i'kanaa'me musanukona. Musanukonare che'choku paaku'mu chũ'u. 14 Musanukonare paakuta'ni cũ'a choakaisi'kua'mu chũ'u. Jã'ajekuna musanukona ucua'che chũ'u cho'osi'eja'che sãiñechi'a cho'okaiju pa'ijũ'u. 15 Musanukonapi ña chëa cho'ojũ paapu chini cho'o ñocuhasi'kua'mu chũ'u musanukonare. 16 Cho'оче'te rupu cho'okaau chini chëa paacojũoku repau paaku'te na'a

cajejaiche pa'ikuma'mu. Saocojñosi'ku ũcuachi'a repau'te saosi'kure na'a cajejaiche pa'ikuma'mu. Ūcuarepaa'me jā'a. Mūsanukona ũcuaja'che chū'ure na'a cajejaiche pa'inama'me. Jā'ajekuna mūsanukonare chū'u cho'ocheja'che sāiñechi'a re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u. ¹⁷Mūsanukonapi chū'u i'kasi'ere asa chēa cho'oju pani pojoju pa'ijanaa'me.

¹⁸Jā'ata'ni mūsanukona ũcuanukore i'kama'mu chū'u. Chū'u chēasina pa'iche masimū chū'u. Dios chū'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamū:

Chū'ure ja'me āu āikūji cu'ache cho'oja'mu chū'ure, chiimū. Repa tocha jo'kasi'e ũcuarepa ti'lñeja'mu. ¹⁹Chuta'a repa tocha jo'kasi'e ti'lñemarumūna kuamū chū'u mūsanukonare, asa repapi ti'lñeuna, “Jesús Dios Raosi'kua'mu”, chijū cuasaa'ju chini. ²⁰Pāi chū'u saosinare pojona chū'ure ũcuaja'che pojome. Pāi chū'ure pojona chū'u Ja'kure ũcuaja'che pojome. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau Jesús.

Repa'u'te cu'ache cho'ojanare Judas jo'kajachere kuamū Jesús

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹Jā'ajañe i'ka pi'ni Jesús rua sumava'u pa'iu ija'che i'kasi'kua'mu: —Mūsanukonare ja'me pa'iku chū'uni cu'ache cho'oa'ju chini chū'ure cuhenani jo'kaja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

²²I'kakuna asa repa'ni vesūju sāiñechi'a ñasinaa'me chūkuna repau neena. ²³Chū'u repau neeku rua chiicojñoku repau'te rū'uñe ñu'isi'kua'mu. ²⁴Ūcuarumū Simón Pedro chū'ure Jesure rū'uñe ñu'ikujekuna repau'te jo'kaja'ni sēniasa kuaa'ku chini rupū vevosi'kua'mu. ²⁵Vevouna sēesi'kua'mu chū'u Jesure. —Chūkuna'te Paaku, čkauni i'kaku mu'u, mu'ure cu'ache cho'ojanare jo'kaja'ure? —chiisi'kua'mu chū'u.

²⁶Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Pāmakaru'te chūsa īsija'mu chū'u repau'te chū'ure jo'kaja'ure —chiisi'kua'mu.

Chini pāmaka chūsa Simón Iscariote mamakuni Judani īsisi'kua'mu repau. ²⁷Pāmakare īsiuna koosirumū repau'te vati ai teana kakaasomū. Kakauna Jesús repau'te i'kasi'kua'mu.

—Mu'u cho'ojache pesa cho'ojaijū'u —chiisi'kua'mu.

²⁸Jesús repau'te i'kasi'e āu āijū ñu'ina ũcuanuko asavesusinaa'me. ²⁹Asavesūju ija'che cuasaasome te'ena: “Chūkuna chi'isi'e kuri paakaiku-jekuna Judare pascua cho'ojamajñarūã koojaa' chini saocosomū Jesús”, chiisinaa'me. Chekuna ija'che cuasaasome: “Judapi chūova'na pa'iva'nare kurire īsia'ku chini saocosomū Jesús”, chiisinaa'me.

³⁰Repa' Judas pāmaka koo āni pi'ni vūni eta sanisōsi'kua'mu. Reparumū ñami pa'isi'kua'mu.

Mama chū'uñe jo'kasi'ere kuamū

³¹Repa' Judas etasirumū Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chura chũ'u Dios Raosi'ku peore Masiu pa'iche ñoja'mu Dios. Ūcuachi'a Repau chiiche'te chũ'upi jachama'ñe cho'o ñoyna Repau peore masiche'te masijanaa'me pãi. ³²Chũ'upi Repau peore Masiu pa'iche'te cho'o ñoyna Repau ūcuaja'che chũ'u peore Masiu pa'iche cho'o ñoja'mu. Chura ñoja'mu Repau. ³³Asarepajũ'u, chũ'u chĩiva'na. Musanukonare rua jeerumu ja'me pa'ima'ñe jo'ka sanisõja'mu chũ'u. Chũ'upi sanisõna ku'ejanaa'me musanukona chũ'ure. Jã'ajekuna chura musanukonani judiõpã chũ'unare i'kasi'aja'che i'kamũ chũ'u: “Musanukonare chũ'u saicheja saicu'amũ.” ³⁴Ie mamare chũ'u jo'kamũ chũ'u musanukonare: Sãinechi'a oiju pa'ijũ'u. Chũ'u musanukonare oicheja'che musanukona ūcuaja'che sãinechi'a oiju pa'ijũ'u. ³⁵Musanukonapi sãinechi'a oiju pa'ito pãipi ñani ūcuanuko, “Jesús neenaam'e ina”, chijanaa'me —chiisi'kua'mu repau Jesús chukuna'te.

Pedro, “Repau'te ñama'kua'mu chũ'u”, chijachere kwamũ Jesús

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Ūcuarumu Simón Pedro Jesure sēsi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, ¿jeechejana saija'u mu'u? —chiisi'kua'mu.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chũ'u saicheja saicu'amũ mu'ure chura. Na'a pa'isirumuta'ni saire'o-ja'mu mu'ure —chiisi'kua'mu repau.

³⁷Chikuna Pedro i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, ¿je'se pa'ina mu'una'me churana saicu'aku chũ'ure? Pãipi mu'uni vanisõnu chiito chuenisõñejẽ'e vajuchuma'ñe mu'uni ũsechiiu chuenisõra chiimũ chũ'u, mu'upi chuenisõmanea'ku chini —chiisi'kua'mu repau.

³⁸Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Chuenisõkairepaja'u mu'u chũ'ure? Jã'aja'ñe i'kasi'kuta'ni chuta'a kura chu'ima'tona pãipi sēejuna choteñoã, “Jesure ñama'kua'mu chũ'u”, chijajamu mu'u. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu Jesús.

Jesure cuasanachi'a Dios pa'icheja saijachere kwamũ

14 ¹Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare i'kasi'kua'mu.

—Sumava'na pa'imanejũ'u musanukona. “Diopi cho'okaiuna vajuchuma'ñe pañu”, chini Repauni masi cuasajũ'u. Ūcuaja'che, “Iku Jesupi cho'okaiuna vajuchuma'ñe pañu”, chini chũ'uni masi cuasajũ'u. ²Chũ'u Ja'ku pa'ichejare sunaumure vu'ña rua pa'imũ. Jã'aja'ñe peoto kuara'a-si'kua'mu chũ'u musanukonare. Ūcuachejana saimũ chũ'u musanukona pa'ijavũ'ñare care'vakasa chini. ³Care'va pi'ni jo'e ichejana rani ūcuachejana saja'mu chũ'u musanukonare, chũ'u pa'ichejare ja'me sani paaru chini. ⁴Chũ'u saicheja saima'a masime musanukona —chiisi'kua'mu repau.

⁵Chikuna Tomás i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mu'u saichejare vesuju repacheja saima'aj'e vesume chukuna —chiisi'kua'mu.

⁶Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u Ja'ku pa'icheja saima'aja'ne pa'iku'mu chu'u. Jã'ajekuna chu'ure cuasanachi'a Repau pa'icheja saijanaa'me. Ja'ku pa'iche ũcuarepare kua'ku'mu chu'u. Chu'ure cuasanapi jünisösirumu Dios pa'icheja ai sani paaru chini chu'upi jo'kauna repanachi'a Repau pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me. Chu'ure cuasamanata'ni Dios pa'icheja saimanejanaa'me. ⁷Musanukonapi chu'u pa'iche masini Ja'ku pa'iche ũcuaja'che masira'ame. Churana Ja'ku pa'iche masime musanukona chu'ure ñanajeju —chiisi'kua'mu repau.

⁸Chikuna Felipe jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mija'kuni ñojũ'u chukuna'te. Ñoru pojosøjanaa'me chukuna —chiisi'kua'mu.

⁹Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Felipe, asarepajũ'u. ¿Chu'ure musanukonare rua jeerumu ja'me pa'iku'te chu'u pa'iche chuta'a vesuku mu'u? Pãi chu'u pa'iche ñana Ja'ku pa'iche ũcuaja'che ñame. Jã'ata'ni, ¿je'sejekuna mu'u chu'ure, “Mija'kuni ñojũ'u chukuna'te”, chiiku? ¹⁰Chu'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna. ¿Jã'a musanukona cuasama'ne? Chu'u i'kache chu'o chu'uchi'a cuasaku i'kachema'mu. Ja'ku kuachechi'a i'kakumũ chu'u. ũcuachi'a Repauji ja'me pa'iu cho'okaiuna Repauchi'a cho'omasiche'te cho'okumũ chu'u. ¹¹Chu'u i'kasi'e jachamanejũ'u musanukona, “Chu'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna”, chiisi'e. Musanukonapi chu'u i'kasi'ere asa jachanij'e chu'upi Diochi'a cho'omasiche'te cho'okuna ñani jachama'ne cuasajũ'u musanukona. ¹²Chu'ure cuasana chu'u Diochi'a cho'omasiche cho'ocheja'che cho'ojanaa'me. ũcuaja'che chu'u sanisösirumu chu'u cho'osi'ēja'che na'a rua vesache'te cho'ojanaa'me repau, chu'u Ja'ku pa'ichejana sakuna. ũcuarepaa'me jã'a. ¹³Musanukonapi chu'u Ja'kuni sēju, “Chukuna'te Jesús neenajeju cho'okaijũ'u chukuna sēeñe”, chijju sēeto cho'okaija'mu chu'u, Repau peore Cho'omasikujeku musanukonare oiu cho'okaiche'te pãipi masia'ju chini. ¹⁴Musanukonapi chu'uni ũcuache'te sēju, “Chukuna'te mu'u neenajeju cho'okaijũ'u chukuna sēeñe”, chijju sēeto cho'okaija'mu chu'u musanukonare —chiisi'kua'mu repau Jesús.

“Dios Rekocho'te raoja'mu chu'u”, chiimu Jesús

¹⁵ũcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukonapi chu'ure chini chu'u chũ'uñe cho'ojũ pa'ijanaa'me. ¹⁶⁻¹⁷Ja'kuni sēekaimu chu'u musanukonare chu'u cho'okaicheja'che Cho'okajarekocho'te Repau Rekocho'te chu'o ũcuarepa kuarekocho'te

raoa'ku chini, raouna musanukonani si'arumu ja'me pa'iu cho'okaiu paau chini. Diore cuasamana Repau Rekocho cho'ochej'e vesuju Reparekocho pa'icheje'e vesume. Vesujuna Repau Rekocho paacu'amu repanare. Dios Rekochoji musanukonare ja'me pa'iu musanukona rekoñoare si'arumu ja'me Pa'ijarekocho pa'iche masijanaa'me musanukona.

18' Musanukonare chuviva'nareja'che jo'kamaneja'mu chu'u. Jo'kaja'mu chu'u musanukonare. Jã'ata'ni jmamakarü pani jo'e rani ja'me pa'ija'mu chu'u musanukonare. 19' Jmamakarü pa'isirumu Diore cuasamana jo'e ñamanejanaa'me chu'ure. Musanukona chu'upi jünisösi'kuta'ni jo'e vajurakuna ñajanaa'me. Chu'u jüni vajuraisi'ēja'che musanukona ücuaja'che chu'ure cuasana jünisösinata'ni vajurani Dios pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me. 20' Dios Rekocho musanukonare raikumucuse chu'una'me Ja'ku ücuate'eja'che pa'iche masiju musanukonare chu'u ja'me pa'iche-na'me chu'ure musanukona ja'me pa'iche masijanaa'me musanukona repaumucuse. 21' Chu'u chü'uñe asa jachama'ñe cho'ona chiime chu'ure. Chu'ure chiinare Ja'ku ücuaja'che chiimu. Chu'u ücuaja'che repanare chiü chu'u pa'iche ñoja'mu masia'ju chini —chiisi'kua'mu repau Jesús.

22' Ücuarumu cheku Judas, Iscariotema'kupi, ija'che i'kasi'kua'mu: —Chukuna'te Paaku, mü'u pa'iche chukuna'techi'a ñoja'mu chiisi'kua'mu. ¿Je'se pa'iuña chekunare päi ñomaneja'u? —chiisi'kua'mu repau.

23' Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Päi chu'ure chiina chu'u chü'usi'e asa jachama'ñe cho'ojanaa'me. Chu'u Ja'ku repanare chiimu. Chu'u Ja'kuna'me rani ja'me pa'ijanaa'me chukuna repanare. 24' Chu'ure cuhenata'ni chu'u chü'uñe asa jachaju cho'oma'me. Chu'u'chi'a te'eu cuasache'te i'kama'mu musanukonare. Chu'ure Raosi'ku Ja'ku kuachechi'a i'kaku'mu chu'u.

25' Irumu musanukonare ja'me pa'irumuna teana iere peore i'kamü chu'u. 26' Chu'u musanukonare cho'okaisi'ēja'che Cho'okaijarekocho'te Repau Rekocho'te raoja'mu Dios. Raouna musanukonare Dios chu'o peore che'choja'mu Reparekocho, musanukonapi chu'u i'kasi'ere cavesuma'ñe cuasaju paaru chini.

27' Saipi'raku musanukona rekoñoare pojoju pa'iche'te jo'kamü chu'u. Chu'ure cuasamana pojoju pa'icheja'chema'mu chu'u jo'kache. Vaju-chuma'ñe pa'iju sumava'na pa'imanejü'u musanukona. 28' Chu'u i'kasi'e asinaa'me musanukona, “Saimü chu'u. Jã'ata'ni jo'e rani musanukonare ja'me pa'ija'mu chu'u”, chiisi'e. Musanukonapi chu'ure chiirepana pani chu'ure na'a rua Masiku Ja'ku pa'icheja chu'u saijache asa pojokairame musanukona. 29' Chuta'a chu'u saimarumuna jã'are kuamu chu'u musanukonare, reparumupi tã'auña chu'uni jachama'ñe cuasaja'ju chini.

30' Chura jmanukoru kuache paamu chu'u musanukonare. Chura chu'ure cuasamanare paaküji vati aipi chü'uña päi raipi'rame, chu'uni chëa sa

cu'ache cho'oñu chini. Chu'ureta'ni paama'kua'mu repau vati ai. ³¹Ja'ku chũ'usi'e peore cho'oku'mu chu'u, pãipi ña Ja'kure chu'u chiiche'te masia'ju chini. Re'omu. Juna, muañu —chiisi'kua'mu repau chukuna'te repau neenare.

Ûcheñna'me repañu ka pa'icheja'che pa'iche'te kamu

15 ¹Ûcuarumu Jesús chukuna'te repau neenani chu'vaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ûcherepañu pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Chu'u Ja'kuta'ni Ûcheñ paakuja'che pa'iku'mu. ²Jã'ajekuna repañu kapi Ûcuauakapi Ûche kũima'to tũ'sesõmu Repau repaka. Kũitota'ni repañu care'vakujeku repakapi na'a rua kũaa chini repaka pa'ikaruãre cu'akaruãre verisõmu. ³Repañu kapi na'a rua kũaa chini care'vaku cho'ocheja'che Dios musanukona chu'u che'choche Dios chu'o asa chẽana rekoñoãre Ûcuaja'che care'vamũ Dios, si'arumu na'a re'oja'che paaru chini. ⁴Chu'uni si'arumu cuasaju musanukona rekoñoã chu'una'me pa'ijũ'u. Chu'u musanukonare si'arumu cuasaku musanukonana'me pa'ija'mu. Ûche kapi repañu'te su'imaneni Ûchecha'cha kũima'mu. Ûcuaja'che musanukonari chu'uni si'arumu cuasaju pa'imaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me.

⁵Ûcheñu pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Musanukona chu'ure cuasana repañu ka re'oja'che kũiñeja'ñe pa'inaa'me. Musanukona rekoñoã chu'una'me pani chu'upi musanukonani ja'me pa'iu cho'okaiuna si'arumu na'a re'oja'che pa'ijanaa'me. Chu'upi cho'okaima'to re'oja'che pa'imanejanaa'me musanukona. ⁶Musanukona rekoñoã chu'una'me pa'imaneni Ûche ka kũimanesika cho'ocojñoñeja'ñe cho'ocojñojanaa'me, pãi veri sãjo jũkuna uosõñeja'ñe.

⁷Musanukona chu'ure cuasache'te ùhama'ñe chu'una'me pa'iju chu'u che'choche'te cho'ojũ musanukonare Ûche Ûcuauache'te sãejũ'u chu'ure. Sãeto ïsija'mu chu'u. ⁸Musanukonari re'oja'che pa'ijuna chekunari ñani, “Ina Jesús neena, Diopi cho'okaiuna, re'oja'che pa'inaa'me”, chini Diore pojोजनाa'me repa. ⁹Chu'ure Ja'ku oicheja'che musanukonare oimũ chu'u. Chu'u oiche cuhema'ñe musanukona rekoñoã chu'una'me pa'ijũ'u. ¹⁰Ja'ku chũ'ũñe jachama'ñe cho'okujeku Repau oicojño'oku'mu chu'u. Musanukona Ûcuaja'che chu'u chũ'ũñe'te asa jachama'ñe cho'oni chu'u oicojño'ona pa'ijanaa'me.

¹¹Musanukonari chu'u pojoku pa'icheja'che si'arumu pojoru paaru chini jã'are peore i'kamũ chu'u musanukonare. ¹²Ija'che paaru chini chũ'umu chu'u musanukonare: Chu'u musanukonare oicheja'che sãñeche'i'a oiju pa'ijũ'u. ¹³Pãiu repau'te ja'me pa'ikujũ repau'te cu'ache cho'oche'te ùseku jũnisõñeje'e cuhema'ñe chuenisõku repau'te ja'me pa'iku'te oirepamu repau. Oiu repau cho'okaisi'ejaja'che cheke jo'e na'a rua oiu cho'okaicheje'e

peomɔ. ¹⁴Mɔsanɔkonapi chũ'ɔ chũ'ũñe'te cho'oni chũ'ũna'me pa'ijanaa'me mɔsanɔkona. ¹⁵“Chũ'ũre cho'oche cho'okainaa'me ina”, chiima'mũ chũ'ɔ chura mɔsanɔkonare. Cho'oche cho'okaina repanare paakũ cho'oche vesũme, kũamaũna. Chũ'ũta'ni, “Chũ'ũre ja'me pa'inaa'me ina”, chiimũ chũ'ɔ mɔsanɔkonare. Jã'ajekũna chũ'ũre Ja'kũ i'kasi'e peore kũasi'kũa'mũ chũ'ɔ mɔsanɔkonare. ¹⁶Mɔsanɔkonapi chẽamanesinaa'me chũ'ũre. Chũ'ũa'mũ mɔsanɔkonare chẽasi'kũ. Chẽa paakũ iere chũ'ɔ jo'kamũ chũ'ɔ: Si'arũmũ cuhama'ñe re'oja'che cho'oju pa'ijũ'ũ, chekũnapi ña chẽa chũ'ũni cuasaajũ chini. Jã'aja'ñe cho'oju mɔsanɔkonare uache'te Dioni sẽeto cho'okaija'mũ Repaũ. ¹⁷Ija'che paapũ chini chũ'ũmũ chũ'ɔ mɔsanɔkonare: Sãĩñechi'a oiju pa'ijũ'ũ —chiisi'kũa'mũ repaũ.

Pãĩ Diore cuasamana Jesurejẽ'e cuhejũ repaũ neenare cuheme

¹⁸Ûcuarũmũ Jesús jo'e i'kasi'kũa'mũ.

—Diore cuasamanapi mɔsanɔkonare cuhejũna repaũna chũ'ũre charo cuhesi'ere cuasajũ'ũ. ¹⁹Mɔsanɔkonapi Diore cuasamana pa'ito chiira'ame repaũna mɔsanɔkonare repaũna pa'icheja'che pa'inajejũna. Aperũmũ repaũna cuasacheja'che cuasasinaa'me mɔsanɔkona. Chura chũ'ũpi mɔsanɔkonare chẽa paakũna repaũna cuasacheja'che cuasama'me mɔsanɔkona. Jã'ajekũna repaũna mɔsanɔkonare cuheme. ²⁰Chũ'ɔ mɔsanɔkonare ija'che i'kasi'e cavesũmanejũ'ũ, “Cho'oche cho'okaikũ repaũ paakũ'te na'a rũa pa'ikũma'mũ”, chiisi'ere. Chũ'ũre cuhejũ cu'ache cho'ona mɔsanɔkonare ùcuaja'che cuhejũ cu'ache cho'ojanaa'me. Chũ'ɔ chũ'vache asa jachama'ñe cho'onapi mɔsanɔkona chũ'vache ùcuaja'che asa jachama'ñe cho'ojanaa'me. ²¹Chũ'ɔ neenajejũna mɔsanɔkonare jã'aja'ñe cho'ojanaa'me repaũna chũ'ũre Raosi'kũ pa'iche vesũnajejũ.

²²'Chũ'ɔ repanare rani chũ'vama'to repaũna cu'ache cho'oche vesũra'ame repaũna. Jã'ata'ni chura chũ'ũpi rani chũ'vakũna asasinajejũna, “Vesũjũ cho'osinaa'me chũkũna”, chiicu'amũ repanare. ²³Pãĩ chũ'ũre cuhena chũ'ɔ Ja'kũre ùcuachi'a cuheme. ²⁴Chũ'ũpi chekũna pãĩ cho'omanesi'e Diochi'a cho'omasiche'te rani cho'o ñoma'to ro'iche peora'asi'kũa'mũ repanare. Jã'ata'ni chũ'ɔ cho'oche ñasinata'ni chũ'ũre cuheme repaũna, chũ'ɔ Ja'kũre ùcuachi'a. Jã'ajekũna ro'iche pa'imũ repanare jachasinajejũna. ²⁵Aperũmũ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o repaũna cho'ojachere ija'che kũamũ:

Chũ'ũre rupũ peoche cuheme repaũna,
chiimũ. Repa tocha jo'kasi'e ùcuare cho'ocuhame repaũna chũ'ũre cuhena.

²⁶'Chũ'ũpi sũkũna Ja'kũ mɔsanɔkonare Repaũ Rekocho'te raoja'mũ, mɔsanɔkonare cho'okaiũ chũ'o ùcuarepa Kũajarekocho'te. Raõũna rani mɔsanɔkonare chũ'ɔ pa'iche'te kũaja'mũ Reparekocho. ²⁷Mɔsanɔkona ùcuaja'che chũ'ɔ apeche'chorũmũpi irũmũjatũ'ka chũ'ũre ja'me pa'ijũ ñana-jejũ chekũnani kũajũ pa'ijũ'ũ chũ'ɔ pa'iche'te —chiisi'kũa'mũ repaũ Jesús.

16 ¹Ūcuarum Jesús jo'e i'kasi'kua'mu. —Chu'ure cuasache'te ūhasōmanea'ju chini mūsanukonare jā'are peore kuamū chu'ū. ²Pāi mūsanukonare chu'ure cuasanajejuna mai judiōpāi chi'ivū'ña kakache ūsejanaa'me. Na'a pa'isirumū pāiū ūcuana-kūji pāiū'te chu'ure cuasakūni vanisōni, “Diore cho'oche cho'okaikū'mū chu'ū”, chiiū cuasaja'mū. ³Reparumū mūsanukonare jā'aja'ñe cho'ojana chu'urejē'e Ja'kurejē'e vesunajeju jā'aja'ñe cho'ojanaa'me repaṇa mūsanukonare. ⁴Jā'ajekūna mūsanukonare churana teana peore kuamū chu'ū jā'a, jā'aja'ñe cho'orūmū tī'aru, “Maire Paakū kuasi'epi ti'jñecuhamū maire”, chiiju cuasaa'ju chini —chiisi'kua'mū repaṇa.

Dios Rekocho cho'okaijachere kuamū

Ūcuarum Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chu'ū apeche'chorumū mūsanukonani ja'me pa'iu chuta'a saimaū mūsanukonare ti'jñejañe kuamanesi'kua'mū chu'ū. ⁵Chura chu'ure Raosi'kūni ja'me pasa chini co'imū chu'ū. Te'euñjē'e mūsanukona chu'ure, “¿Jeechejana saikū mū'ū?”, chiiima'me. ⁶Chu'ūpi mūsanukonani chu'ū saijachena'me mūsanukonare ti'jñejañe kuana sumamū mūsanukonare. ⁷Chu'ū saima'to Dios Rekocho mūsanukonare ja'me pa'iu Cho'okaijarekocho raimaneja'mū mūsanukona rekoñōā. Chu'ūpi sanita'ni Dios Rekocho raoja'mū. Jā'ajekūna chu'ūpi mūsanukonani jo'ka sanisōru, na'a re'oja'mū mūsanukonare. Ūcuarepa'a'me jā'a. ⁸Dios Rekochoji rani pāi rekoñōāna kuakūna repaṇa rekoñōā cu'ache pa'iche cuasa masijanaa'me repaṇa. Ūcuachi'a Dios chiiche rūhiñe pa'iche Repaṇ Rekochoji kuakūna masijanaa'me repaṇa. Ūcuachi'a cu'ache cho'oche ūhamana ro'ijache Dios Rekochoji kuakūna masijanaa'me repaṇa. ⁹Dios Rekochoji kuana, “Jesucristoni cuasamarū cu'ache cho'ojū pa'ime mai”, chiiju masijanaa'me pāi. ¹⁰Chu'ū Ja'kū pa'ichejana co'isōñna pāi chu'ure jo'e ñamanejanaa'me. Jā'ata'ni Dios Rekochoji kuana chu'ū rūhiñe pa'iche masijanaa'me repaṇa. ¹¹Chu'ūpi icheja cheja pa'inare chū'ukūni vati aini cajejanisōñna repaṇ cu'ache cho'okū pa'iche peore ro'ija'mū repaṇ. Jā'a peore masijanaa'me pāi, Dios Rekochoji kuana.

¹²'Chu'o na'a rūa i'kache paamū chu'ū. Jā'ata'ni chura kuama'mū chu'ū. Churana teana kuatojē'e asa chēamanera'ame mūsanukona. ¹³Dios Rekochoji chu'o ūcuarepa kuarekochoji rani Dios chu'o ūcuarepare peore karama'ñe kuana asa masijanaa'me mūsanukona. Jā'ata'ni Reparekocho Te'erekocho cuasakū kuamaneja'mū. Asasi'echi'a kuaja'mū na'a pa'isirumū ti'jñejañere. ¹⁴Dios Rekochoji chu'ū i'kachena'me chu'ū cho'oche kuana asa chu'ū Masiū pa'iche masijanaa'me mūsanukona. ¹⁵Ja'kūpi i'kañna asa jo'e ūcuare i'kamū chu'ū. Jā'ajekūna, “Chu'ū i'kachena'me chu'ū cho'oche Dios Rekochoji kuana asa chu'ū Masiū pa'iche masijanaa'me mūsanukona”, chiisi'kua'mū chu'ū mūsanukonare.

16 Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni jmamaru pani jo'e ñajanaa'me musanukona chu'ure. Ja'ku pa'ichejana co'imu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

**Chura sumava'na pa'ina na'a pa'isirumu
pojoju pa'ijanaa'me musanukona**

17 Jã'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena te'ena sãinechi'a ija'che sēsinaa'me:

—¿Je'sere i'kaku jã'u maire? “Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e ñajanaa'me. Ja'ku pa'ichejana co'imu chu'u”, chiisi'kua'mu. 18 Repau, “Jmamaru”, chiisi'e, ¿je'se chiiku jã'a? Repau i'kache asavesume mai —chiisinaa'me repa. Asavesuju repauni sēniasaño chiinata'ni sēemanesinaa'me.

19 Repau'te sēni asaño chiiche'te masiku i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u musanukonare, “Jmamaru pa'isirumu musanukona chu'ure ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e ñajanaa'me”, chiisi'ere asavesuju, ¿sãinechi'a sēniasaju pa'iche musanukona? 20 Ūcuachi'a chu'ure cu'ache ti'ñeuna ña otare oiju sumava'na pa'ijanaa'me musanukona. Chu'ure cuasamanata'ni pojoku pa'ijanaa'me. Musanukona sumava'na pa'isinata'ni na'a pa'isirumu pojoku pa'ijanaa'me. Ūcuarepaa'me jã'a. 21 Romio chiipi'rani ruarepa asikuna oimo, reparumupi t'ãuna. Jã'ata'ni repao jñaasirumu chiiva'uni pojoko repau'te asisi'eje'e cuasama'mo. 22 Jã'aja'ñe pa'ime musanukona. Chura sumava'na pa'ime. Jã'ata'ni musanukonani jo'e ñara chini raija'mu chu'u. Reparumu repao romio pojochaja'che rua pojohanaa'me musanukona. Pã'i te'eu'tereje'e ũsecu'aja'mu musanukona pojoché.

23 Reparumuta'ni musanukona chu'ure jmamarujē'e chu'o sēniasamanejanaa'me. Reparumu musanukonapi chu'u Ja'kuni, “Chukuna Jesús neena'me. Chukuna sēñe cho'okaijũ'u”, chiiju ũcuache'te sēto cho'okaija'mu Repau. Ūcuarepaa'me jã'a. 24 Irumujatũ'ka musanukona, “Chukuna Jesús neenajeju chukuna sēñe cho'okaijũ'u”, chiiju Diore jmamarujē'e sēmanaa'me. Churata'ni Ja'kuni jã'aja'ñe sēejũ'u. Sēto cho'okaija'mu Repau, musanukonapi pojoku paaru chini. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu repau.

Diore cuhenare Jesucristo na'a rua masiku pa'iche'te kuamu

25 Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare Ja'ku pa'iche'te kuaku vesache chu'u cuasacheji kua-si'kua'mu chu'u. Na'a pa'isirumuta'ni Ja'ku pa'iche jã'aja'ñe kuama'ñe te'erũhiñe kuaja'mu chu'u. 26-27 Reparumu musanukonare uache'te Dioni

sēni, “Jesús neenaa'me chūkuna. Jā'ajekuna chūkuna sēñe cho'okaijū'u”, chiijanaa'me musanukona. Reparumu musanukonani Ja'kupi oiũ ũcuare cho'okasa chiiuna, “Repana sēñe cho'okaijū'u”, chiimaneja'mu chū'u Ja'kure. Musanukonapi chū'uni chiiju, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chini cuasanajejuna musanukonare oiũ cho'okaija'mu Ja'ku. ²⁸Ja'ku pa'icheja pa'isi'kupi icheja chejana cajesi'kua'mu chū'u. Chura icheja cheja pa'isi'kupi jo'ka Ja'ku pa'ichejana col'ipiramu chū'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁹Chikuna chūkuna repau neena i'kasinaa'me.

—Churata'ni mu'u aperumu i'kasi'ēja'che i'kama'ñe te'erūhiñe i'kamū mu'u, asamasire'oche. ³⁰Peore masiku'mu mu'u. Masime chūkuna chura jā'a. Pāi ũcuanuko cuasache masiku'mu mu'u. Jā'ajekuna pāi, “¿Ûquere musanukona chū'ure sēñu chiiche?”, chiima'kua'mu mu'u. Mu'upi jā'a-ja'ñe pa'iuna, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chiinaa'me chūkuna mu'ure —chiisinaa'me chūkuna.

³¹Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chura musanukona chū'ure cuasarepame. ³²Jā'ata'ni musanukona jmamakarū pa'isirumu vajuchuju te'enachi'a chū'ure te'eu'te jo'ka musanukona vūñana col'isōjanaa'me. Te'eva'ure jo'ka col'isōcojñosiva'uta'ni chū'uni Ja'kupi ja'me pa'iuna te'eva'u pa'imaneja'mu chū'u. ³³Musanukonare chū'ure cuasanajejuna jā'are i'kamū chū'u, asa re'oja'che pojojū paapu chini. Diore cuasamana musanukonare cu'ache cho'ojanaa'me. Cu'ache cho'ocojñojanata'ni vajuchuma'ñe pojojū re'oja'che pa'ijū'u musanukona. Diore cuhenare na'a cajejaiche pa'ikujeku musanukonare cho'okaija'mu chū'u —chiisi'kua'mu repau Jesús.

Jesús repau neenare Diore sēkaiche'te kuamu

17 ¹Jā'aja'ñe i'kacuha Jesús cunaumure muñe ñaku jja'che i'kasi'kua'mu: —Ja'ku, mu'u chiisirumu ti'acuhamu. Mu'upi chū'u peore Masiu pa'iche pāire cho'o ñojū'u. Chū'u ũcuaja'che mu'u peore Masiu pa'iche cho'o ñora. ²Chū'ure mu'u chiire pāire ũcuanukore chū'ua'ku chini jo'kasi'kua'mu mu'u. Chū'upi paaku chū'ua'ku chini mu'u chēa jo'kasinare mu'u pa'icheja sani pa'iche'te jo'kamū chū'u. ³Mu'ure Diorepau'te Ūcuate'eu'te cuasaju chū'ure mu'u Raosi'kure Jesucristo'te cuasana mu'u pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

⁴Mu'u, “Chejana sani cho'ojū'u”, chiisi'ere chū'upi ichejare chejare rani pa'iu cho'o pi'niuna ña mu'u peore Masiu pa'iche masime pāi. ⁵Ja'ku, chura chū'ure chuta'a cheja cho'omarumupi vna mu'una'me pa'iu chū'u aperumu chū'usi'ēja'chere jo'e jo'kajū'u chū'ure, ũcuaja'che chū'upi jo'e chū'uku paau chini.

⁶Pāi mu'ure cuasamanesinapi chura mu'uni cuasajuna chū'uni chēa jo'kasi'kua'mu mu'u, chū'upi paaakū chini. Mu'u pa'iche'te kuasi'kua'mu

chũ'u repanare, asa masia'jũ chini. Mũ'u neenaa'me repana. Chũ'upi paaa'kũ chini chũ'uni jo'kasi'kua'mũ mũ'u repanare. Mũ'u chũ'uñe asa jachama'ñe cho'ome repana. ⁷Chũ'u che'chochena'me chũ'u pa'iche peore mũ'u jo'kasi'ea'me. Chura masime repana jā'a. ⁸Mũ'u chũ'ure kuasi'e chũ'upi kuaũna asa chēasinaa'me repana. Jā'ajekũna chũ'ure, “Dios pa'icheja raisi'kua'mũ iku. Dios Raorepasi'kua'mũ”, chii'jũ masime repana.

⁹Mũ'uni sēekaimũ chũ'u repanare. Mũ'ure cuasamanareta'ni sēekaima'mũ chũ'u. Chũ'upi paaa'kũ chini mũ'u chēa jo'kasinarechi'a sēekaimũ chũ'u, mũ'u neenajejũna. ¹⁰Chũ'u neenare ũcuanũkore ja'me paakũ'mũ mũ'u. Chũ'u ũcuaja'che mũ'u neenare ũcuanũkore ja'me paakũ'mũ. Repanapi re'oja'che pa'ijũna ñani, “Inare Paakũ Jesucristo peore masikũ'mũ”, chii'janaa'me pāi.

¹¹'Icheja cheja na'a jeerũmũ pa'imaneja'mũ chũ'u. Mũ'u pa'ichejana co'ipi'racuhamũ chũ'u. Repanata'ni saimairo ichejare chejare pa'ijũ pa'ijanaa'me. Ja'kũ, re'okũ'mũ mũ'u. Repanare mũ'u chũ'ure jo'kasinare mũ'upi peore Masikũji kuirajũ'u, mai ũcuate'eu pa'icheja'che repanapi ũcuate'euja'che paaru chini. ¹²Mũ'upi cho'okaiũna chũ'u neenani ja'me pa'iu kuirakũ pa'ikũ'mũ chũ'u, mũ'ure cuasache'te ũhasõ cho'osõmanea'jũ chini. Jā'ata'ni cho'osõjau te'eu pa'imũ. Repau cho'okũ cho'osõjañere kuañũ chini Dios chũ'o kuaana tocha jo'kasi'epi ũcuarepa ti'jñeja'mũ repau'te. Chekunareta'ni te'eu'terejē'e cho'osõmanesi'kua'mũ chũ'u.

¹³'Chura mũ'u pa'ichejana saipiramũ chũ'u. Jā'ata'ni chuta'a ichejare chejare pa'iu chũ'u neenani iere peore i'kamũ chũ'u, repanapi chũ'u pojo'kũ pa'icheja'che cuhama'ñe pojoju paaru chini. ¹⁴Mũ'u chũ'ure kuasi'e chũ'o kuasi'kua'mũ chũ'u repanare. Mũ'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kua'mũ chũ'u. Chũ'u neena ũcuaja'che repana cuasacheja'che cuasamanaa'me. Jā'ajekũna mũ'ure cuasamana cuheme repanare. ¹⁵Mũ'upi repanani tiichejana saa'kũ chini sēema'mũ chũ'u. Rupu mũ'upi vati repanare cu'ache cho'ora chiiche'te ũsea'kũ chini sēekaimũ chũ'u repanare. ¹⁶Mũ'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kua'mũ chũ'u. Chũ'u neena ũcuaja'che repana cuasacheja'che cuasamanaa'me. ¹⁷Mũ'u chũ'o ũcuarepaa'me. Repanare che'chojũ'u repachũ'o, asa chēa mũ'u chũ'uñe'te cho'ojũ re'oja'che paaru chini. ¹⁸Mũ'u chũ'ure icheja raosi'eja'che chũ'u repanare mũ'u chũ'ore si'achejña ku'ijũ chũ'vajũ paaru chini saoja'mũ. ¹⁹Chũ'u neenapi ña chēa chũ'u cho'ocheja'che mũ'u chũ'uñe'te cho'ojũ paaru chini mũ'u chũ'uñechi'a cho'okũ'mũ chũ'u.

²⁰'Repanarechi'a sēekaima'mũ chũ'u. Repanapi chũ'vajũna asa chēa chũ'ure cuasajanare ũcuachi'a sēekaimũ chũ'u. ²¹Mũ'una'me chũ'u ũcuate'euja'che pa'inaa'me mai. Ja'kũ, mũ'uni sēmũ chũ'u, chũ'u neenapi mai ũcuate'eu pa'icheja'che ũcuate'euja'che paaru chini, ũcuachi'a maina'me si'arũmũ ũcuate'euja'che paaru chini. Jā'aja'ñe pa'ijũna repana

re'oja'che pa'iche'te ñani mʉ'ure cuasamana, “Jesús inare paaku Dios Raosi'kua'mʉ”, chijanaa'me. Jã'aja'ñere chiimʉ chʉ'ʉ. ²²Mʉ'ʉ chʉ'ʉre ĩsisi'eja'che chʉ'ʉ neenare jo'kamʉ chʉ'ʉ, repanapi mai ũcuate'eʉ pa'i-cheja'che ũcuate'eʉja'che paapʉ chini. ²³Repanare ja'me pa'ikʉ'mʉ chʉ'ʉ. Mʉ'ʉ ũcuaja'che chʉ'ʉre ja'me pa'ikʉ'mʉ. Pãipi mʉ'ʉre cuasamanapi repanapi ũcuate'eʉja'che pa'ijʉna ña, “Jesús Dios Raosi'kua'mʉ; Repaʉ Mamakʉ'te oicheja'che oimʉ Dios inare”, chijʉ masia'jʉ chini.

²⁴Ja'kʉ, mʉ'ʉ chʉ'ʉre paaa'kʉ chini jo'kasinare chʉ'ʉ sani pa'ija-chejare mʉ'ʉ pa'ichejare sani ja'me paapʉ chiimʉ chʉ'ʉ, chʉ'ʉ Masiʉ pa'iche'te ñajʉ paapʉ chini. Mʉ'ʉ chʉ'ʉre chuta'a cheja cho'omarʉmʉpi vʉa oikʉjekʉ chʉ'ʉni Masiʉ pa'iche jo'kasi'kua'mʉ. ²⁵Ja'kʉ, re'okʉ'mʉ mʉ'ʉ. Mʉ'ʉre cuasamana mʉ'ʉ pa'iche vesʉme. Chʉ'ʉta'ni masimʉ. Chʉ'ʉ neena ũcuaja'che mʉ'ʉ chʉ'ʉre raosi'e masime. ²⁶Mʉ'ʉ pa'iche kuasi'kua'mʉ chʉ'ʉ repanare. Ũcua cuhama'ñe kʉakʉ pa'ija'mʉ chʉ'ʉ, repanapi mʉ'ʉ chʉ'ʉre oicheja'che sãĩnechi'a oijʉ paapʉ chini. Repana rekoñoãre ja'me pa'ija'mʉ chʉ'ʉ —chiisi'kua'mʉ repaʉ.

Jesure chěasi'ere kuamʉ

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 ¹Jesús Diore sēni pi'nisirʉmʉ chʉkʉna repaʉ neena ũcuau'na'me eta sani Cedrón chiara'charʉ chekʉkã'kona jě'esinaa'me. Jēni sani olivo sũkiñʉ pa'ichejana tĩ'asinaa'me chʉkʉna. ²Aperʉmʉ chʉkʉna Jesuna'me si'arʉmʉ chi'isichejajekʉna Judas masisi'kua'mʉ repacheja, pãipi cu'ache cho'oa'jʉ chini Jesure jo'kajaʉ. ³Jã'ajekʉna Judapi saʉna Jesuni chěajaapʉ chini phairipãi chʉ'ʉna fariseopãina'me Dios vʉ'e pě'jekainani chʉ'ʉasome. Chʉ'ʉrena Jesús pa'ichejana Dios vʉ'e pě'jekainana'me sōtaopãi Judapi rakʉna vaichena'me ʉoñoãna'me ʉopʉã rajʉ raisinaa'me. ⁴Ũcuarʉmʉ Jesús repaʉ'te ti'jñejañe peore masikʉjekʉ repanare eta tijña sēesi'kua'mʉ.

—¿Neeni ku'eche mʉsanʉkona? —chiisi'kua'mʉ repaʉ.

⁵Chikʉna i'kasinaa'me repana.

—Nazaret vʉ'ejoopo cakʉni Jesuni ku'eme chʉkʉna —chiisinaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mʉ repaʉ.

—Ũcuau'mʉ chʉ'ʉ —chiisi'kua'mʉ.

Repaʉ Judas Jesure cu'ache cho'oa'jʉ chini rasi'kʉ ũcuana'na'me pa'i-si'kua'mʉ. ⁶Jesupi, “Ũcuau'mʉ chʉ'ʉ”, chikʉna asa teana cho'je co'iche tãisinaa'me repana. ⁷Cho'je co'iche tãijʉna repanare jo'e i'kasi'kua'mʉ repaʉ.

—¿Neeni ku'eche mʉsanʉkona? —chiisi'kua'mʉ.

Chikʉna jo'e i'kasinaa'me repana.

—Nazaret vʉ'ejoopo cakʉni Jesuni ku'eme chʉkʉna —chiisinaa'me repana.

⁸Chitena Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—“Ūcuau'mu”, chinicuhasi'kua'mu chu'u musanukonare. Chu'ure ku'eni inare chu'u neenareta'ni chēamanejũ'u, sani paapu —chiisi'kua'mu repau.

⁹Aperumu Jesús Puka'kuni sēeu ija'che i'kasi'kua'mu: “Ja'ku, chu'upi paaku chũ'ua'ku chini mu'u chu'ure jo'kasinare te'eu'terejē'e cho'osōmanesi'kua'mu chu'u”, chiisi'kua'mu. Jā'ajekuna aperumu repau i'kasi'epi ūcuarepa ti'jñea'ku chini, “Inare chekunareta'ni chēamanejũ'u sani paapu”, chiisi'kua'mu repau. ¹⁰Ūcuarumu Simón Pedro va'ti paakujeku ruta judío phairi aire cho'оче cho'okaiku Malco'te cājoro u'ajjũtu cakã'ko pa'icājoro'te tēo vatosi'kua'mu. ¹¹Tēouna Jesús repau'te Pedro'te i'kasi'kua'mu.

—Repava'ti jo'e juojũ'u. Ina chu'ure cu'ache cho'ojache Ja'ku jo'kasi'ea'me. Ja'ku jo'kasi'e cuhema'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

Jesure vēe Anás vu'ena sasi'ere kuamu

¹²Ūcuarumu repana sōtaopāi repanare chũ'ukuna'me judiōpāi chũ'una chēa vēesinaa'me repau'te Jesure. ¹³Chēa vēe repau'te charo Anás vu'ena sasinaa'me repana. Reparumu Caifás Anás mamakoni paasi'kua'mu. Repau Caifás repaũsurumu judío phairi ai pa'isi'kua'mu. ¹⁴Aperumu repau Caifás judiōpāi chũ'unare ija'che chu'vaasomu: “Maipi Jesús cho'оче'te ũsemapu jainuko chuenisōto cu'amu. Pāi ūcuanuko chuenisōmanea'ju chini cho'okuchi'a ūcuate'eu chuenisōto na'a re'omu”, chiniasomu.

Pedro, “Jesús neekuma'mu chu'u”, chiisi'ere kuamu

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Jesuni sasōjuna chukuna repau neena Simón Pedrona'me chu'u cho'jepi tuhasinaa'me repanare. Tuha judío phairi ai vu'e sa'navu cararipuna cuaajana ja'me kakasi'kua'mu chu'u phairi ai masicojñokujeku. ¹⁶Pedrota'ni kakama'ñe jatisa'aro kueñena canukasi'kua'mu. Ūcuarumu chu'u Jesús neeku jo'e eta repavu'e cho'omajñaruã cho'okaio jatisa'aro ñakaikoni sēeuna vataona Pedro'te cuaosi'kua'mu chu'u. ¹⁷Jā'aja'ñe vata cuaoko ña i'kasi'koa'mo repao Pedro'te. —¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisi'koa'mo repao.

Chiiona i'kasi'kua'mu repau.

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiiu joresi'kua'mu repau.

¹⁸Reparumu rua susukuna toa suha rūhiso'koro nukaju kūhisinaa'me repavu'e cho'оче cho'okainana'me Dios vu'e pē'jekaina. Ūcuaja'che Pedro repanare ja'me nukaku kūhisi'kua'mu.

Phairi ai Jesure chu'o sēesi'ere kuamu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Ūcuarumu judío phairi ai Jesure repau che'chochena'me repau neena pa'iche sēesi'kua'mu. ²⁰Sēeuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Pāi ūcuanuko asaju'te judiōpāi chi'ivū'ñana kaka che'chosi'kua'mu chu'u. Chekurumu Dios vū'ena kaka che'chosi'kua'mu, repa judiōpāi si'arumu chi'ivū'ñana. Rope'e che'chomanesi'kua'mu chu'u. ²¹ Chu'ure sēemanejū'u. Chu'u i'kache asasinani sēniasajū'u. Chu'u i'kasi'e masime repa —chiisi'kua'mu repa.

²² Jesupi jā'aja'ñe i'kauna Dios vū'e pē'jekaiku pāi chēaku kueñere nukaku Jesure chiana vaiu ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Je'se pa'iuana mu'u ikure phairi aire jā'aja'ñe i'kaku? —chiisi'kua'mu.

²³ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Ûquere chu'u cu'ache i'kare? Chu'u cu'ache i'kasi'e pa'ito kuajū'u. Jā'ata'ni, ¿je'se cuasaku mu'u chu'ure cu'ache i'kamanesi'kure vaiku? —chiisi'kua'mu repa.

²⁴ Chikuna Anás repa'te Jesure vēesi'e chuta'a josema'kuni judiō phairi ai Caifás vū'ena mūvaaljū chini chū'usi'kua'mu.

Pedro jo'e, “Jesús neekuma'mu chu'u”, chiisi'ere kuumu

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Ūcuarumu Pedro'te nukaku kūhikuni ija'che sēsinaa'me repa:
—¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisinaa'me.

Chijūna Pedro jachaku,

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁶ Jā'api phairi aire cho'oche cho'okaikuji cājoro tēo vatocojñosi'ku majarāiūji i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Mu'ure olivo sūkiñūā pa'ichejana Jesuna'me pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁷ Chikuna Pedro jo'e jachasi'kua'mu. Jachatona kura chu'isi'kua'mu.

Pilato ti'jñe Jesure nuko chu'o sēsisi'ere kuumu

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ūcuarumu judiōpāi chū'una ñatapi'ratona Jesure Caifás vū'e pa'isi'kure Romapāi chū'uku Pilato vū'ena mūvasinaa'me. Mūva tī'a judiō peona vū'ejekuna cu'are cuheju kakamanesinaa'me repa pascua āija'ñere āure āñu chini. Aperumu repa aipāipi pascua tī'api'rarumu judiō peona vū'ña kakache ūseasome. Jā'ajekuna repa'ni ūcuvū'ena kakaru pascua āiñe āu āicu'ara'amū, repa'ni cu'are paajūna. ²⁹ Jā'ajekuna Pilato repa'ne ve'sena eta i'kasi'kua'mu.

—¿Ûquere cu'ache cho'ona mūsanukona ikure rare? —chiisi'kua'mu repa.

³⁰ Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Chukuna ikure cu'ache cho'omanesi'ku pa'ito ramanera'asinaa'me —chiisinaa'me repa.

³¹ Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Ikure musanukonapi sa musanukona aipai chũ'u jo'kasi'epi cu'ache cho'ojũ'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna i'kasinaa'me repa.

—Chukuna judiõpãi pãiu'te te'eu'terejẽ'e vanisõñe jo'kacojñomanesina-
jeju na cu'ache cho'onare vanisõñu chiitojẽ'e vaicu'aku'mu —chiisinaa'me.

³² Jã'aja'ñe cho'ojuna Jesús i'kasi'e repa, “Kurususẽ'vero jẽ'jo vëasõ-
janaa'me chu'ure”, chiisi'e ti'jñepi'rasi'kua'mu. ³³ Pilato jo'e kaka Jesure
soni rao i'kaasomu.

—¿Mu'u judiõpãi ñucanukore chũ'uku'u? —chiniasomu.

³⁴ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—¿Mu'u te'eu cuasache'te sũeku mu'u chu'ure? Rupu chekunapi kua-
juna asasi'ere, ¿jã'aja'ñe sũeku mu'u chu'ure? —chiniasomu repa.

³⁵ Chikuna Pilato i'kaasomu.

—Judiõpãiu'ma'mu chu'u. Mu'u majarpãi judiõpãipi judio phairipãi
chũ'unana'me rasinaa'me mu'ure. ¿Ûquere mu'u cho'ou? —chiniasomu
repa.

³⁶ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Pãi chũ'ukuta'ni icheja canare chũ'uma'kua'mu chu'u. Chu'upi icheja
canare chũ'uku pa'ito chu'u neenapi chu'ure sa judiõpãi chũ'unani jo'ka-
manea'ju chini ñeseju cavaju vaira'asinaa'me. Icheja canare chũ'ukuma'mu
chu'u —chiniasomu repa.

³⁷ Chikuna Pilato sãniasomu repa'te.

—¿Jã'a pa'ito mu'u pãi chũ'uku'u? —chiniasomu.

Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Jãju, mu'u i'kache ñcuarepa'a'me. Pãi chũ'uku'mu chu'u. Cunaumu
pa'isi'kupi icheja chejana pãio jñaacojñosi'kua'mu chu'u Dios pa'iche'te
chu'o ñcuarepare kũara chini. Dios pa'iche masiñu chiinachi'a chu'u
kũache ñcuarepa jachama'ñe asa chẽame —chiniasomu repa.

³⁸ Chikuna Pilato jo'e i'kaasomu.

—¿Ûquea'che jã'a, chu'o ñcuarepa kũache? —chiniasomu repa.

Pãi Jesure vanisõñe chũ'usi'ere kuamu

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Repa'te sãni pi'ni Pilato jo'e eta i'kasi'kua'mu repanare judiõpãi chũ'unare.

—Ikure repa cu'ache cho'osi'ere kũakuna asara chini chu'o sãniasa-
si'kua'mu chu'u. Jã'ata'ni chu'u cuasato jmamakarujẽ'e repa cu'ache
cho'osi'e peomu. Musanukona, “Cu'ache cho'oku'mu iku”, chiiche cho'o-
ma'kua'mu. ³⁹ Pascuarumu ti'ato ñsurumu pa'iche chẽacojñosi'kure
te'eu'te etoku'mu chu'u, musanukona etojũ'u chiikuni. ¿Ikuni judiõpãi
chũ'ukuni etojũ'u chiiche musanukona? —chiisi'kua'mu repa.

⁴⁰Chikuna asa ũcuanuko cuiju i'kasinaa'me repaña.

—Etomanejũ'ũ jã'ũre. Barrabani etokaijũ'ũ chukuna'te —chijũ cui-sinaa'me repaña.

Repaũ Barrabás ñaaũ paniasomũ.

19 ¹Repanapi jã'aja'ñe i'kaju cuirena Pilato Jesuni sa suĩ'suea'ju chini chũ'uasomũ. Chũ'ũna sōtaopāipi sa suĩ'sueasome repaũ'te. ²Ūcuachi'a miu tuhivũ cho'lo Jesús sījorũna tuo kãa pãi chũ'ũna ju'ikãare chimaajakãare sachasome repaũ'te. ³Sacha pi'ni repaũ'te rũarepañõã kueñe raiju ija'che i'kasome repaña:

—i'kupi judfopāire si'arumũ chũ'ũku paau! —chijũ repaũ chiana vaniasome repaña.

⁴Jã'aja'ñe cho'orena Pilato repañare pãi jo'e eta i'kasi'kua'mũ.

—Asarepajũ'ũ, mũsanukona. Eto ñoja'mũ chũ'ũ repaũ'te. Chũ'ũ cuasato cu'ache cho'oma'kua'mũ repaũ —chiisi'kua'mũ repañ.

⁵Ūcuarumũ Jesupi sījorũ'te miu tuhivũ tuhiũ kãa chimaajakãare ju'ũ etaũna ija'che i'kasi'kua'mũ Pilato:

—i'Ñajũ'ũ! I'kua'mũ repañ —chiisi'kua'mũ.

⁶Chikuna phairipãi chũ'ũnana'me Dios vũ'e pẽ'jekaina repaũ'te Jesure ña cuiju i'kasinaa'me.

—Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'ũ jã'ũre. Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'ũ —chiisinaa'me repaña.

(Jn 19.5)

Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cuasato cu'ache cho'omanesi'kua'mu iku. Jã'ajekuna ikure vanisõne chũ'ucuhemu chu'u. Musanukonapi sa kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u ikure —chiisi'kua'mu repau.

7Chikuna judiõpã chũ'una i'kasinaa'me.

—“Dios Mamaku'mu chu'u”, chiiu joreku'mu iku. Chukuna aipã jã'aja'ne i'kaju jorenare, “Vanisõjũ'u”, chiiu chu'u jo'kaasome. Jã'ajekuna repana chũ'u jo'kasi'e vanisõne pa'im u ikure —chiisinaa'me repana.

8Jã'aja'ne i'kache'te asa Pilato na'a rua vajuchuasomu. 9Ûcuarumu repau jo'e v'ena Jesure cuaa sãniasomu.

—¿Jeecheja cakua'u mu'u? —chiniasomu repau.

Sẽeku'teta'ni Jesús i'kamaneasomu.

10I'kamauna Pilato jo'e i'kaasomu.

—¿Chu'u sãene kuamaneja'u mu'u? Pã chũ'ukujekuna chu'ure uache chũ'ure'omu chu'ure, mu'ure kurususẽ'verona jẽ'jo nukochena'me jose etoche. ¿Jã'a vesuku mu'u? —chiniasomu repau.

11Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Mu'uni Diopi pã chũ'ũne jo'kamaneru chu'ure jã'aja'ne cho'ojache chũ'ucu'ara'amu mu'ure. Chu'ure chãal'ju chini sa jo'kasi'ku mu'ure na'a rua cu'ache cho'osi'kua'mu —chiniasomu repau.

12Jã'aja'ne i'kauna asa Pilato repauni jose etora chini jo'e eta rua i'kasi'kua'mu repanare pã. I'kaku'teta'ni repana judiõpã cuiju i'kasinaa'me.

—“Pã chũ'uku'mu chu'u”, chiinapi maire ùcuaukore chũ'uku'te Cesa'te cuheme. Jã'ajekuna mu'upi jã'uni ùcuare jã'aja'ne i'kasi'kuni jose etoni repau'te maire ùcuaukore chũ'uku'te ja'me pa'ikuma'mu mu'u —chiisinaa'me.

13Repana i'kache asa pi'ni Pilato Jesure ve'sena etojũ'u chini pã cu'ache cho'osi'e kuajuna asaku ñu'isaivuna puusi'kua'mu. (Repasaivu rãiraripu “Gabata” chiimu hebreo chu'o. “Gabata” chini “Cata je'nasiraripu” chiimu.) 14Pascuarumu tĩ'a'ne te'eumucuse karatona nukarepau sũ'itona judiõpã chũ'unare i'kasi'kua'mu Pilato.

—iÑajũ'u ikure, musanukonare ùcuaukore chũ'uku'te! —chiisi'kua'mu repau.

15Chikuna cuiju i'kasinaa'me repana.

—Sa vanisõjũ'u jã'ure. Sa vanisõjũ'u jã'ure. Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u jã'ure —chiisinaa'me repana.

Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—¿Musanukonare chũ'uku'te kurususẽ'verona jẽ'jo nuko vãasõjũ'u chiiche musanukona? —chiisi'kua'mu.

Chikuna judio phairipã chũ'una i'kasinaa'me.

—Césachi'aa'mu pã ùcuaukore chũ'uku —chiisinaa'me.

¹⁶Chitena Pilato Jesure sōtaopāire jo'kasi'kua'mu, sa kurususē'verona jē'jo nukoa'ju chini. Jo'kauna repau'te sasōsinaa'me repana.

Jesure kurususē'verona jē'josi'ere kuamu

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷Sajuna Jesús repau'te jē'jo nukojasē'vero kurususē'vero kuāiu Calavera aikūtina Pāi sījopujakūti chiikūtina saisi'kua'mu. “Calavera” chini “Gólgota” chiimū hebreo chu'o. ¹⁸Ūcuachejana repana Jesure kurususē'verona jē'jo nukosinaa'me. Chekūnare ūcuaja'che ka'chanare kurususē'veroāna jē'jo nukosinaa'me repana. Te'eu'te Jesús ūjajūtū cakā'kona nukosinaa'me repana. Chekūni kā'kojūtū cakā'kona nukosinaa'me. Jesure repana chenevūna nukosinaa'me. ¹⁹Ūcuarūmū Pilatoji chū'ūna tochasiko'a kurususē'vero chā'tirona jē'jo suosinaa'me repana, IKū JESUS, NAZARET Vū'EJOOPO CAKūA'Mū. JUDIOPĀI CHŪ'UKŪ'MŪ, chiiche tochasiko'are. ²⁰Pilatoji chū'ūna hebreo chu'o, griego chu'o, latín chu'o tochasinaa'me repako'a. Repacheja Jesure kurususē'vero jē'jo nukosicheja Jerusalén vū'ejoopo kueñe pa'isi'kua'mu. Jā'ajekūna judiōpāi jainūko rani repako'a tochasi'e ñasinaa'me. ²¹Judío phairipāi chū'ūna repako'a tochasi'ere ña i'kasinaa'me Pilato'te.

—Jā'a, “Judiōpāi chū'ukū'mū ikū”, chiiju tochasi'e tūnosō, “Judiōpāi chū'ukū'mū chu'u”, chiisi'kua'mū ikū”, chiiche tocha suojū'u —chiisi-naa'me repana.

²²Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'upi chū'ūna tochasi'ea'me jā'a. iŪcua jā'aja'ñe paau! —chiisi'kua'mū repau.

²³Repana sōtaopāi Jesure kurususē'verona jē'jo nuko pi'ni repau ju'i-sikāa mini ūcuaka'chapana te'ese'rechi'a che're paasinaa'me. Chekukāa tūosikāa repakāapi juhasi'epi peokūna te'euajakāajekūna sāiñechi'a ija'che i'kasinaa'me repana:

²⁴—Ikāa che'resōmanēñu mai. Rupū ikāa paajauni catara'karuā tochasira'karuāpi chejana su'a jñaañu —chiisinaa'me repana.

Jā'aja'ñe cho'ojū Dios chu'o kuakaisina tocha jo'kasi'e kuache'te ūcuarepa cho'osinaa'me repana sōtaopāi, ija'che kuache'te:

Chu'u ju'isikāa te'ese'rechi'a che're paasinaa'me repana.

Chekukāa tūosikāa paajauni jñaañu chini catara'karuā mami

tochasira'karuāpi chejana su'asinaa'me repana,

chiimū repa tocha jo'kasi'e.

²⁵Jesús jē'jo suocojñosi'kū nukasē'vero kueñere romi ūcuaka'chapana nukasinaa'me, repau puka'kona'me repao cho'jeo, cheko María Cleofas rūjona'me María Magdalena. ²⁶Nukajūna chu'u Jesús neeku repau rua chiicojñokū repau puka'kore kueñe nukasi'kua'mu. Nukakūna ña Jesús repau puka'kore i'kasi'kua'mu.

—Ja'ko, mɔ'u chĩja'ia pa'ija'mu iku —chiisi'kua'mu repau chu'ure.
 27 Chini chu'ure ũcuaja'che i'kasi'kua'mu repau— Mɔja'koja'io pa'ija'mo iko —chiisi'kua'mu repau.

Jã'aja'ñe i'kauna asa jã'arumupi teana repao'te chu'u vu'ena sa kui-rasi'kua'mu chu'u.

Jesús jũ'isi'ere kuamu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

28 Jã'aja'ñe i'ka pi'ni, “Ja'ku chũ'u jo'kasi'e peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me”, chini cuasaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Okouamu chu'ure —chiisi'kua'mu repau.

Jã'aja'ñe i'kaku Dios chu'o aperumu kuasina tocha jo'kasi'e kuache'te ũcuarepa cho'osi'kua'mu repau.

29 Ũcuachejare churura'puru uche cono ruara'ka timusira'puru ñu'isi'kua'mu. Repana sōtaopã ũcuara'kana chu'isuvu'ji chũsa chũu hisopo vāsocho chã'tirona repasuru quẽo sũo mũo repau chu'opona nosinaa'me chu'chua'ku chini. 30 Mũorena chu'chu ũku pi'ni ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me —chini meñe sime jũnisõsi'kua'mu repau.

Cunarupi Jesús me'jupona sōtao totasi'ere kuamu

31 Puaumucuse chuta'a ti'amarumujekuna repana judiõpã, “Maipi kurususẽveroã jẽ'jocõjnosinani casoma'to cu'amu. Che'ro pascuarumu na'a ruu fiesta cho'oumucusea'me. Jã'ajekuna maipi repana cũ'are tũ'ka ju'chesõũu na'a na'mi jũnisõrena na'mi caso re'oa'ku”, chini repana Pilatoni sani i'kaasome jã'aja'ñe cho'ochete chũ'ua'ku chini. 32 Ũcuarumu repana sōtaopã Pilatoji chũ'uuna rani Jesure ja'me jẽ'jo nukocõjnosikũre charo nukakũni repau cũ'a tũ'ka ju'chesinaa'me. Chekũre ũcuaja'che cho'osinaa'me repana. 33 Cho'o pi'ni Jesure ñasinaa'me. “Ikũta'ni jũni-sõsi'kua'mu”, chini repau cũ'a tũ'ka ju'chemanesinaa'me.

34 Jã'ata'ni sōtao te'eũ cunarupi Jesús me'jupona totasi'kua'mu. Totauna chiena'me oko raisi'kua'mu repau totasicoje. 35 Jã'aja'ñe cho'ochete ñasi'kũjeku jorema'ñe ũcuarepare chu'o kuamu chu'u, musanukonapi ña, “Jesús Dios Mamakũmu”, chini repauni cuasa'ju chini. 36 Repau cũ'are tũ'ka ju'chemanerena Dios chu'o aperumu kuakaisina tocha jo'kasi'e ũcuarepa ti'jñesi'kua'mu.

Repau tara te'etarapũjẽ'e ju'chũmanejamũ, chiimũ repa tocha jo'kasi'e. 37 Dios chu'o tochasiphũro chekũcheja ija'che kuamu:

Repana totasikũre ñajanaa'me pã, chiimũ.

Jesure tãsi'ere kuamũ

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

38 Jã'a cho'o pi'nisirũmũ José Arimatea vø'ejoopo cakũ Jesure jũ'isi'kũre Pilatoni sãniasomũ sa tãra chini. (Repau José judiõpãire vajuchũkũ Jesure ñoma'ñe chiikũ paniasomũ.) Sẽeuna Pilatoji, “Jau”, chikũna sani Jesure caso saasomũ repau. 39 Saũna Nicodemo Jesure ñamipi mũa cutusi'ku ja'me saiũ ma'ña jũ'isiva'nare ro'veche mirrana'me áloe ja'me-si'e treinta kilos saasomũ. 40 Sa kãana reajakãana ma'ñapi chũũ Jesure reasome repana Josena'me Nicodemo. Jũ'isinare judiõpã cho'ochẽ'me jã'a. 41 Jesure kurususẽ'vero jẽ'jo nukosichejare otera'ñũruã pa'icheja pa'isi'kũa'mũ. Ũcuachejare mamacoje chuta'a jũ'isi'kũre te'eũ'terejẽ'e tãmacoje pa'isi'kũa'mũ, aikũti caripana tẽtoche ũhisicoje. 42 Reparũmũ judiõpã pũaumucuse tĩ'acuhakũna repacojepi kueñe pa'ũna ũcuacojena cuaa ũhaasome repau'te Jesure. Ũha eta repacoje kakasa'aro catarũji rũa ɸjarũji ta'pi vø'ena coliasome repana.

Jesús vajũraisi'ere kuamũ

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 1 Romicorũmũ apeñatato rũa ñami chuta'a chijajũvana María Magdalena Jesure ũhasicojena saniasomo. Sani ñato catarũ repacoje ta'pisi'pũ kũñosõsi'pũ paniasomũ. 2 Ña vø'vũsõ Simonna'me chũ'ũ Jesús neekũ repau rũa chiicojñokũ pa'ichejana rani kũasi'koa'mo repao. —Maire Paakũ'te pã mini etua sasõsinaa'me. Repau'te sa ũhasicheja vesũme mai —chiisi'koa'mo repao.

3 Chikona asa chũ'ũ Pedrona'me eta ũcuacojena saisinaa'me. 4 Vø'vũjũ saisinaa'me chũkũna Jesús neena. Jã'ata'ni chũ'ũ Pedro'te na'a charo vø'vũ tĩ'asi'kũa'mũ repacoje. 5 Vø'vũ tĩ'a repacoje sa'navũ rũa ñato Jesure reasikãachi'a ũhisi'kũa'mũ. Rũa ñakũta'ni chũ'ũ kakamanesi'kũa'mũ. 6 Na'a cho'jepi vø'vũ tĩ'asi'kũa'mũ Simón Pedro repacoje. Ũcuaja'che repakãna kaka ñasi'kũa'mũ repau. 7 Ũcuachi'a Jesús sĩjorũ reasikãa tĩichejana pũ'se ũhasikãare ñaasomũ repau. 8 Ũcuarũmũ chũ'ũ charo vø'vũ tĩ'asi'kũ repacoje ũcuaja'che kaka ña, “iVajũranicuhacosomũ repau!”, chini cuasasi'kũa'mũ. 9 Reparũmũ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e repau vajũraijache kuache asanata'ni chuta'a asavesũsinaa'me chũkũna. 10 Ña pi'ni vø'ena colisinaa'me chũkũna.

María Magdalenani Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kuamũ

(Mr 16.9-11)

11-12 María Magdalenata'ni chũkũna'te tuhasi'ko colimanesi'koa'mo. Colima'ñe pa'io repacoje kueñere nukako oniasomo repao. Oio repacoje

sa'navu rŭa ñato Jesús ũhisichejare ángeles te'eka'chapana pojakãña ju'linapi ñuniasome. Jesús sŭjorũ caru'ru pa'isichejare cheku ñuniasomũ. Chekũta'ni Jesús cũ'a caru'ru pa'isichejare ñuniasomũ. ¹³ Ũcuarũmũ ángeles repao'te sēniasome.

—¿Je'se pa'ĩna oiko mũ'ũ? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomo.

—Chũkũna'te Paaku'te pãipi sasõsinaa'me. Repau'te sa ũhasichejajē'le vesũmo chũ'ũ —chiniasomo repao.

¹⁴ Jã'aja'ñe i'kacuha chũriko Jesure ũcuacheja nukakũni ñaasomo repao. Ñakota'ni ñavesũasomo repao repau'te. ¹⁵ Vesũkona i'kaasomũ Jesús repao'te.

—¿Je'se pa'ĩna oiko mũ'ũ? ¿Neeni ku'eko mũ'ũ? —chiniasomũ repau.

Chikũna, “Otera'ñũruã kuirakũcosomũ iku”, chini cuasako i'kaasomo repao.

—Mũ'ũpi sasi'ku pani kuajũ'ũ chũ'ũre repau'te sa ũhasicheja. Miiyani rara chiimo chũ'ũ —chiniasomo repao.

¹⁶ Chikona Jesús i'kaasomũ.

—iMaría! —chiniasomũ.

Chikũna asa chũri hebreo chũ'opi i'kaasomo repao.

—iRabuni! —chiniasomo. (“Rabuni” chini “Masiũ” chiimũ hebreo chũ'o.)

¹⁷ Jã'aja'ñe i'kaona i'kaasomũ Jesús.

—Chẽamanejũ'ũ chũ'ũre. Ja'ku pa'icheja chuta'a co'ima'kua'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna chẽamanejũ'ũ chũ'ũre. Jã'ata'ni chũ'ũ neenare chũ'ũ cho'jechĩija'ñe pa'inare co'i ija'che kuakajjũ'ũ: “Jesús, ‘Chũ'ũ Ja'ku Dios pa'ichejana co'imũ chũ'ũ. Repau chũ'ũ Ja'ku ũcuachi'a Mũja'kua'mũ. Chũ'ũre paaku'mũ Repau. Ũcuachi'a mũsanũkonare Paaku'mũ Repau, chiisi'kua'mũ”, chijjũ'ũ repanare —chiniasomũ repau.

¹⁸ Chikũna repao María Magdalena rani chũkũna'te repau neenare repau'te ñasi'ena'me repau i'kasi'e kuasi'koa'mo.

Jesús repau neenare peosichejapi rani ñosi'ere kuamũ

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Ũcuauumucuse romicorũmũ na'itona chũkũna Jesús neena judiõpã chũ'ũnani vajuchũju jatisa'ñaroã peore masi jeo ta'chesõ chi'i pa'isinaa'me. Jã'aja'ñe chi'i pa'inani Jesús chũkũna chenevũ'te peosichejapi rani nukaku ija'che i'kasi'kua'mũ:

—Re'oja'che pa'ijjũ'ũ mũsanũkona —chiisi'kua'mũ.

²⁰ Chini repau jũjñana'me me'jupo toatasicoje ñosi'kua'mũ repau chũkũna'te. Ñokũna ña, “Maire Paaku'mũ iku”, chini pojosinaa'me chũkũna. ²¹ Ũcuarũmũ repau jo'e ũcuare i'kasi'kua'mũ.

—Re'oja'che pa'ijjũ'ũ mũsanũkona. Repau chũ'ũñe cho'oa'ku chini Ja'ku chũ'ũre raosi'eja'che mũsanũkonare saomũ chũ'ũ —chiisi'kua'mũ repau.

22 Chini chukunani jujukü ija'che i'kasi'kua'mü:

—iDios Rekochoji musanukona rekoñoäre ja'me paau! 23 Cu'ache cho'o-che ühasösinare päi, “Musanukona cu'ache cho'osi'e tunosösi'ea'me”, chiire'omü musanukonare. Chiito tünorepasi'ea'me repa. Jã'ata'ni cu'ache cho'oche ühamanareta'ni, “Musanukona cu'ache cho'oche tünoma'ñea'me”, chiire'omü musanukonare, tünoma'ñejekuna —chiisi'kua'mü repaü.

Jesure vajuraisi'küre Tomás ñasi'ere kuamü

24 Reparümü chükuna'te Jesús neenare docerepanare ja'me pa'ikü, “Gemelo”, chiicojñokü Tomás peosi'kua'mü, Jesús chükuna'te peosichejapi rani ñorumü. 25 Peosi'küjekuna repaü'te ija'che kuasinaa'me chükuna:

—Maire Paakü'te ñasinaa'me chükuna —chiisinaa'me chükuna repaü'te.

Chitena Tomás jachakü ija'che i'kasi'kua'mü:

—Repaü jüjña jê'josicojña ña chü'ü müñojoi cuacha ñani'te ücuachi'a repaü me'jupo totasicoje chü'ü jütüpi suäni ñani'te musanukona i'kache cuasaja'mü chü'ü —chiisi'kua'mü repaü.

26 Te'esemana pa'isirümüna jo'e ücuavü'ena chi'isinaa'me chükuna. Reparümüta'ni Tomás ja'me pa'isi'kua'mü. Chi'i pa'ijü jatasa'ñaroã masi jeo ta'chesösisa'ñaroãta'ni Jesús chükuna chenevü'te peosichejapi rani nukakü ija'che i'kasi'kua'mü:

—Re'oja'che pa'ijü'ü musanukona —chiisi'kua'mü.

27 Chini repaü'te Tomare i'kasi'kua'mü.

—Chü'ü jüjña jê'josicojñana mü'ü müñojoi cuacha ñajü'ü. Ücuachi'a chü'ü me'jupo totacojñosicoje mü'ü jütüpi suäni ña jachama'ñe cuasajü'ü chü'üre. Ücuau'mü chü'ü —chiisi'kua'mü repaü.

28 Chikuna i'kasi'kua'mü repaü.

—Dioa'mü mü'ü. Chü'üre Paakü'mü —chiisi'kua'mü repaü.

29 Chikuna i'kasi'kua'mü repaü.

—Chura chü'üre ñasi'küjekü jachama'ñe cuasamü mü'ü. Jã'ata'ni chü'üre ñamanapi cuasana mü'üre na'a rüa pojojü pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mü repaü.

Päipi ña, “Jesús Dios Mamakü'mü”, chijü cuasaa'jü chini Juan iphüro tocha jo'kasi'ere kuamü

30 Repaü Jesús cheja pa'irümü chükuna repaü neena ñajü'te Diochi'a cho'omasiche rüa cho'o ñosi'kua'mü. Jã'ata'ni repa chükuna ñasi'e peore küakü tocha jo'kama'mü chü'ü iphüro. 31 Ie iphüro tochasi'e peore musanukonapi ña, “Jesucristo Dios Raosi'kua'mü. Ücuau Mamakü'mü repaü”, chini cuasa, repaüni cuasajü re'oja'che pa'ijü jünisösirümü Dios pa'ichejare ai sani paarü chini tocha jo'kamü chü'ü.

(Jn 20.27)

Repau neenare sieterepanare Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kuamu

21 ¹Já'aja'ñe cho'osirumu chukuna Jesús neena na'a pa'ijü Tiberias chiara rütüva'te pa'ijüna Jesús jo'e peosichejapi ñosi'kuu'mü chukuna'te aperumu cho'osi'eja'che. Ija'che cho'osi'kuu'mü repau: ²Repacheja Simón Pedro'mü, “Gemelo” chiiku Tomaa'mü, Galilea cheja cajoopo Caná vü'ejoopo cakü Natanaela'mü, chukuna Zebedeo chiü te'eka'chapana a'chüna'me pa'isi'kuu'mü chü'ü. Ücuachi'a chekuna te'eka'chapana chukuna'te ja'me pa'isinaa'me Jesús neena. ³Ücuarumu Simón Pedro chukuna'te i'kasi'kuu'mü.

—Va'i saimü chü'ü —chiisi'kuu'mü.

Chiüna chukuna,

—Ja'me sañu —chiisinaa'me.

Chini choovü caje tuni ja'me va'i saisinaa'me chukuna. Sani si'añami chonata'ni te'eva'urejê'e va'ire chomanesinaa'me chukuna. ⁴Ñatapi'ratona

repau Jesús chiara ru'tuva'te peosichejapi rani nukasi'kua'mu. Jā'ata'ni chukuna repau neena repau'te ñavesusinaa'me. ⁵ Ūcuarumu Jesús chu-kuna'te i'kasi'kua'mu.

—Pōsupāi, ¿va'i chomanere? —chiisi'kua'mu.

Chikuna chukuna i'kasinaa'me.

—Pāasinaa'me chukuna —chiisinaa'me.

⁶ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Va'i choru choovu Ɂajjũtu cakã'kona su'a ruoru va'i kakajanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna repau chũ'ũne cho'ojũ jairepanukore va'ire chorena va'i choru miicu'asi'kua'mu chukuna'te. ⁷ Ūcuarumu chu'u Jesús rua chiicojñokũji i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Maire Paaku'mu jā'u —chiisi'kua'mu chu'u.

Jā'aja'ne i'kauna asa Simón Pedro Jesuni ñara chini sē'sevu jul'ikāa repau tĩtosikāa mini sacha chiarana su'a tuāni runi chu'asi'kua'mu. ⁸ Chukuna-ta'ni repau neena canuka choovũji va'i chorũji va'ipi timusōrena chiachaji vavo rajũ pa'isinaa'me. Chukuna raisicheja cien metros pa'isi'kua'mu chiara joopo. ⁹ Rani ru'tuvana juo mani toa ñasinaa'me chukuna. Ūcuatoare chia-cha va'ina'me pã pa'isi'kua'mu. ¹⁰ Ūcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Va'i musanukona chosiva'nare te'eva'nare rajũ'u —chiisi'kua'mu.

¹¹ Chikuna jo'e Simón Pedro choovuna caje tuni va'i choru ciento cin-cuenta y trerepana va'i Ɂjanachi'a timusi'ruere jñajñũ ma ũhasi'kua'mu. Va'i jainuko pa'irũta'ni che'remanesi'kua'mu repau. ¹² Jā'aja'ne cho'o pi'niuna Jesús i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Rani āijũ'u āu —chiisi'kua'mu.

Chukuna repau neena te'eujē'e, “¿Jeeja'iu'u mu'u?”, chiimanesinaa'me, repauni ña masijũ. “Chukuna'te Paaku'mu iku”, chini cuasasinaa'me. ¹³ Ūcuarumu Jesús chukuna'te pāna'me va'i mini āusi'kua'mu.

¹⁴ Repau Jesús vajurani pa'iu chukuna'te repau neenare peosichejapi rani ñosi'e chura choteñoãa'me.

Simón Pedrona'me Jesús cutusi'ere kuaumu

¹⁵ Āu āni pi'nisirumu Jesús Simón Pedro'te sēesi'kua'mu.

—Simón, Juan mamaku, ina chiime chu'ure. Jā'ata'ni, ¿mu'u chu'ure na'a rua chiima'ku? —chiisi'kua'mu.

Chiiuna Pedro i'kasi'kua'mu.

—Jāju, Chu'ure Paaku, mu'ure rua chiimu chu'u. Masimu mu'u jā'a —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Jā'aja'ne pa'ito ovejachĩiva'nare kuiracheja'che kuirakajũ'u mu'u chu'u neenare —chiisi'kua'mu repau.

- 16 Chini repau'te jo'e sēesi'kua'mu repau.
 —Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.
 Chiiuna i'kasi'kua'mu repau.
 —Jūju, Chu'ure Paaku, mu'ure chiimu chu'u. Masimu mu'u jā'a —chiisi'kua'mu repau.
 Chiiuna Jesús i'kasi'kua'mu.
 —Ovejave'nare kuiracheja'che kuirakaijū'u chu'u neenare —chiisi'kua'mu.
 17 Jo'e ũcuate'ere sēesi'kua'mu Jesús repau'te.
 —Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.
 Jesupi ũcuate'ere choteño, “¿Chu'ure chiiku mu'u?”, chiiuna Simón Pedro sumaua i'kasi'kua'mu.
 —Chu'ure Paaku, peore masiku'mu mu'u. Chu'u mu'ure chiiche masimu mu'u —chiisi'kua'mu.
 Chikuna i'kasi'kua'mu repau.
 —Jā'aja'ne pal'ito mu'upi ovejave'nare kuiracheja'che kuirakaijū'u chu'u neenare. 18 Ija'chere i'kamū chu'u mu'ure: Mu'u aperumu pōsuu pal'irumu kāña sa'che mu'ure uachejña ku'isi'kua'mu mu'u. Jā'ata'ni na' pal'isirumu mu'u aiva'u pal'itona chekupi mu'u jājña sauna vēe mu'ure saiamachejñana saja'mu mu'ure. ũcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.
 19 Jā'aja'ne i'kacheji Jesús Simón Pedro Dios chu'ore chu'vaku chueni-sōna pāi Diore cuasajachere kuasi'kua'mu, ũcuauji asa masia'ku chini. Jā'aja'ne chiimu Dios.
 ũcuarumu Jesús Simón Pedro'te jo'e i'kasi'kua'mu.
 —iChu'u chū'uñe'te cho'oku pal'ijū'u! —chiisi'kua'mu.

Jesús repau neeku rua chiicojñoku pal'iche'te kuamu

- 20 ũcuarumu chu'u, Jesús neeku repau rua chiicojñokupi repanani cho'jepi tuhakuna Pedro churi ñasi'kua'mu chu'ure, aperumu pascua āu āirumu Jesuni kueñe ñu'iu repau'te jo'kajauni, sēesi'kuni. 21 ũcuarumu Pedro chu'uni ña Jesure sēesi'kua'mu.
 —Chukuna'te Paaku, ikurejē'e, ¿je'se til'ñeja'u? —chiisi'kua'mu.
 22 Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.
 —Chu'u cheja jo'e cajerumujatu'ka jūnisōma'ne pal'iche'te chū'u jo'kauato jo'kare'omu chu'ure ikure. Mu'uta'ni iku pal'ijache cuasama'ne chu'u chū'uñe'te cho'oku pal'ijū'u —chiisi'kua'mu repau.
 23 Jesupi jā'aja'ne i'kauna asa chekuna repau neena asavesuju sāi-ñechi'a ija'che cutuasome: “Repau Juan jūnisōma'ne ai pal'ijauasomu”, chiniasome. Jā'ata'ni repau Jesús, “Jūnisōma'ne ai pal'ijamu iku”, chii-manesi'kua'mu chu'ure Juanre. Rupu, “Chu'u cheja jo'e cajerumujatu'ka jūnisōma'ne pal'iche'te ikure chu'uni jo'kauato jo'kare'omu”, chiisi'kua'mu Jesús chu'ure Juanre.

24 Chũ'u Jesús neeku pa'iche'te i'kasinaa'me repaña. Chũ'u ũcuauji ie chũ'o reparũmũ cho'osi'ere iphũrona tochamũ. Chũ'u kũache chũ'o ũcuarepaa'me. Masime mai jã'a. 25 Chekũmajñaruã Jesús ruu si'ache cho'osi'kua'mũ. Iphũro tochama'mũ chũ'u repa. Repaũ cho'osi'ere peore tocharu chekũrũmũ repaũ cho'osi'e kũaphũroã timusõra'acosomũ cheja. Jã'aja'ñe cuasamũ chũ'u. ũcuamakarũ tochamũ chũ'u Juan.